Viața studențească

REVISTĂ A UNIUNII ASOCIAȚIILOR STUDENȚEȘTI DIN ROMÂNIA

Nr. 23 ● Miercuri 4 iunie 1969 ● 16 pagini ● 0,50 lei

Orientarea profesională — problemă de mare actualitate

Dezvoltarea uimitoare a științel și tehnicii în ultimele decenii a schimbat aproape radical conținutul unor noțiuni, care pînă nu de mult păreau aproape de neclintit. S-a modificat și s-a lărgit mult gama unor profesii, s-a schimbat aproape total structura altora. Au apărut și continuă să apară aproape zilnic profesii noi, nebănuite chiar în deceniile trecute. Dezvoltarea rapidă a științei și perfecționarea tehnicii, modernizarea unor procese de producție pînă la eliminarea aproape totală a muncii omului, automatizarea, creșterea complexității unor utilaje și agregate, apariția mașinilor-unelte cu program, folosirea pe scară largă a calculatoarelor, au permis omului să spere ca în curind romanele fantastice ale lui Jules Verne să devină realitate.

A apărut o materie primă nouă, de mare importanță pentru avuția popoarelor : inteligența umană. Uneori exportul de inteligență este cu mult mai avantajos decît exportul celor mai prețioase materii prime. Școala ca instituție este prima chemată să descopere, să cultive și să șlefuiască inteligențe, dîndu-le străluciri nepieritoare.

Se resimte, de asemenea, o mare nevoie de cadre cu pregătire superioară în toate domeniile. Soluția acestei cerințe se încearcă în așanumita explozie școlară și universitară. Să ne oprim numai asupra cîtorva exemple. Franța în 1900 școlariza în învățămîntul superior 0,5% din totalul populației, în 1960 procentul a crescut la 5% ajungînd să se tripleze într-un deceniu, în 1970 numărul studenților atingînd 15% din totalul populației. Crește vertiginos numărul studenților în majoritatea țărilor. U.R.S.S. și-a propus în 1980 să ajungă la 8 milioane de studenți, de trei ori mai mult decît avea în 1960. S.U.A. ajung la 7 milioane de studenți în 1970 și și-au propus să ajungă la 25 milioane pînă la sfîrșitul secolului XX. Pînă în 1970 Suedia, Belgia, Elveția prevăd dublarea numărului de studenți comparativ cu 1960.

În învățămîntul superior din România numărul de studenți a crescut de la 17 studenți la 10 000 de locuitori, cît existau în 1938, la 75 în actualul an școlar.

Folosirea rațională a inteligenței umane presupune nu numai o captare a acesteia, ci și o temeinică pregătire și dirijare în funcție de o serie de factori extrem de importanți ca :

— dezvoltarea social-economică a țării ;

— interesele generale ale statului ;

— interesele , aptitudinile și pregătirea individului etc.

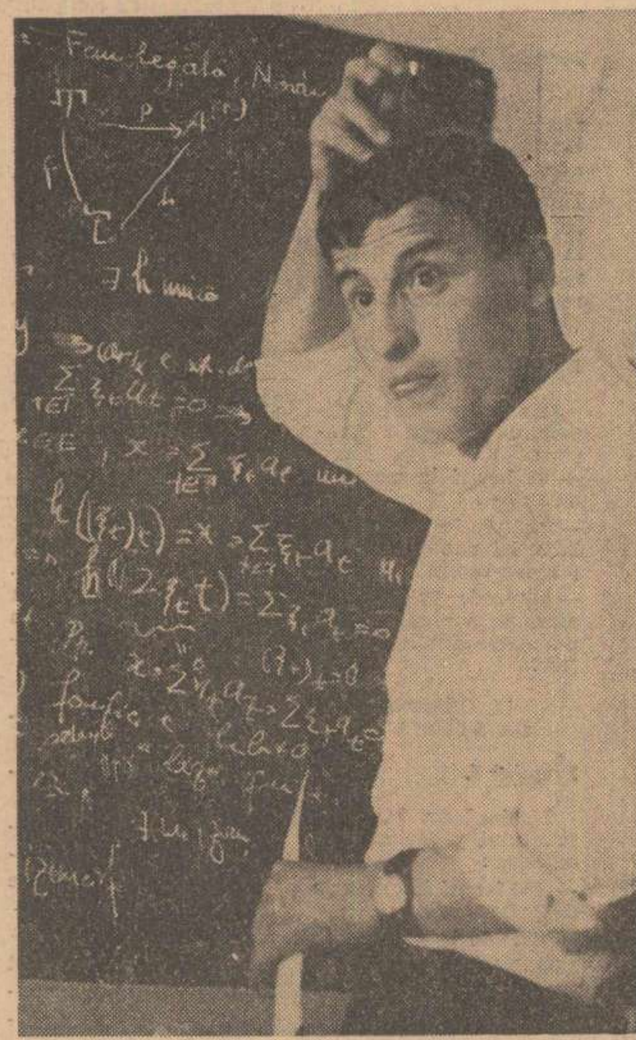
În sistemul nostru social, școala a eliminat definitiv barierele care condamnau talente autentice să dispară în marele anonimat.

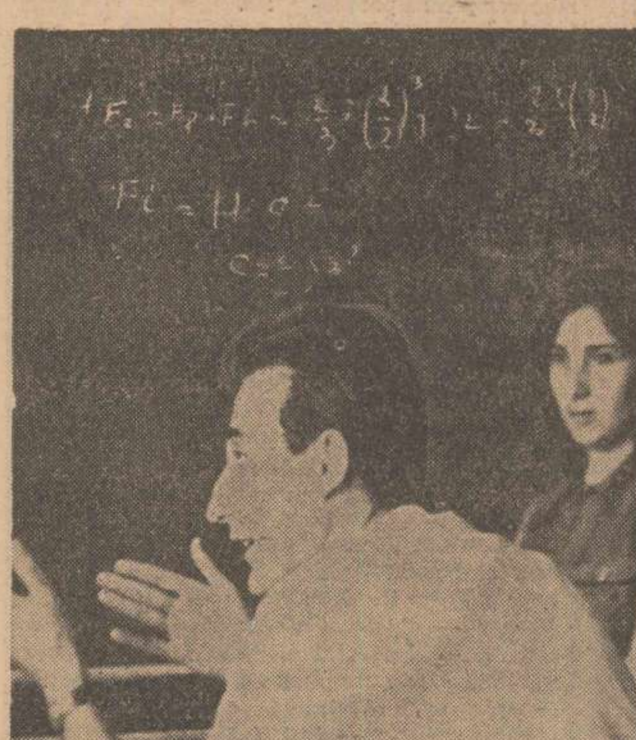
Școala este deschisă astăzi în mod egal tuturor fiilor patriei. S-au extins astăzi substanțial posibilitățile de selecție și de îndrumare a unor valori certe.

Pe plan mondial se fac studii foarte minuțioase de dirijare spre profesii și tipuri de școli superioare a tineretului în funcție de aptitudini, dorințe, posibilități. În Franța există un

(Continuare în pag. 15)

Prof. ing. Marin RĂDOI
secretar al Comitetului municipal București al P.C.R.

ORA H — 1 IUNIE 1969

Două imagini de la Facultatea de matematică a Universității din București (anul II, grupa 203) și la I.P.G.G.
La Matematică, fotoreporterul nu a avut... probleme. Din cele cîteva secvențe cu actori neprofesioniști reproducem pe cea mai plină de emoții (foto 1).
Privind acum fotografiile avem sentimentul că „studentul" cel mai calm, dispus să-și dovedească pînă la capăt cunoștințele este prof. dr. SOARE STAN — I.P.G.G. (foto 2).

Ample dimensiuni și perspective pentru un nou avînt creator al poporului nostru

Așteptat cu o ardoare plină de solemnitate, care a intrat în firea noastră receptivă la maximum pe lungimea de undă a unor asemenea evenimente, întîmpinat cu un neobișnuit flux al creației generale catalizate de întrecerea declanșată la scara întregii țări, cel de al X-lea Congres al Partidului Comunist Român, iată, s-a desfășurat, sub ochii noștri, în aceste zile amplele coordonate pe care se înscriu documentele sale, documente fundamentale pentru destinele de mîine ale poporului nostru, pentru noile sale ascensiuni către un viitor care e al apropierii vertiginoase de pragul comunismului. Dintr-o experiență validată de istorie și de propria noastră conștiință, mai ales din acești ultimi ani care au urmat clarvăzătorului Congres al IX-lea, avem bucuria de a recunoaște de fiecare dată în astfel de documente trăsăturile distinctive ale politicii partidului nostru — **întruchiparea luminoasă a intereselor și aspirațiilor celor mai vitale ale poporului, abordarea lucidă a problemelor în toată complexitatea lor, manifestare elocventă a spiritului viu al marxism-leninismului, scrutarea realistă asupra perspectivelor zilei de mîine, discernerea perspicace a sensului evoluției evenimentelor.**

Cu toate că aceste dimensiuni au intrat în reflexul ființei noastre politice și sociale în fața recentelor documente de o istorică însemnătate — **Tezele Comitetului Central al partidului pentru congres și proiectul Directivelor Congresului al X-lea al P.C.R. privind planul cincinal pe anii 1971—1975 și liniile directoare ale dezvoltării economiei naționale pe perioada 1976—1980** — noi toți, vîrstnici sau tineri, ne-am manifestat cu aceeași putere entuziasmul și certitudinea împlinirii acestui program însuflețitor al înfloririi patriei noastre în perioada următoare.

Chezășia acestei certitudini este exprimată cu limpezime în însuși principiul călăuzitor al **Tezelor și Directivelor : „Factorul politic fundamental care asigură înaintarea victorioasă a României pe calea socialismului este conducerea întregii societăți de către Partidul Comunist Român. Continuator al tradițiilor glorioase de luptă ale poporului nostru pentru eliberarea socială și națională, Partidul Comunist Român s-a dovedit la înălțimea misiunii sale istorice de conducător al luptei maselor pentru transformarea revoluționară a societății, pentru înflorirea patriei".**

Acoperirea în fapte a acestui paragraf al Tezelor, cu valoare axiomatică, stă în însăși evaluarea dătătoare de mari satisfacții a cuceririlor decisive obținute în înfăptuirea hotărîrilor Congresului al IX-lea al partidului și ale Conferinței Naționale, în prefacerile înnoitoare pe care le-a cunoscut întreaga noastră viață economică, politică, socială, spirituală în această perioadă, precum și în perspectivele cuprinzătoare pe care le conturează aceste documente pentru mersul înainte al societății noastre socialiste, pentru activitatea pe plan intern și extern a partidului și statului nostru.

Punînd într-o puternică lumină opera de o deosebită rezonanță istorică a congresului anterior, reliefînd cu pregnanță principalele direcții ale vastei activități desfășurate de conducerea partidului, **Tezele Comitetului Central** și proiectul **Directivelor Congresului al X-lea** conferă fiecărui domeniu al activității viitoare o menire clară în realizarea marilor deziderate politice, economice, sociale și culturale ale progresului societății noastre, ale aportului mereu crescînd pe care îl aduc partidul și statul nostru la victoria idealurilor socialismului și păcii în lume.

Marea satisfacție a noastră, a tineretului, în rîndurile căruia se numără și cei peste 145 000 de studenți, este să întîlnim în aceste fundamentări teoretice și practice ale muncii de viitor a poporului, la loc de cinste, prețuirea înaltă ce se acordă tinerei generații, ale cărei potențe trebuie să se afirme tot mai impetuos în viața multilaterală a patriei.

Procesele înnoitoare care au loc în toate domeniile vieții noastre sociale — se apreciază în textul **Tezelor — solicită din plin aportul tineretului, oferă cîmp larg de afirmare a elanului și inițiativei sale creatoare. Organizațiile Uniunii Tineretului Comunist trebuie să-și perfecționeze**

(Continuare în pag. 8—9)

OPINII PE MARGINEA PROIECTULUI DE STATUT AL U.A.S.R.

Sub semnul unor noi îndatoriri sociale

Practica dezbaterii de către masele largi de cetăţeni a principalelor documente ce privesc viaţa social-politică a ţării este realizată, la nivelul respectiv, şi în cadrul organizaţiilor studenţeşti. Ilustrativ în acest sens este discuţia amplă la care este supus în prezent noul proiect de Statut al U.A.S.R.

Moment deosebit de important în viaţa studenţimii, Conferinţa a VII-a a U.A.S.R. a analizat întreaga activitate a tineretului nostru universitar prin prisma responsabilităţii şi angajării sociale a studenţilor în acest moment istoric de desăvîrşire a edificării socialiste a patriei.

Proiectul de Statut adoptat cu această ocazie reflectă tocmai noul conţinut pe care îl capătă activitatea noastră.

Pe lîngă îmbunătăţirile de ordin organizatoric care, fără îndoială, se vor reflecta pozitiv în viaţa de organizaţie, este demn de relevat accentul deosebit pe care proiectul de Statut îl pune pe pregătirea politică şi profesională a studenţilor, ca aspect esenţial al activităţii asociaţiilor studenţeşti. Deosebit de clare şi de elocvente apar în acest sens formulările din preambului proiectului, care definesc cu exactitate caracterul, scopul şi obiectivele U.A.S.R. : „Uniunea Asociaţiilor Studenţeşti din România este organizaţia unică, reprezentativă, politică şi profesională a tineretului universitar, animat de idealurile nobile ale socialismului şi comunismului.

Uniunea Asociaţiilor Studenţeşti din România este parte integrantă a Uniunii Tineretului Comunist — organizaţia revoluţionară a întregului tineret din patria noastră. Uniunea Asociaţiilor Studenţeşti din România militează, în deplină unitate cu generaţia tînără a patriei, pentru înfăptuirea politicii Partidului Comunist Român, forţa politică conducătoare în Republica Socialistă România"

Şi mai departe :

„Uniunea Asociaţiilor Studenţeşti din România sprijină şcoala superioară în formarea viitorilor specialişti cu o înaltă pregătire teoretică şi practică, cultivă pasiunea pentru studiu şi cercetare ştiinţifică, dezvoltă responsabilitatea socială faţă de obligaţia fundamentală a studenţimii de a se instrui la nivelul exigenţelor impuse de construcţia socialistă în patria noastră, de ritmul rapid al dezvoltării ştiinţei, tehnicii şi culturii contemporane".

Iată de ce consider că tocmai aceste precizări ale Statutului trebuie să stea permanent în atenţia colegilor noştri. Desigur că opiniile ce se exprimă în momentul de faţă evidenţiază pregnant gradul de conştiinţă al studenţimii noastre, înţelegerea necesităţii unei profunde angajări şi responsabilităţi sociale din partea fiecărui student, aşa cum impune însuşi documentul de bază al organizaţiei noastre.

În acest spirit, asociaţiile studenţeşti trebuie să fie, mai mult decît pînă acum, catalizatorul efectiv şi afectiv al vieţii universitare, **al formării şi manifestării cetăţeneşti a studenţilor încă de pe băncile amfiteatrelor.**

Şi pentru că în anul universitar 1969/1970 activitatea noastră va fi guvernată de noi îndatoriri sociale ce vor fi stabilite de cel de al X-lea Congres al P.C.R., trebuie să ne gîndim încă de pe acum la ceea ce avem de făcut în cadrul asociaţiilor studenţeşti, pentru a conferi tuturor acţiunilor şi manifestărilor noastre aspectul maturităţii politice, al deplinei noastre responsabilităţi sociale.

Statuarea de către Conferinţa a VII-a a U.A.S.R. a cadrului politico-organizatoric al activităţii studenţeşti înlesneşte în mod fericit realizarea deziderateler de mai sus. Pe acest fond trebuie să ne desfăşurăm, în concret, munca direct în anii de studiu şi facultăţi, fără complicaţii inutile de ordin formal şi mai ales cu sprijinul efectiv al celorlalţi factori din învăţămîntul nostru universitar.

Emilian STANCU
preşedintele C.U.A.S.
al Universităţii Bucureşti

Concursul nostru de publicistică şi poezie patriotică

„ODĂ PĂMÎNTULUI MEU"

organizat în cinstea celei de a 25-a aniversări a Eliberării patriei şi a Congresului al X-lea al partidului, în cadrul căruia pot fi trimise poezii, eseuri, reportaje, portrete ale eroilor zilelor noastre, jurnale, memorialistică, se încheie la 15 iulie 1969.

Numai pînă la această dată participanţii — studenţi şi absolvenţi din ultimii ani — ne mai pot trimite lucrările.

SESIUNEA – CONCURS A CĂMINELOR ŞI CANTINELOR DUPĂ EXAMENUL FINAL

I. CĂMINE DE STUDENTE

Premiul I

Căminul nr. 7 al Universităţii „Al. I. Cuza" Iaşi :
— 150 locuri în excursie de 2 zile
— obiecte în valoare de 3 500 lei pentru studentele din cămin.
— suma de 1 500 lei în numerar pentru premierea comitetului studenţesc.

Premiul II

Căminul nr. 12 al Universităţii Timişoara :
— 100 locuri în excursie de 2 zile
— obiecte în valoare de 2 500 lei pentru studentele din cămin.
— suma de 1 000 lei în numerar pentru premierea comitetului studenţesc.

Premiul III

Căminul nr. 3 al Institutului politehnic Braşov :
— 50 locuri în excursie de 2 zile
— obiecte în valoare de 1 000 lei pentru studentele din cămin
— suma de 700 lei în numerar pentru premierea comitetului studenţesc.

II. CĂMINE DE STUDENŢI

Premiul I.

Căminul nr. 9 al Institutului politehnic Timişoara :
— 150 locuri în excursie de 2 zile
— obiecte în valoare de 3 500 lei pentru studenţii din cămin
— suma de 1 500 lei în numerar pentru premierea comitetului studenţesc.

Premiul II

Căminul nr. 5 al Institutului agronomic „Nicolae Bălcescu" Bucureşti;

Căminul nr. 8 al Institutului politehnic din Timişoara :
— 100 locuri în excursie de 2 zile
— obiecte în valoare de 2 500 lei pentru studenţii din cămin
— suma de 1 000 lei în numerar pentru premierea comitetului studenţesc.

Premiul III

Căminul nr. 8 al Institutului politehnic Cluj ;
— 50 locuri în excursie de 2 zile
— obiecte în valoare de 1 000 lei pentru studenţii din cămin.
— suma de 700 lei în numerar pentru premierea comitetului studenţesc.

III. CANTINE

Premii :

— Cantina centrului universitar — Tg.-Mureş
— Cantina-complex a Universităţii „Babeş-Bolyai" — Cluj
— Cantina nr. 1-complex a Institutului politehnic Timişoara
— Cantina nr. 1 a Universităţii — Craiova
— Cantina-complex Regie I a Institutului politehnic „Gheorghe Gheorghiu-Dej" Bucureşti.

Notă : Cantinele sînt trecute în ordinea vizitării lor de către comisie.

Pentru comitetul studenţesc :

1. o excursie în străinătate de 10 zile pentru fiecare preşedinte.
— cîte o excursie în circuit prin ţară de 6—8 zile şi un premiu în obiecte de 300 lei pentru ceilalţi membri ai comitetului (în medie 9 membri în comitet).

2. Pentru personalul tehnic-administrativ :
— cîte un premiu de 900 lei pentru fiecare administrator
— cîte un premiu de 600 lei pentru fiecare administrator ajutor
— cîte două premii de 400 lei pentru fiecare lucrător şef şi două pentru fiecare cofetar şef
— cîte două premii de 300 lei pentru fiecare bucătar ajutor
— cîte cinci premii de cîte 250 lei pentru ceilalţi salariaţi din cadrul fiecărei cantine.

Avînd în vedere situaţia existentă în centrele universitare, comisia centrală a propus să se acorde şi alte premii decît cele stabilite prin regulamentele de concurs.

Biroul Comitetului Executiv al U.A.S.R., analizînd propunerile, a hotărît ca în limita fondurilor prevăzute în buget şi a sumelor stabilite prin regulamentele în vigoare să acorde şi următoarele premii :

CĂMINE DE STUDENTE

Menţiune specială :

Căminul Institutului pedagogic de 3 ani — Suceava
Căminul nr. 7 al Institutului agronomic „N. Bălcescu" — Bucureşti:
— obiecte în valoare de 700 lei pentru studentele din cămin
— 40 locuri în excursie de 2 zile

Menţiune :
Căminul mixt al Institutului pedagogic de 3 ani — Baia Mare.
— 40 locuri în excursie de 2 zile.

Premiul special al revistei „Viaţa studenţească" se acordă căminului :
30 Decembrie al Universităţii „Babeş-Bolyai" Cluj
— 50 de abonamente la revista „Viaţa studenţească" pe perioada 1 octombrie 1969 — 30 iunie 1970.
— un magnetofon în dotarea fiecărui cămin.

CĂMINE DE STUDENŢI

Menţiune :

Căminul E 4 al Institutului politehnic „Gh. Asachi" — Iaşi
Căminul Institutului pedagogic de 3 ani — Constanţa
— 40 locuri în excursie de 2 zile.

CANTINE

Menţiuni :

Cantina Complex — Puşkin a Universităţii Al. I. Cuza Iaşi
Cantina Institutului pedagogic de 3 ani — Bacău :
1. cîte o excursie în circuit în ţară de 6—8 zile pentru cele două comitete studenţeşti
2. cîte 3 000 lei pentru personalul tehnico-administrativ din cele două cantine.

★

În numerele noastre viitoare puteţi citi concluziile privitoare la activitatea din cămine şi cantine, în urma controlului efectuat de reprezentantul M.I. şi al U.A.S.R.

Recital de muzică şi poezie sub egida „Vieţii studenţeşti"

Duminică, 25 mai, a avut loc la Casa Ziariştilor un recital de muzică şi poezie organizat de revista „Viaţa studenţească", manifestare înscrisă într-o veche tradiţie, ce prilejuieşte în fiecare an întîlnirea unor poeţi şi muzicieni-studenţi din diferite centre universitare. La acest recital şi-au dat concursul poeţii Nicolae Dan Fruntelată şi George Alboiu — absolvenţi ai Facultăţii de limbă şi literatură română — Universitatea Bucureşti, Aurel Brumă — absolvent al Facultăţii de filologie de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza" — Iaşi şi Justin Moraru — absolvent al Facultăţii de electrotehnică — Institutul politehnic Cluj. Partea muzicală a fost susţinută de Gabriela Lipceanu — pianistă, absolventă a Conservatorului „George Enescu" — Iaşi şi Dorin Munteanu — solist de muzică uşoară, student, Cluj, care a interpretat între altele o compoziţie a colegului său Romeo Capus de la Conservatorul „Gh. Dima" din Cluj.

Cînd se învaţă în asalt...

Anunţăm că oficiile poştale primesc luna aceasta (pînă în ziua de 25) abonamente pe trei luni la „Viaţa studenţească"

Pentru lunile iulie-august-septembrie costul unui abonament este de 3 lei.

SIMBOL DIN CARE CREȘTEM

În istoria unui popor sînt multe vîrste, între anii cei mari rămîne un timp ca o viață cu începutul și lumina ei...

Trăiește astăzi gîndul într-o vîrstă a țării, legată de vîrsta mea, și la pătrarul de veac ce se împlinește acum îmi simt memoria bătînd în orbita anilor care-au încărcat pămîntul de la Carpați în veșnica dungă a Pontului.

Și dacă douăzeci și cinci de ani semnifică un ceas de tinerețe plină, în calendarul cel mare al țării ei primesc pecetea adîncă a maturității și aburul unei străvechi înțelepciuni voievodale care a trecut numele noastre peste furtuna veacurilor.

Se numește acest ceas, ceasul încrederii depline, că ne-a fost dată clipa cînd „este vremea subt om și nu omul subt vreme", cînd ținem în puterea și cugetul nostru sensul timpului.

Nu voi putea să spun niciodată cum era țara înainte de a fi fost eu, dar o știu acum, am știut-o crescînd o dată cu mine și împlinindu-se în frumusețe ca legendele vechi. Simt cum se pregătește cu grijă fiecare pas de mîine, îl văd și cred în el pentru că îl voi face și eu.

Atît de limpezi mi-au apărut cuvintele pline de adevăr și încredere, deschizătoare de orizonturi vaste pentru opera de desăvîrșire a construcției socialiste în țara noastră. „Construirea și punerea în funcțiune la termenele planificate a tuturor obiectivelor impun **pregătirea temeinică a lucrărilor de investiții** — se spune în proiectul Directivelor Congresului al X-lea al P.C.R. În acest scop, vor fi luate măsuri pentru elaborarea din timp a documentației tehnico-economice, pentru crearea condițiilor de livrare a utilajelor tehnologice din țară și din import, la termene corelate cu graficele de execuție a obiectivelor. Șantierele vor trebui astfel organizate și asigurate cu materiale și forță de muncă, încît activitatea să se desfășoare ritmic în tot cursul anului. Concomitent cu construirea noilor capacități, se vor lua măsuri pentru pregătirea temeinică a cadrelor care le vor deservi ; va trebui asigurată din vreme aprovizionarea cu materiale prime și materialele necesare și create condiții ca noile obiective să funcționeze la întreaga capacitate, cu numărul de salariați, cu productivitatea muncii, prețul de cost și rentabilitatea prevăzută în proiecte".

Această garanție o dă însăși împlinirea tuturor proiectelor anterioare, greutatea pe care o are astăzi cuvîntul țării în lume. Și mai presus decît orice stă faptul că tezele raportului la Congres și propunerile pentru planul viitoarei dezvoltări a țării vor fi obiectul unor dezbateri ample la care vom participa noi toți, care sîntem dintotdeauna fiii acestui neam.

Ca pe o imensă „cîmpie a Direptății", țara întreagă își va spune cuvîntul, își va hotărî istoria ei care va dăinui sub semnul marii unități dintre popor, partid și conducătorii săi.

Este acesta simbolul înalt al vremii noastre, simbol din care creștem printr-o adeziune deplină.

Chemați în înțelegerea drumului pe care urcă țara, primind investitura încrederii, noi, studenții, sîntem o parte din aceia care vor împlini mîine hotărîrile de acum.

Gîndurile pe care le rupem din cărți pentru a le da formă, faptele din care se încheagă adevăratul eroism al vîrstei noastre sînt ecoul înțelegerii și conștiinței că ne aflăm continuu un loc în acest timp.

Sînt cifre dincolo de care ne recunoaștem într-un sens adînc. Anul universitar 1968 — 1969 a fost marcat, pe lîngă succesele în pregătirea cotidiană, de un număr impresionant de colocvii științifice studențești și manifestări în artă, cu multe lucrări și creații care se înscriu ca niște prefigurări de valoare ale științei și culturii noastre ; în vara aceasta mii de studenți vor participa la acțiunile de muncă patriotică, dedicate cu entuziasm tineresc celor două mari evenimente ale anului.

Și mai ales cu îndrăzneala de a visa și de a împlini venim la sărbătorile țării, participăm la evenimentele care se pregătesc și care ne dau siguranța că vom putea visa și împlini mereu.

Congresului al X-lea al Partidului Comunist Român, marelui timp care ne poartă cu el închin aceste gînduri la un pătrar de veac al României socialiste...

Nicolae Dan FRUNTELATĂ

Țăranca din Muscel

Răsărit de soare. Tremurată, mîna șovăie o clipă deasupra prea albului pînzei ieșită deunăzi din vîltoare, apoi, abia perceptibil, prinde bobița jucăușă a razei în vîrful acului și începe destăinuirea. Cu firul roșu o începe. Nostim, acest roș mătăsos, pelerin transfigurat dintru începuturi și prelungind prin împunsături ideea. Ideea gîndului ei de țărancă naivă și calmă, prea calmă, ideea mirosind a pămînt ars, pămînt rumenit cu sălbi de polog furcuit cînd și-a permis a o înfiripa. Căpițele de fîn, hariturile neterminate și coasa nebătută nu contenesc gîndului. „O clipă, o clipă numai". și consolată își urmează îndemnul de demult al chemărilor sale. Se numește Filofteia, și-atît. Smerenia ulucilor ce-și reazimă tăcerea de spatele înflorat al iei e singurul martor al gîndului ei nestemat. Andreaua și firul, supuși trădători ai plăsmuirilor de ieri din amurg cînd voia să sfîrșească cu adunatul fînului.

Roua fiecărei dimineți picură drumul privirilor dincolo de zenitul obișnuinței, prefigurînd peisajul floral al neîntrecutelor cîmpii cu Feți și Ilene.

Cîmpiile noastre de altcîndva și de azi, primind binecuvîntarea ochilor blajini și profunzi ai Filofteiei. Feții și Ilenele mereu în contemplare, luminînd cărările cu făclii din papură și izgonind duhurile abătute cu răutate asupră-le.

Firul de borangic roșu, alb, albastru, galben, cu nuanțele perindate-n haosul primar se strecoară în timp și-o comunicare conviventă cu miracolul mișcărilor de mînă a țărăncii c-un singur nume, dă o rezultantă a ascendenței noastre în timp și-n spațiu, o imagine a potențelor noastre. Nu e un empirism în ceea ce face.

Este simțirea sensibilității ei transmisă prin împunsături sisifice.

Spre seară, adierea pîlpîitului de fitil al lămpii se strecoară, înfrățindu-se-n dunga firului încheiat, redîndu-ți calmul și frumusețea primelor mijiri de viață.

Și parcă ideea aceea primitivă, transpusă, poartă izul cîntecelor din poeni, al ghioceilor gîngurind primelor sclipiri de rază, alaiul transhumanței, căci motivului floral îi este adăugat cel zoomorfic.

Ii și fote, tunici și dulmane, cojoace ori chimire înflorate inegalabil, dimensionînd utilul cu desfătările ochiului, toate admițînd echilibrul preocupărilor țărăncii din Muscel. Am văzut expoziția de artă populară decorativă, micul muzeu etnografic de la Rucăr. Duioasele scene pastorale de pe pînzele din in și cînepă continuă o tradiție, îmbogățind-o zi de zi cu obiceiuri ce se nasc aici și-acum.

Să faci din îndemînarea-ți un cult, să pulsezi banalului cucernice gînduri, e o chintesență a muncii migăloase, devenită ritual.

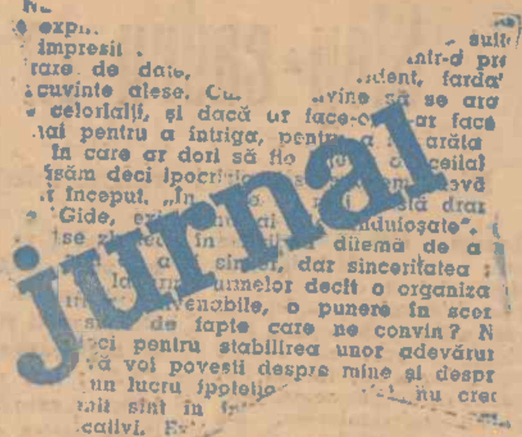
Mării ori Lucreții, la fel Filofteii cu numele biblic, creatoare anonime, aduc sîrgul măiestriei lor, mărturisit și-ncercat de-un Brâncuși ori Matisse. Lumea le zice cusătorese. A încercat cineva să le zică altcum, și-au zîmbit. Binevoitor sau nedumerit.

Să știe oare că pînzele brodate de ele sînt vitralii prin care privim spre catapeteasma atîtor capodopere ale geniului românesc ?

Satele din Muscel, brodate însele simetric pe dealuri, sînt mărturiile dăinuirii unui meșteșug străvechi cu începuturi în neolitic.

Să sfidezi timpul sub pavăza adevăratei meniri, ce lucrau mai vrednic de virtute poate fi spus despre țăranca c-un singur nume din Muscel !

George Nicolae PODIȘOR

18

ARISTARC

Încerc de mult să nu fiu ireverențios cu memoria oamenilor pe care i-am cunoscut și trebuie să aleg între lașitatea de a spune lucruri convenabile și curajul de a fi sincer. Cu riscul de a supăra pe unii, voi intra, cum spune poetul, în interiorul ultimei legi și voi deschide galeria mea de categorii spirituale cu Aristarc.

Plecarea lui dintre noi a dat prilejul multora să scrie cele mai ipocrite orații funebre din care nu lipseau primele înțepături veninoase. Omul era ca o cometă, strălucise peste jumătatea noastră de secol și lăsase invidii durabile.

Avînd curajul de a fi serios într-un teren moral alunecos, unde pișicherlîcul și labilitatea fabricau reputații în serie, dobîndise cu talentul uriaș pe care-l avea iradierea geniului. Noi toți, cei tineri, îl urmam fidel, halucinați de fuzeele sale, de invențiuni și de rigori.

Cetățean și urbanist, sugerînd legi de utilitate publică și desenînd piețe publice ca în Maica Roma, rîvnind adică să îndepărteze din capul unor arhitecți confuzia balcanică a construcției, era un pontif în spirit și un diriguitor de conștiință, în accepția cea mai nobilă a acestei noțiuni. Între Parlament și Aulă pendula cu marele său spirit, cu o curiozitate sfătuitoare, plină de sugestii, el știa să conteste și să afirme, avea autoritate acolo unde unii vor numai s-o afirme și nu o pot susține. Era un demiurg nu numai în sensul amabil al cuvîntului, știa adică să stea pe tronul său din care nu-l poate clinti nimeni în galeria nemuritorilor.

În 20 de ani, de cînd îl știam, nu schimbasem decît două fraze peste poarta casei sale. Mă dusese acolo, aproape fără voia mea, un serv al lui, care-i ținuse călimara de o viață, un individ de mîna a doua.

Încă acum mă întreb ce-l apropiase de divinul Aristarc, care era hrănit numai cu esențe, hirurg de idei mari, familiar al filozofilor.

Avea deci venerabilul profesor slăbiciuni ? Mi se pare că da, dar, ca la orice tip excepțional, ceea ce pe altul l-ar fi distrus prin ridicol, pe el îl prindea ca un frac bine croit. Era teatral, demiurgic, cabotin pînă la refuz, iubindu-se numai pe sine. Îmi venea să recit de cîte ori îl vedeam : **Singur fuse îndrăgitul, singur el, îndrăgitorul...** Te fixa cu un ochi metafizic, dar era îndepărtat de realitate, scormonind în peșterile personale tot timpul, căutînd cuvinte și idei. Adunase la facultate un parter de regi la lecții, avînd, suprem omagiu, recunoașterea mediocrității celorlalți la picioare. Studentele cădeau trăznite pe bănci cînd el umbla în anatomia ideilor și bătea mari gonguri ideatice. Stîrnea furtuni și mi-aduc aminte cum a cutremurat un stadion de țărani cărora le vorbise timp de două ceasuri despre problema agrară. Aceia, Ionii noștri, sceptici, sosiți de la grapă, îl primiseră ironic, cu șoapte răutăcioase, pentru că avea o voce de clovn și gesturile sale sugerau o mecanică chapliniană, dar pe măsură ce exordiul creștea, mulțimea cu o mie și mai multe de capete cădea sub fascinația vrăjitorului. L-au aclamat în picioare la urmă, ca pe un primar care le-ar fi dăruit litra lor de pămînt, îi hrănise, îi purtase prin patria sa interioară și părăsea tribuna în cea mai delirantă admirație involuntară.

Aristarc ne-a părăsit lăsînd o operă uluitoare pe care, multă vreme, nimeni din neamul nostru atît de generos în talent nu o va egala, deși cioclii grăbiți au și început să o sape pe la temelii cu micuțele lor instrumente de lucru, cu limbajul lor sărac ca o zi de luni. Încă Municipalitatea nu a dat unei străzi banale numele său și soclul statuii lui nu a fost comandat. Elevi și devotați slujesc în catedrala sa de spirit, dar trebuie o voce unanimă, cineva ar fi cazul să ridice schelele. Era deopotrivă Dumnezeu și Lucifer și ne-a dăruit o grădină, un imens hectar de cer, în care fructele spiritului său strălucesc cu o lumină demoniacă.

Treceți în vîrful picioarelor pe lîngă amintirea lui de rouă și nu-i mai lăsați pe panglicari să cînte la flașnetele lor dogite, aruncați banii lor calpi de pe tarabe. Aristarc contemplă cu ochiul lui sagace acea lume măruntă care a mișunat uneori în jurul său și abia l-a încăput și surîde...

Eugen BARBU

Stop-cadru în ajunul sesiunii

Dialog cu studenți și profesori de la Institutul politehnic Brașov

Oricum, dificilă misiune pentru un politehnist să schimbe rigla de calcul în condei într-o asemenea zi. În sala de lectură am descoperit trei studenți dispuși să acorde citeva minute din timpul lor, deosebit de prețios acum, pentru un microinterviu. Nu le-am spus, bineînțeles, că intenționez să realizez tot cu ei un interviu și după sesiune.

Deci, subiecți: Popescu Otilia și Florea Marinela, din anul IV, Industria lemnului, și Trocan Gheorghe, anul II, aceeași facultate.

La întrebarea dacă amînă cineva vreun examen toate răspunsurile au fost: perioada studiului o rezervăm studiului, iar vacanța trebuie să fie vacanță. Logic.

— Atunci, puteți anticipa rezultatele la examene în general și în special pentru voi, miine?

F.M.: La sfîrșitul sesiunii vom fi 20 integraliști din 23 studenți ciți numără colectivul nostru. Nota mea miine? 9 sau 10, nu considera lipsă de modestie...

P.O.: Îmi e greu să apreciez. Colegii mei, îi știu, sînt capabili să-și însușească materia fără prea multe dificultăți, important este cit efort va depune fiecare. Eu sînt mai reținută și cred că aproximativ 15 studenți din 23 vor fi integraliști. Iar eu sper să obțin cel puțin 8.

T.G.: În sesiunea de iarnă grupa mea a obținut cele mai bune rezultate din an. Cred în 90 la sută integraliști. La examenul de miine — Studiul lemnului — tind spre o notă bună. Am absolvit o școală profesională în acest domeniu, am lucrat și cinci ani în producție, iar cursul este foarte bine predat...

— Ați dori ca azi să nu fie azi și miine altă zi viitoare?

Răspuns colectiv: Am dori ca azi să fie miine, iar miine să fie tot miine, însă după ce am ieșit cu bine de la examen...

— Cînd eram în anul II auzeam des butada „la politehnică primii cinci ani sînt grei pînă ajungi în anul III". Acum ce se mai aude?

T.G.: E drept, trecerea de la anul I la II, mai ales, se face cu o scădere bruscă a nivelului de pregătire. Cauza? În anul I se repetă, într-un fel, unele materii predate în liceul teoretic. Colegii, crezînd că așa va fi și în anul următor neglijează studiul și...

F.M.: Dar un bun inginer forestier, care trebuie să realizeze partea cea mai importantă a unui interior — mobilierul — nu valorează nimic dacă nu are o cultură înaltă, simț estetic, dacă nu este un om complet.

Ne-am adresat prof. univ. dr. ing. Jiva Filipovici, șeful catedrei de Tehnologia lemnului, rugîndu-l să ne spună opinia d-sale despre examenele de a doua zi.

— Examenul, oricare ar fi el — este un filtru către competență în profesiune și viață. Menirea școlii este să ofere elementele competenței prin însușirea legilor științifice generale, ca și tehnica de aplicare a acestora. Deci, studentul către acest lucru trebuie să tindă. De la studenții ce se vor prezenta miine la examenul de Studiul lemnului mă aștept la un rezultat bun. Bineînțeles, ținînd seama de „atmosfera" generală din acest an, unde se obțineau în trecut rezultate necorespunzătoare (29 la sută integraliști în iarnă). Mulți nu înțeleseseră ce e aceea o profesiune în general, n-au înțeles că pentru orice profesiune trebuie muncit cu seriozitate. Foarte puțini au venit cu intenție și dragoste pentru meseria aceasta — de minuitor al unei materii prime străvechi — lemnul. De abia acum a început să li se dezvăluie partea mai „atractivă" a meseriei. Chiar la grupa care vine miine la examen au fost în februarie numai 40 la sută integraliști. Am impresia — din repetate întîlniri cu studenții (aici sînt și îndrumător) — că lucrurile s-au schimbat în bine.

— Dacă ați fi student, cum v-ați pregăti pentru examenul de Studiul lemnului? Și, mergînd la examen, ați avea emoții?

— Dacă aș fi student și m-aș găsi în fața unei materii atit de vaste, intii m-aș pune la punct cu unele materii anexe (în acest caz), cum ar fi fizica, matematica, chimia sau biologia. Numai prin aceste cunoștințe lemnul devine materie primă și nu „obiect de nimic". Evident că aș avea „emoții". Emoții am și cînd pășesc pragul unei ore de curs. Emoția este o stare care mă însoțește toată viața și, din cite cunosc, asta se întîmplă multor oameni.

— Pentru dv. începutul unei sesiuni reprezintă ceva nou, vă pune în fața unor probleme deosebite?

— Da. Niciodată nu mi-a plăcut uniformitatea în viață; chiar lecțiile s-au deosebit de la an la an. Cu atit mai mult anul acesta de studii, destul de neuniform (e vorba de anul II), îmi creează probleme, așa că înseși biletele de examen le-am făcut cu mult timp înainte și ele nu sînt aceleași de la o grupă la alta, ceea ce a fost posibil din combinarea a peste 200 de chestiuni pe care le-am dat cu mult timp înainte studenților.

Cu aceasta stop cadrul brașovean se termină. Rămîne să ne întîlnim după sesiune, cînd **interlocutorii noștri vor fi aceiași.**

D. Tomescu PANDURU

Stop cadru fotografic la Brașov, înaintea startului sesiunii — Virgil HUMĂILĂ

Blazonul inteligenței

Un examen de chimie reprezintă în egală măsură îmbinarea dintre analiză și sinteză. Este o analiză, pentru că examenul are menirea să analizeze, să sintetizeze și să cerceteze pînă la ultimul atom din cunoștințele viitorilor specialiști în știința lui Lavoisier și Mendeleev. O sinteză, pentru că examenul este momentul în care studentul își arată întreaga putere de asimilare și înțelegere, pentru că „momentul" de 20 de minute care e examenul sintetizează munca de un an a fiecărui student, comprimă în clipa celor citeva răspunsuri lunga trudă a studiului în amfiteatre, biblioteci, laboratoare.

Ne-am dat seama de asta asistînd la examenul de chimie anorganică (Metale), susținut de grupa 4 (I) din anul II al Facultății de chimie, cu profesorul Constantin Macarovici.

De o parte examinatorul concentrat și curios ca în fața unei experiențe de laborator. De cealaltă studentul, un pachet viu de inteligență și cunoaștere, un metal nobil dovedindu-și noblețea. Un „duel" al spiritelor, prin care studenții dovedesc maestrului cit de bine vor ști să țină în pumni spada pașnică a profesiunii de chimist.

Străbat pe rînd alambicata cale a formulelor și proceselor chimice Ion Baciu (nota 6), Doina Dănilă (nota 7) și Maria Danciu (nota 9) și nota fiecăruia reprezintă aprecierea nobilei pasiuni cu care s-a aplecat spre tainele chimiei, reprezintă blazonul inteligenței și responsabilității cu care s-a pregătit pentru examen, pentru viață. Plec de la acest examen dominat de viziunea chimică asupra materiei, cu senzația subconștientă că am învățat chimie. Afară norii revarsă asupra Clujului, incendiat de spiritul efortului intelectual al examenelor, răcoarea binefăcătoare a stropilor de H_2O.

Ov. PAUN

DINAMICA INTELECTUALĂ ÎN SESIUNE

Ar trebui să începem cu demascarea unor paradoxuri, cu negarea unor formule de care gîndirea noastră, deși bine intenționată, se agață banal și involuntar, fără să sesizeze, în sfîrșit, cît ne deservește atunci cînd promitem, ne angajăm, jurăm chiar că „în sesiunea care bate la ușă vom promova examenele cu rezultate mai bune, mai..." Mai întîi ar trebui să înțelegem, că, obiectiv vorbind, **la vîrsta studenției este lipsită de sens veșnica lamentație despre emoțiile gîtuitoare ale examenelor.** Ar trebui să lăsăm această poezie facilă pe seama școlarilor, pentru care ea este într-adevăr sinceră. Ne irosim o parte prețioasă de timp, așteptîndu-le într-o stare afectivă adesea contrafăcută, un adevărat paravan pentru ignoranță uneori.

Examenele trebuie **nu așteptate, ci pregătite,** ca și în viață, cu temeinicie, avînd conștiința deplină a dificultăților și satisfacțiilor, în măsură să mobilizeze la o muncă susținută — o continuare a pregătirii îndelungi în timpul întregului an de învățămînt.

Și pentru că raportăm acest eveniment la **viață,** ar trebui să-i înțelegem caracterul, esența, după cum ar trebui să înțelegem că profesorul este și rămîne în toate ipostazele manifestării sale **o expresie a ceea ce în activitatea practică, în fiecare moment, înseamnă zeci de examinatori și examene, zeci de ochi care urmăresc critic desfășurarea unei competențe, decizia calificată.** Adevărul este că viața, care concentrează toate exigențele, este aproape fără excepție mai pretențioasă, mai „chițibușară" și mai neașteptată decît cel mai de temut profesor.

Am reușit oare să înțelegem suficient de ce fiecare examen este o repetiție, pe un teren limitat, o exercitare în mic a viitoarei profesii? Atunci, de ce, cu acest prilej fericit, unii refuză să fie un pic ingineri, un pic medici sau profesori?

Dar oare, dacă esențial este ca viitorul specialist **să știe carte** (nu una, două, zece probleme ale unei anume discipline), de ce sînt necesare examene pe părți din materie, **cui folosește absolutizarea deficitarului sistem al biletelor și de ce nu învingem o inerție pentru ca ceea ce a devenit o cerință asiduă și o preocupare în unele institute să însemne încheierea cu un singur examen a unui curs și a unui stagiu de practică laolaltă?** Astfel și examenul și practica ar concorda cu semnificațiile ce dorim să le atribuim acestora și ar constitui într-adevăr etape pline, unitare în însușirea limbajului profesiei. Și numai atunci nota 10 ar spune **ceva** despre virtuțiile profesionale ale viitorului specialist. De aceea, nu putem cultiva mirajul acestei note în sine și statisticile lui 10, de multe ori foarte relative, pentru că spune școlărește de puțin despre perspicacitatea în meserie a ucenicului. Aceasta face ca, în condițiile actuale de examinare, sesiunea să nu confirme în măsura cuvenită vocațiile. Ea devine manifestă într-o lucrare științifică sau de laborator, într-un proiect, într-un lucru artistic de aleasă înclinare și îndelungă meditație. Acestea sînt examene ale inteligenței, tenacității, pasiunii pentru meserie. În jurul unor astfel de momente ar trebui să polarizeze concludent examenele, acestea din urmă rămînînd un mijloc de disciplinare a muncii intelectuale.

Pe de altă parte gestul pendulării între ordinea severă a sesiunilor fixe și înlesnirile ce apar cu lăudabilă intenție dar neprevăzute din timp — cu o eficiență scăzută, nu cheamă întotdeuna la sobrietate în studiu.

Întrucît însă pentru fiecare lucru există un **suo tempore,** acum, în sesiune, la momentul îndatoririlor ce se cer mereu acoperite, spiritul de responsabilitate în numele căruia s-a închegat întreaga pledoarie trebuie să se reafirme cu toată vigoarea tinereții noastre lucide.

G. RUȚĂ

O ADDENDĂ LA

Practica sub semnul modernizării

De curind s-a desfăşurat în revista noastră o amplă dezbatere privitoare la problemele îmbunătăţirii şi modernizării practicii în producţie a studenţilor din institutele tehnice şi agronomice. Discuţia care a suscitat un larg interes s-a bucurat de audienţă şi în alte institute de învăţămînt superior.

La redacţie au sosit şi intervenţii privitoare la unele îmbunătăţiri reclamate de învăţămîntul universitar şi artistic. Publicăm pe cele mai semnificative.

O ipostază nefavorabilă a practicii pedagogice

Dincolo de multe cuvinte frumoase ce se pot spune despre pregătirea pedagogică a studenţilor din Capitală trebuie subliniat faptul că o mare parte a acestora (mai ales cei de la facultăţile umaniste) nu vin în facultate cu gîndul de a deveni profesori, cum sublinia **conf. univ. CLARA GEORGETA CHIOSA**, şeful catedrei de Metodică de la Institutul de limbi străine. Foarte mulţi studenţi ai facultăţilor de limbi străine au angajamente în alte părţi (la O.N.T., de pildă), eschivîndu-se în fel şi chip de la pregătirea pedagogică. Mariana Radovici (Engleză, 402 A), Oct. Hallmann (Engleză, 404 A) nu s-au prezentat deloc la practica pedagogică, iar Svetlana Popescu (Română anul al V-lea) nu s-a dus să-şi ţină lecţiile. Dacă aceştia, să zicem, mai au unele „scuze", „speră" la altceva, ce ne pot spune însă N. Grigoraş şi C. Săftiuc (Institutul pedagogic) al căror profil de profesor (teoretic vorbind, că practic... cine ştie ?) e clar? Ştiu ei că pot rămîne repetenţi şi din cauza neefectuării practicii pedagogice ?

Pentru a stăvili o asemenea fluctuaţie, o astfel de joacă de-a practica pedagogică, membrii catedrelor de Metodică din Universitate (printre care conf. univ. Clara Georgeta Chiosa, lect. univ. M. Niţu, asist, univ. V. Lupu) au propus ca încă din anul I sau II să funcţioneze secţia pedagogică (evident, cu cei mai mulţi studenţi) alături de alte secţii mai mici, aşa încît pregătirea pedagogică nici să nu cadă pe capul tuturor studenţilor, pentru unii constituind un real impediment, pentru alţii mediul propice al plutirii pe o obscură insulă a superficialităţii şi mediocrităţii, dar nici să nu existe vreo modalitate de control şi constringere ca acum.

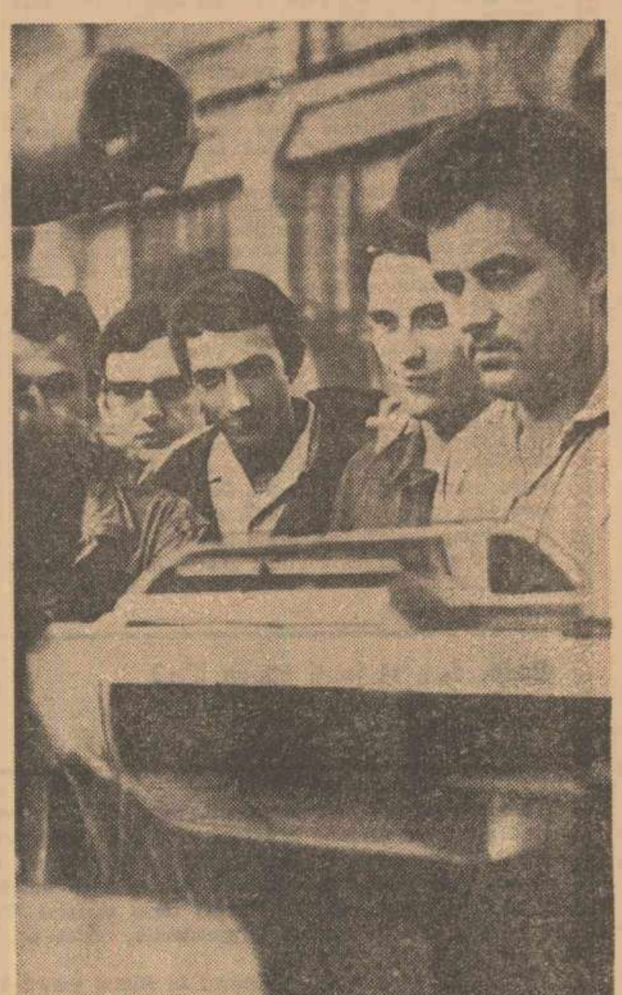
De un paradox strident e situaţia de la Institutul pedagogic, după cum ne-a prezentat-o lector univ. Ion Lupu, coordonatorul practicii pedagogice pe institut, şi lector univ .Gh. Pirnuţă, metodician la Facultatea de filologie. Faţă de numai anul trecut, „perioada practicii pedagogice a fost redusă aproape la jumătate". Dacă, înainte, aceasta se efectua în 4 semestre, acum ea cuprinde doar 3 semestre, iar numărul de ore săptămînal afectate a scăzut de la 15—20 la 7—10 (mai ales la facultăţile cu dublu profil: Istorie-geografie, Fizică-chimie, Ştiinţe naturale, la primele fiind scos din program şi examenul de metodică). Deşi instrucţiunile Ministerului Învăţămîntului nu specifică desfiinţarea practicii pedagogice continue de două săptămîni, cu excepţia facultăţilor de Matematică şi Educaţie fizică, aceasta nu se mai face. În grupe, la şcoli, numărul studenţilor e relativ mare (13—15). Nu se mai pot face ore de dirigenţie sau alte activităţi. În facultăţi, pornind chiar de la decanate, se manifestă o vădită tendinţă mai mult sau mai puţin voliţională de minimalizare a pregătirii pedagogice. La Facultatea de ştiinţe naturale se fac o puzderie de discipline botanice sau chiar extra-botanice (curs de tractoare, de sistematică), la Filologie — istoria limbii în 2—3 semestre şi studenţii nu cunosc realmente manualul după care vor preda.

Metodiştii de la acest institut, alarmaţi de o astfel de situaţie a practicii, a pregătirii pedagogice, au făcut o serie de propuneri precum : înfiinţarea unor şcoli de aplicaţie pe lingă institut, unde studenţii de aici să-şi desfăşoare practica pedagogică (inlăturindu-se astfel noianul de neinţelegeri dintre conducerea institutului şi o serie de direcţii, de profesori din şcoli), înfiinţarea chiar a unui seminar pedagogic, o nouă formulă a examenului de diplomă, constînd în examinarea pedagogică paralel cu cea la specialitate, cărora ne alăturăm. Ipostaza nefavorabilă în care apare în momentul de faţă practica pedagogică nu poate fi trecută cu vederea.

F. B.

Îmbunătăţire înseamnă în primul rînd o bună organizare

O condiţie esenţială a bunei desfăşurări a stagiului de practică — ne spunea **prof. univ. dr. GHEORGHE MARCU**, prorector al Universităţii „Babeş-Bolyai" — este cunoaşterea din timp a locurilor şi centrelor de

practică şi în acest caz Ministerul Învăţămîntului trebuie să manifeste mai multă grijă, pentru a se evita eventualele bulversări de ultimă oră. În ceea ce priveşte îndrumarea studenţilor în stagiile de practică, trebuie să subliniez că nu întotdeauna întreprinderile deleagă în acest scop cadrele cele mai bine pregătite, ci în multe cazuri apar ca îndrumători cadre cu o pregătire inferioară studenţilor. Lipsuri mari în organizarea practicii s-au manifestat la facultăţile de Drept şi Studii economice. La Drept, studenţii anului III efectuează o practică de vară de trei săptămîni, perioadă care, pe lîngă faptul că este scurtă, mai are neşansa de a se interfera cu perioada concediilor funcţionarilor din organele administrative, ceea ce face ca puţinii funcţionari rămaşi la locul de muncă să nu aibă timp suficient pentru a se ocupa de studenţi. Acelaşi lucru se întîmplă şi cu studenţii de la Studii economice. Cred că o soluţie utilă ar fi programarea practicii de vară a economiştilor în luna iunie. Opiniez pentru reintroducerea colocviului de practică, prin aceasta stimulîndu-se şi mai mult interesul studenţilor. La aceasta aş mai adăuga posibilitatea normării stagiului de practică.

La Facultatea de biologie-geografie — remarca **prof. dr. docent TIBERIU MORARU**, membru corespondent al Academiei R.S.R., decanul facultăţii — practica se face pe secţii. Fiecare secţie efectuează practica obligatorie la staţiunea Arcalia, patronată de facultate. Aici, timp de una-două săptămîni, se urmăresc din punct de vedere biologic, geografic şi geologic (după profil) problemele specifice locale, ca şi ale regiunilor învecinate. Datele culese sînt puse la dispoziţia judeţului, care le foloseşte în diverse acţiuni. Cele mai bune rezultate le dau stagiile de practică organizate pe lîngă institutele departamentale de producţie. **Perioada practicii, aş propune, să fie încheiată cu o cercetare complexă, la care să contribuie toate catedrele, pentru a alcătui o lucrare de sinteză.**

Practica în producţie a biologilor — intervine **conf. univ. dr. TIBERIU PERSECĂ**, prodecanul facultăţii — trebuie revizuită atunci cînd este vorba de amplasarea ei şi, în acest caz, mă refer la evitarea coincidenţei ei cu pregătirea practică a studenţilor de la secţia fără frecvenţă, coincidenţă care prejudiciază pregătirea studenţilor de la ambele secţii.

Conf. dr. NICOLAE MESZAROS, şeful catedrei de Geologie-paleontologie relevă necesitatea extinderii practicii geologilor şi la anul I : „Prin profilul ei, meseria de geolog nu poate fi concepută fără o practică de profil. Anii II şi IV fac cîte 6 săptămîni practică, ceea ce e cam mult ! Ce bine ar fi dacă am luat cîte o săptămînă de aici şi am transfera-o la anul I. Prin aceasta am descongestiona, pe de o parte, programul practicii studenţilor din anii II şi IV şi pe de altă parte am forma deprinderi practice studenţilor începători".

Studenţii institutelor de învăţămînt superior artistic efectuează o practică adecvată specificului lor. Studenţii de la Arte plastice îşi desfăşoară stagiul de practică în locuri de interes artistic.

— Din nefericire — sublinia **conf. univ. DANIEL POPESCU**, rectorul Institutului de arte plastice „Ion Andreescu" — nu întotdeauna ne putem bucura de aceste locuri. Anul trecut, de pildă, ni s-a promis Caransebeşul, ca în ultimă instanţă să ni se spună că şcoala în care urmau să fie cazaţi studenţii a devenit indisponibilă, fiind ocupată de turişti. Din aceleaşi motive am pierdut şi Sibiul, iar la Reşiţa sîntem concuraţi de politehnişti. Se impune evitarea schimbării locului de practică în ultimul moment ca şi reducerea numărului de adrese care trebuie întocmite pentru a definitiva cu organele de resort condiţiile de cazare ale studenţilor. La rîndul său, **lector univ. AUREL MIRIŞAN**, decanul Facultăţii de instrumente canto de la Conservatorul „George Dima", sugera ca liceele de muzică să treacă sub îndrumarea conservatoarelor. Prin aceasta, între altele, s-ar îmbunătăţi şi mai bine practica pedagogică. După părerea d-sale, practica este în prezent prea scurtă pentru cei care vor deveni pedagogi şi prea lungă pentru cei care vor îmbrăţişa cariera interpretativă. Se impune o restructurare a practicii pedagogice în funcţie de profilul secţiilor.

Practica înseamnă eşalonarea judicioasă a obiectivelor şi perioadelor de practică

Uzina VULCAN, constructoare de utilaje termoenergetice, utilaje petroliere, pentru industria materialelor de construcţii etc. are o bogată tradiţie în găzduirea practicii studenţilor. Astfel, în perioada 1966—1968, au efectuat practica în uzină peste 1 800 studenţi.

Dacă practica de diplomă este făcută în uzina noastră de un număr restrîns de studenţi, pe o perioadă mai îndelungată, studenţii din anii II, III şi IV ocupă în perioada 26 iunie — 15 august întreaga capacitate de instruire practică în uzină. În marea majoritate a cazurilor, anii II de studii reprezintă între 42% şi 55% din totalul practicanţilor. Se cunoaşte că programul de practică al acestora prevede trecerea prin mai multe secţii de producţie. Aceasta conduce la inversarea temelor din succesiunea lor firească, la dificultăţi în urmărirea şi îndrumarea lor cît şi la irosirea unei cantităţi mari de timp din partea conducătorilor de practică, numiţi de întreprindere. Măsura luată de înlocuire a practicii de vară a studenţilor din anul II o considerăm binevenită, vizitele de documentare acordînd suficiente cunoştinţe pentru asimilarea în anul următor a materiei „Tehnologia materialelor".

Întărirea rolului de îndrumător al practicii din partea institutului de învăţămînt superior este, de asemenea, o măsură pe care întreprinderea o consideră deosebit de utilă. În vederea realizării unei îndrumări mai eficiente, este necesar să se cunoască din timp procesele tehnologice caracteristice întreprinderii, produsele ei mai importante, în primul rînd, de către conducătorul de practică din partea institutului de învăţămînt superior. Ca atare, înaintea începerii perioadei de practică a studenţilor este necesar ca acesta să ia contact cu cadrele de conducere şi cu realităţile din întreprindere, pentru a putea cunoaşte cît mai amănunţit aceste două aspecte ale instruirii practice. De asemenea, se impune o foarte bună sincronizare a desfăşurării practicii de vară a studenţilor pentru a se putea programa operaţii sau chiar fragmente mai mari din procesul tehnologic, în concordanţă cu necesităţile programei, cunoscut fiind caracterul de unicat sau serie mică al produselor executate de uzina „Vulcan".

În ceea ce priveşte *efectuarea practicii prin observare sau prin lucru efectiv, considerăm că aceste modalităţi trebuie împletite cu foarte mult discernămînt în diferitele etape ale pregătirii practice.* Astfel, dacă observaţia se pretează pentru perioada de vizite în uzină, îndeosebi sub conducerea unor cadre universitare special desemnate în acest sens, pentru restul perioadelor de practică este recomandabilă participarea efectivă la procesul de producţie.

Prezentarea cunoştinţelor practice acumulate trebuie să capete diferite forme : referat pentru una din metode, document de natură tehnică pentru cealaltă (microproiect, desfăşurarea unui proces tehnologic). În uzină, participarea efectivă în producţie înseamnă nu numai conducerea maşinilor, ci şi urmărirea tehnologiei, introducerea tehnologiei de execuţie a unor repere, întocmirea de normative, proiectarea de S.D.V., proiectarea de produse sau de procese tehnologice, amplasări ale utilajelor în flux etc.

Totodată găsim că este necesar ca numărul de zile de practică în anii III şi IV să se mărească la circa 50 zile lucrătoare în fiecare an, durata zilei de lucru fiind de 8 ore.

O altă măsură binevenită considerăm a fi organizarea eşalonată a practicii pe întreaga durată a vacanţei de vară, pentru a nu supraaglomera locurile de muncă din atelierele uzinei.

Ing. Ene LACHE
director tehnic al Uzinei metalurgice „Vulcan"

UN NAPOLEON SUI-GENERIS

Scurtă biografie a unui scurt personaj cu... bicorn

În urmă cu cîțiva ani, Holul Facultății de filozofie a Universității din București, apoi un amfiteatru, niște săli de seminar, curtea facultății cu aleile sale ș.a.m.d. Prin acest decor, urmărit de privirile uimite ale studenților și cadrelor didactice, însoțit de zîmbete, de reflecții, de spirite mai mult sau mai puțin ascuțite, care-l ajung din urmă, se plimbă studentul NICOLAE VACARESCU, viitor slujitor al zeiței înțelepciunii. Asta n-ar fi nimic dacă Nicu n-ar purta uniforma albastră a lui Napoleon (împrumutată de la magazia unui teatru) cu fireturi, eșarfă-diagonală și bicorn garnisit cu alb. Cineva îi spusese că seamănă cu împăratul și, purtat de dorul originalității, Nicolae Văcărescu, tînărul scund, brunet, cu nasul puțin coroiat și ochi pătrunzători, cu o frunte pe care bretonul cade aspru, și-a luat asemănarea în serios. (Notă: Certificatul medical nr. 134/31. 07.1959 eliberat de Policlinica din Timișoara și revăzut cu parafă de Spitalul studențesc din București la admiterea în facultate îl declară pe deplin sănătos, adică normal ; deci, „Nimic patologic“).

S-a născut la 22 iulie 1938, fiul Rujei și al lui Petru din comuna Brebu de lîngă Reșița, oameni dintr-o bucată, care l-au dorit băiat cu carte, rostuit — vorba bănățeanului — adică om cu serviciul lui, la casa lui. Liceul l-a terminat, tîriș-grăpiș, la Caransebeș. În facultate a intrat în 1959 și, pînă la absolvire, în 1964, a dus-o cum a dus-o. De pildă, în anul IV a „cucerit“ șase medii de 5, trei de 6, una de 8 și, pe tot parcursul studenției, n-au lipsit, se înțelege, restanțele. La una din reexaminări a făcut și o cerere, adresată decanatului, datată 6 iunie 1961, condiționînd... hatîrul de a răspunde la un anume examen de componența nominalizată a comisiei : profesorul cutare, profesorul cutare, asistentul cutare, președinte — profesorul cutare. Altfel, nu va răspunde.

Dar ce făcea, în fond, Nicolae Văcărescu, supranumit în toate căminele, pe toate străzile, în toate taberele din toate verile — „Napoleon“, de izbutea, în fiecare din cei 5 ani de facultate, să se mențină în limitele inferioare ale mediocrității? Colinda căminele de fete, pălăvrăgind, așa după cum s-a constatat, 2—3 ore cu fiecare fată — norma prestabilită — se plimba peste tot, înconjurat de o ceată de minijupe, alerga după actori și oameni de litere, intrîndu-le în fel și chip sub piele și, din cînd în cînd, prezenta domnișoare (și chiar doamne) ba unuia, ba altuia. Intr-o vreme, rectoratul, decanatul, s-au sesizat. Așadar, în cîteva rînduri primește diverse sancțiuni. Ordinul nr. 155 din 7 martie 1960, emis de rectoratul universității, îl sancționează (în anul I de facultate !) cu... MUSTRARE „pentru abateri GRAVE de la morala studențească și de la disciplina în cămin“. În 13 decembrie 1962, ordinul nr. 4 îl sancționează din nou, tot cu mustrare, pentru absențe nemotivate în lunile octombrie și noiembrie (ș.a.m.d.).

Nicu are prezență de spirit : pentru a-și justifica lipsa de la două treimi din numărul total al orelor din anii de facultate, bombardează decanatul cu duzini întregi de cereri de motivare a absențelor, anexînd același și același certificat medical semnat de dr. Virginia Bovo de la Spitalul studențesc, conform căruia suferă de „sindrom astenic“ și, deci, are nevoie de odihnă. Odihna, însă, și-o „desfășoară“ pe la căminele fetelor, pe străzi, peste tot, numai la cămin nu. Pentru a demonstra ușurința cu care decanatul i-a motivat multe absențe pe baza unor slove semnate iresponsabil de el și cu ușurință de alții, reproducem pasaje din cererea datată în 4 ianuarie 1963, alegîndu-le din noianul cererilor aflate la dosarul său :

1 dec. 1962. — fost la Studioul cinematografic București pentru a ridica costume necesare carnavalului de Anul nou.

7 dec. — fost la Direcția generală a cinematografiei (!) pentru aprobare costume.

14 dec. — fost la Studioul București pentru ridicarea costumelor.

17 dec. — fost la Opera de Stat pentru obținerea aprobării pentru alte cîteva costume.

25. dec. — fost la Operă pentru ridicarea costumelor

27 dec. — împărțit costume.

28 dec. 1962 — 5 ian. 1963 — concediu medical.

Ridicol, dar adevărat : concediu medical, aprobat, ținînd seama, probabil, că după atîta alergătură (?) omul a și căzut la pat. O sancta simplicitas ! Și... nimeni nu-l trimisese după costume ! Om „calculat“, N.V., aflat în „concediu“ pînă la 5 ianuarie, înaintase cererea încă pe 4 (...).

Iată-l pe Nicolae Văcărescu la absolvire. În caracterizarea lui scrie, printre altele : „Slabă pregătire profesională, din cauza insuficientei preocupări pentru materiile predate în facultate și a indisciplinei pe linia frecventării cursurilor și a seminariilor. Confuz, cu lipsuri în cunoștințe (etc.)“.

În fața comisiei de repartizare declară că nu va intra în muncă didactică și că nu va părăsi Bucureștiul. Comisia, necrezut de „darnică“, îl lasă „pe dinafară“, fără a-i da, spre satisfacția lui, nici un document de repartiție. Fostul bursier Nicolae Văcărescu nu-și mai amintește, desigur, că la intrarea în facultate a semnat un angajament în care, conform H.C.M. nr. 1 054/1962, a scris cu propria lui mînă : „După terminarea studiilor mă angajez să lucrez cel puțin 5 ani neîntrerupți la locurile de muncă ce mi se vor repartiza în această perioadă de către organele centrale competente“. De ce comisia i-a făcut jocul, imprimînd o și mai mare viteză „caruselului“ în care era angajat N. V.?

Doriți, d-ră, să jucați într-un film? Vă distribui imediat...

De cîtva timp, prin București, prin toate taberele studențești, pe oriunde te aștepți mai puțin își poartă pașii un mare regizor de film. Se legitimează cu un carnețel de la Buftea sau cu o delegație cu antetul Televiziunii, amintește în treacăt tema marelui film care va intra în curînd în producție regizat de el, apoi trece la atac frontal :

— Doriți, domnișoară, să jucați în filmul meu? Vă distribui imediat.

Fără îndoială, ați ghicit : este „Napoleon“, alias Nicolae Văcărescu. Inconjurat de un batalion de aspiratoare la deliciile ecranului, omul cu breton, care, de cîtva timp, și-a atîrnat la gît ca blazon un leu african de aur, de 3 gr. cu tot cu lănțișor, scrutează drumul spre nemurire. Alteori, „regizorul“ merge, de pildă, la complexul studențesc de la Grozăvești și pune mîna pe telefonul de la blocul A : „Alo, Căminul Grozăvești? Blocul B? Aici cutare, de la C.C. al U.T.C. Vă rugăm chemați-o de urgență la poartă pe tovarășa cutare, de la camera cutare, pentru a-i comunica un lucru important. Alo, studenta cutare? Poftiți, vă rog, în locul cutare, pentru a intra în legătură cu un activist al nostru...“

Pîndind, de la cîțiva metri, ieșirea grăbită din blocul B a studentei, „activistul“ se îndreaptă, și el, spre locul de întîlnire, fumîndu-și nepăsător țigareta preferată, „State Express 555“.

Intîlniri în fiecare zi, discuții interminabile în cămine studențești, prelungite, firește, în taberele de vară (anul trecut, la Costinești, regizorul își chema simpatiile cu ajutorul stației de radioamplificare, pusă servil la dispoziție de cineva din conducerea taberei) — iată preocuparea cotidiană a lui Nicolae Văcărescu. Mergînd pe firul Ariadnei, aducem, cu acest prilej, o veste celor peste 200 de studente (și nu numai studente) care așteaptă să fie distribuite în marele film al epocii : Văcărescu nu mai lucrează la Buftea. A lucrat pînă acum doi ani, dar nu ca regizor, ci ca funcționar administrativ, responsabil al... personalului de serviciu. Informația e furnizată de serviciul de cadre al studiourilor de la Buftea. Așadar, licențiatul în filozofie a făcut ce-a făcut și, pentru a rămîne cu un picior în București, a acceptat un serviciu pe care-l putea ocupa și cineva cu 8 clase elementare. Și aceasta după ce a mîncat, 5 ani, banii statului, la facultate. Fiind orfan de tată, a avut bursă și cu medie de „treacă-meargă“...

Acum Văcărescu se recomandă regizor ARTISTIC la... Televiziune. Cineva l-a înarmat cu o hîrtie cu antet, pe care credulii (și mai ales credulele) o iau drept legitimație de specialist autentic. Aranjează ieșiri cu echipe de filmare, inducînd în eroare diverse redacții ale Televiziunii (în realitate Văcărescu a fost acceptat colaborator extern, dar cîți nu colaborează?) și continuă să racoleze studentele, de perferință cele cu comportări nu tocmai corecte, declarînd că i s-a aprobat scenariul pentru un mare film de moravuri. Repetițiile pot începe imediat. Deocamdată, chiar și între patru ochi. Doriți, domnișoară, să jucați într-un film?

Tot pe drum, pe drum, pe drum și altunde nicidecum...

Intr-o vreme, mai precis în prima jumătate a lui 1968, Văcărescu a ajuns și pe la Inspectoratul miliției Capitalei. Găsit basma curată, absolventul Filozofiei se laudă pe toate drumurile :

— Eu le-am pus în palmă pe escrocul care-i amenința pe Birlic și pe Marina Crilovici că, dacă nu pun atîtea miare într-un anumit loc, e de rău. Sînt colaboratorul Inspectoratului. Păzea ! Am relații cu colonelul cutare și e vai de cei care-mi stau în cale...

Inspectoratul miliției are însă lucrătorii săi, ofițeri cu studii de specialitate corespunzătoare. Văcărescu n-a fost decît unul dintre bănuiți, dat fiind că și el trăiește, după cum vom vedea, pe banii altora. Atît și nimic mai mult.

Recent, m-am întîlnit cu el, cu „Napoleon“. Facem cunoștință, apoi, fără a-i cere, îmi arată buletinul, încercînd să-mi dovedească că e flotant legal în București, pe str. Eleșteului, 18. Scoate și cîteva cărți de vizită ale altora, avertizîndu-mă : „Fii atent, omul lui Dumnezeu, dacă scrii ceva despre mine te-ai ars și tu, și revista“.

Apoi începe din nou :

— Mîine mă duc în audiență undeva, foarte sus. Cineva nu vrea să mă angajeje la Televiziune. Zice că-s incapabil...

— Ai făcut vreun film?

— Foarte multe. Dar eu nu mă laud...

Luat „pe concret“, îngînă că e „regizor artistic“ la... „Alma Mater“, la „Reflector“ și că majoritatea filmelor sale sînt realizate la... Studioul armatei. Altă afirmație pe care verificarea a infirmat-o.

In cele din urmă trece la problemele legate de „sexul frumos“ :

— Da, sînt un afemeiat, dar cine nu e? Eu am o sută de prietene. Bine? Cu 3 fac ce vreau, iar cu 97 ies în lume.

Da, Nicolae Văcărescu, probabil ieși „în lume“, dar uiți să amintești că, pe unele, le atragi așa cum ai procedat, de pildă, cu X, care venise să se pregătească pentru admitere la facultate, iar d-ta îi tocai bănișorii în calitate de prieten, regizor și „om cu influențe“... Pe atunci schimbai hotel după hotel, fără să fii salariat pe undeva și fără a primi bani de la mama dumitale, văduvă, modestă pensionară.

De unde avea și are, totuși, bani, N. Văcărescu? E curios, aproape de necrezut : în special din... „donațiile“ unor oameni, să le spunem, cu multă indulgență, „miloși“. Tovarășul X, un cunoscut profesor, nu-l refuză niciodată. Văcărescu personal, care nu-i este nici pe departe rudă, declară că are să-i dea înapoi... 8.000 de lei.

Impertinența lui N. V. merge foarte departe. Cere bani cu „împrumut“ (de regulă cîte 500 de lei) tuturor cunoscuților și mai puțin cunoscuților, profesori universitari, actori, regizori ș.a.m.d. firește, cei mai mulți, știindu-i obiceiul, îl refuză. Anul trecut, chiar a doua zi după înfățișarea la miliție, și-a pipăit steaua norocului, cerîndu-i bani și... anchetatorului, pe care-l vedea pentru a doua sau a treia oară. (Repetăm, N. V. e perfect sănătos).

Mutîndu-se din hotel în hotel, de la prieten la prieten ori chiar de la cunoscut la cunoscut, „Napoleon“ și-a găsit, în sfîrșit, o gazdă. Costă, zice, 500 pe lună. Serviciu încă tot nu are. Se plînge că nu-i dă nimeni buletin de București și că nu-i înțeles tocmai el, specialist în filozofie, fără a aduce vorba, firește, că refuză orice post în afara Capitalei și chiar în Capitală, dacă locul nu e în cinematografie sau televiziune.

— Dacă vrei să mă cauți pentru alte relații, dă-mi telefon acasă — îmi zice el, la despărțire. Între orele 8 dimineața și 23,15 sînt „pe drum“, nu mă găsești la gazdă. Dar unde, zici? Eu sînt discret, sînt LORD. Dacă vrei să fii deștept, trebuie să-ți închizi și fotoliul în seif cînd pleci de-acasă...

Ne dăm întîlnire pentru a doua zi. Se înțelege, LORDUL nu mai vine. E, poate, pe la una din fete, pe care le terorizează, așa cum se plîngea în camera de la cămin Rodica de la Fizică, bătută nu o dată de „Napoleon“ așa, din senin. Și nu numai ea...

Am prezentat cazul lui Văcărescu în așa fel încît toți vinovații direcți și indirecți pentru „evoluția“ lui să se poată recunoaște, în frunte cu comisia de repartizare în producție, care în 1964 l-a „iertat“ de orice îndatoriri de absolvent al unei facultăți.

Credem, de aceea, că pentru a se evita cazuri mai mult sau mai puțin asemănătoare, comisiile de repartizare în producție trebuie să fie ferme, să nu lase nici un absolvent nerepartizat, iar în situația cînd, totuși, un absolvent refuză postul, Ministerul Învățămîntului să-l oblige pe cale juridică să restituie banii pe care statul i-a cheltuit cu el într-un unic scop : pregătirea pentru activitatea productivă.

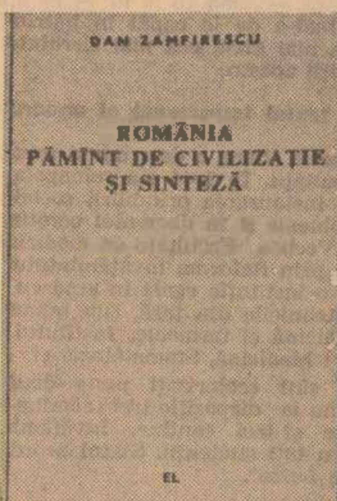
Absolventul Văcărescu — și ca el mai sînt și alții — a transformat anii de facultate în caldarîm bucureștean, la propriu, trăind acum din expediente nesigure și așteptînd mana cerească a unei activități fantomatice, pentru care, de peste cinci ani, se pregătește „asiduu“, escaladînd ridicolul și iresponsabilitatea.

Considerăm că cei de felul lui N. V. nu sînt, încă, pierduți. E de datoria celor din jur să-i ajute, renunțînd la „plăcerea“ de a-i considera bufoni de ocazie și atrăgîndu-i, prin toate mijloacele, în fluxul general. Este, în ultimă instanță, datoria cetățenească a fiecăruia dintre noi. Iar dacă nu, oricum, asemenea „microbi“ trebuie împiedicați să mai infecteze mediile prin care trec.

Dragomir HOROMNEA

BIBLIOGRAFIE PENTRU SESIUNE

Dan Zamfirescu:

ROMÂNIA — PĂMÎNT DE CIVILIZAŢIE ŞI SINTEZĂ

Dacă volumul acesta de publicistică vrea să demonstreze (şi să releve) că *„spiritul care îl animă"* este spiritul patriotic al culturii româneşti, atunci pot spune că el o demonstrează cu osîrdie. Nu numai atît. El este prezent în fiecare pagină, în fiecare rînd; se repetă în însăşi structura cărţii alcătuită ca o înălţare dinspre cultura materială „inversă" — arheologia — spre abstractul eternităţii, spre descoperirea mesajului nostru pentru viitor.

În opoziţie însă cu autorul (*vezi Cuvînt înainte*), nu cred că spiritul cărţii derivă ori *„e circumscris"* de înseşi *„datele apariţiei articolelor incluse"*. Nu cred. Primo: ar fi să admit că autorul e aservit contingentului, efemerului, că ele, textele, au fost scrise în funcţie de nişte date festive, jubiliare şi nu că prilejul apariţiei a fost doar termenul lor favorabil; dacă ar fi fost viceversa ele s-ar fi cuvenit să rămînă numai nişte articole ocazionale. Ele nu sînt. Fervoarea cu care sînt depistate dimensiunile patriotice ale operelor literare şi istorice, ale diverselor creaţii şi creatori fac din „România" lui Dan Zamfirescu un instrument util de iniţiere patriotică, de înţelegere superioară a destinului românesc. Secundo: *datele*, în sine, nu pot spune mare lucru, sînt reci („acest articol a apărut în numărul X al gazetei Y, număr festiv cu ocazia...") atîta timp cît nu sînt puse într-o relaţie interioară scăpărătoare, într-o ecuaţie analitică nouă (cf. pag. 113). Data de apariţie (fie şi festivă) nu poate spune mai mult sau măcar ceva în plus decît însăşi silogistica articolului.

Nu, *„datele apariţiei articolului"* nu pot fi un argument centralizator pentru fondul unei cărţi de publicistică majoră! De altfel, ţin să precizez de pe acum, tema cărţii se alcătuieşte pe deasupra datelor calendaristice, le transcende şi tocmai aceasta face ca ea să fie oportună: *permanenţa ideii de patrie, de tradiţie istorică şi culturală slujită cu un material literar adecvat.*

Genul de publicistică abordat de autor e acela de auxiliar al filozofiei culturii şi istoriei. El nu se manifestă în raport exclusiv cu o dată din calendar. El e un dialog permanent cu formele revolute ale culturii, un dialog între spiritul şi pravila experienţelor acumulate şi evenimentele în curs de desfăşurare. Explicarea unora prin celelalte. Modificarea lor reciprocă. E un dialog pedagogic cu cititorul, o îndrumare a lui către etern. Aceasta însă nu se face numai la date festive. Nu altfel au procedat Goga, Iorga, Pârvan, Mircea Eliade ş.a. Festivitatea unui articol e permanentă atîta timp cît prin el se desfăşoară un festin al ideilor, cît timp ele foşnesc cu fiecare nou anotimp. De ce altceva citim cărţile celor amintiţi mai sus? Ele sugestionează şi azi nu atît prin spiritul ori suflul patriotic implicit, cît prin fertilitatea ideilor, prin puterea de a electriza ideatic.

Fireşte, nu vreau să exagerez acea picătură de patos publicistic în plus a lui Dan Zamfirescu, autor pe care l-am salutat cu toată încrederea în „Utopica". El a rămas acelaşi harnic cercetător al literaturii şi istoriei noastre vechi, desfăşurîndu-şi în „România" aceleaşi calităţi mai strîns subordonate exerciţiului publicistic. Doresc numai să înlătur o eventuală circumstanţialitate a cărţii.

Spiritul volumului e animat, aşadar, deopotrivă de acela civic al autorului, neîndoielnic şi nedisimulat, şi de fervoarea pledoariilor, de intenţia unei educaţii culturale argumentate în spirit contemporan. Articolele lui Dan Zamfirescu au vibraţia şi pătrunderea discursurilor juridice, fluenţa şi precizia vocilor în forum. Ele sînt compuse cu o perfectă ştiinţă a gradaţiei şi a nuanţelor, cu o rigoare aproape impersonală ce se vrea sieşi argument; o rigoare de catedră. Dan Zamfirescu vede perioadele istoriei, elipsele acesteia sincronic, caută legităţile lor interioare, înlătură ferm acuzele de fortuit şi hazard aduse devenirii noastre istorice: cultura românească nu s-a născut din neant, avem o „durată" intimă, care ne este proprie şi specifică în universal, o permanenţă ne rezidă în „voinţa de independenţă", am dat valori inestimabile umanităţii, am avut şi avem rostul nostru în istoria lumii ş.a.m.d. Generalizările acestea autorul le ridică pe un material cunoscut — literatura veche şi nouă: de la *„răzeşul cu mitră de ierarh Varlaam"* la Hasdeu, de la Nicolaus Olahus la Nicolae Iorga; — de la istorie la arheologie (aici descriptiv), materiale încălzite de forţa sentimentului naţional. Punctul forte al publicistului rămîne însă tot literatura română veche. Remarcabilă e aici paralela dintre *Învăţăturile lui Neagoe Basarab...* şi *Mînăstirea Argeşului*, apropiere eseistică, cu adevărat sugestivă şi capabilă de a fi reţinută.

Aşa se face că, ceea ce în prima carte a lui Dan Zamfirescu, *Studii de literatură română veche* era expus intrinsec, specios, totodată pătrunzător analitic şi expresiv, aici, în *România — pămînt de civilizaţie şi sinteză* apare extrinsec şi în continuare programatic.

M. N. RUSU

Adrian Marino:

INTRODUCERE ÎN CRITICA LITERARĂ

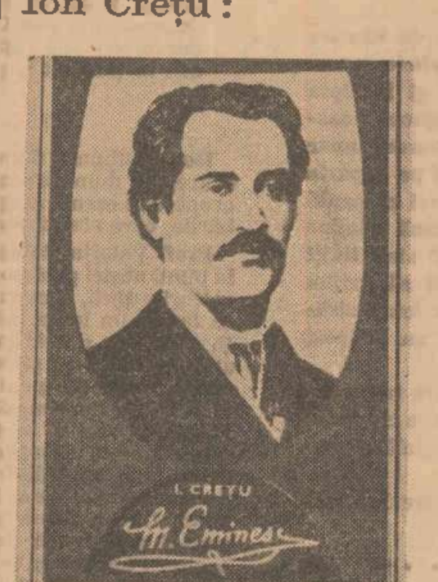
S-au găsit voci care să conteste tratatul de estetică literară al lui Adrian Marino de parcă ne-ar prisosi sintezele fundamentale. **„Introducerea..."** lui Marino a putut părea unora un templu clădit fără ochi arhitectonic. Adică, ceea ce, în fond, înseamnă viziune totalitară, competenţă de a sesiza mişcarea formelor unor culturi, de a găsi imaginea unei cosmicităţi, întemeiată pe o anume ordine, au fost asociate diletanţei şi varietăţii fără osie.

Cartea, e adevărat, e **masivă** prin informaţie. Autorul înalţă pe temeliile acesteia o construcţie teoretică de proporţii şi originală, **„prima lucrare de acest gen (...) în literatura română"**, bazat pe ceea ce el numeşte **„lectură sedimentată"**. Rostul **„Introducerii în critica literară"**, născută printr-un efort totalizator extraordinar, e de a justifica critica, de a o defini în măsura în care aceasta îşi defineşte obiectul. Cartea devine, astfel, o reprezentare unitară a regimului critic, **„tur de orizont şi puneri la punct"**, printr-o sistematizare în adîncime a principiilor esenţiale ale criticii, din perspectiva unor demonstraţii pertinente. Se pleacă, desigur, de la întrebarea: ce este critica? — cheia de boltă a cărţii de faţă — dar, urmărind intenţia manifestă de a întemeia o teorie a criticii, autorul tinde să scoată şi o definiţie a literaturii. Cum, se ştie, condiţia estetică a criticii vine din identificarea spirituală cu obiectul ei — creaţia literară — Marino deplasează accentul pe funcţiile criticii, fixate prin explorarea intenţiilor operei. Esenţialitatea viziunii autorului trebuie depistată în accepţia dată interferenţei planurilor critică-literatură: **„«Nou» în critică — va zice el — nu este dialogul operă-critică, ci numai conţinutul replicilor celor doi parteneri"** Şi cum Marino vede în operă o structură pluridimensională, adică o polisemie, de acum încolo cartea s-ar putea chema **„Introducere în noua critică"**

Viziunea literaturii ca polisemie înseamnă a atribui operei un caracter de ambiguitate şi ipotetic şi a accepta ideea pluristructurii şi arborescenţei ei, ceea ce mai înseamnă că poate fi **„în acelaşi timp obiectivă ca dat fizic şi prezumptivă ca rezonanţă şi ca semnificaţie (...) Sensul literar are această însuşire fundamentală de a fi variabil, înşelător, «deceptiv» cu ingenuitate"**. Cu o atare accepţie semantică, Marino priveşte obiectul criticii văzînd **„în ideea de structură principiul pe care se poate sprijini o suplă, coerentă şi bine fundamentată teorie a criticii literare"**. Autorul va distinge în operă existenţa a trei **„niveluri"** şi a mai multor **„straturi"**: substructura (stadiul **„preformal"**, prefigurînd opera prin stratul antropologic, social-istoric, biografic, al proiectelor), structura (principiul intern coagulator, factorul **„de coeziune şi fizionomie disecată a operei"**) şi suprastructura (etajul prin care opera, raportată la diverse contexte, dobîndeste o multitudine de semnificaţii). La nivelul fiecărui strat, Marino indică diversele metode critice: psihanalitică, istorică, sociologică, biografică, arhetipică, dar întregul sistem construit de critic stă sub raza unghiului estetic de apreciere critică: **„Dacă opera are o valoare estetică, pe care critica e chemată să o descopere şi s-o definească, ce poate fi mai logic decît aprecierea operei literare în funcţie, în primul rînd, de valoarea ei estetică?"**. Afirmaţia nu trebuie interpretată ca o preferinţă exclusivă pentru estetic, ce ar respinge celelalte valori — istorice, ideologice, morale ş.a. — deoarece Adrian Marino pledează pentru **complementaritatea** acestora, urmînd a fi abordate, fiecare, în funcţie de particularitatea operei: **„La integrarea şi solidarizarea tuturor operaţiilor critice prezidează spiritul superior al sintezei"**, fiindcă **„în esenţă, critica literară este sinteză.**

Vladimir UDRESCU

Ion Creţu:

MIHAIL EMINESCU

Îmi scapă acum titlul exact al acestei „biografii documentare". Ce vrea să zică termenul? Orice biografie este şi *documentară* în măsura în care se ridică pe documente, pe datele reale, certe, ale unei existenţe şi nu pe utopii. Numai că documentul este condiţia necesară, dar nu şi suficientă a unei biografii.

De altundeva vine, însă, neajunsul documentariştilor. Din ideea bizară că documentul explică resortul moral, inefabil, al creatorului de geniu. (Eminescu însuşi se ridica împotriva modului domestic de a confunda „mîna de pămînt" cu aceea ce a dorit „sceptrul universului").

Nu e cu totul cazul biografiei ce o încearcă I. Creţu. Sobrietatea tonului, probitatea documentară, logica discursului critic indică, să o spun de la bun început, o abordare ce se refuză facilelor improvizaţii scientiste, ca şi unui anume pozitivism tern şi aplatizant. Intenţia iniţială, dacă am înţeles bine, era aceea de a ridica un profil al lui Eminescu pe certitudine, excluzînd, din principiu, supoziţiile, ipotezele. Lucru interesant pînă la un punct, dar (practic) imposibil. Pentru că (şi de aici putem scoate imposibilitatea oricărei biografii strict documentare) o existenţă nu e construită numai în plan faptic, ci mai ales într-unul secret, imprevizibil. O personalitate nu poate fi redusă numai la scrisori, acte, confidenţe — cît de sincere ar fi ele — ea le depăşeşte şi le încorporează, le neagă, însumîndu-le. Iluzia vine din aceea că respingînd ipoteticul dubios, documentariştii văd lucrurile prea clar, explicabil, fără neprevăzut. Atunci să ne mirăm că în biografia lui Ion Creţu Eminescu nu are nici o taină? Autorul scoate pe masă documente indubitabile, evitînd cu prudenţă orice problemă spinoasă, orice ipoteză. Neştiinţa e simulată, în realitate autorul cunoaşte perfect documentaţia eminesciană, convocînd pentru te miri ce lucru mărunt un imbatabil arsenal de fişe.

Ce n-a înţeles autorul e tocmai lucrul acesta: că destinul lui Eminescu e, văzut în faptele sale nude, destinul oricărui om, că el e repetabil, dacă nu chiar confundabil. Ceea ce îl izolează, îl face irepetabil, este imensa tensiune morală şi afectivă, zbaterea lui dureroasă între două tărîmuri inconciliabile: al visului şi al realităţii. Atîţia poeţi pot muri nebuni la 39 de ani, dar unul singur, Eminescu, a murit după ce a scris *Luceafărul*. Adică după ce a trăit întreaga experienţă a revoltei şi dragostei, a sarcasmului şi visării a urii şi a iubirii — laolaltă. Un Eminescu după prăbuşirea lui definitivă e imposibil de gîndit şi chiar de ar fi existat real, ar fi fost, pentru noi, cu desăvîrşire fără importanţă. Ce trebuia să spună a spus în 39 de ani şi orice vers era de acum fără noimă, fiindcă se năştea dintr-o situaţie insurmontabilă. Aici se întîlnesc abia omul şi opera: cînd cea din urmă şi-a început propria viaţă, şi-a prăvălit creatorul în hăurile neființei.

Aşa stînd lucrurile, compararea cărţii lui Ion Creţu (altminteri, repet, utilă şi pioasă compilaţie) cu simfonia călinesciană e fără sens. Ca să nu mai vorbesc de ideea opţiunii, proclamată recent de M. Ungheanu.

Şerban CIONOFF

Gh. Bulgăr:

LIMBA ROMÂNĂ — SINTAXĂ ŞI STILISTICĂ

Una din problemele cele mai acute ale studentului filolog este lipsa manualelor la o materie foarte importantă cum este *Limba română contemporană*. Aceasta, mai cu seamă în condiţiile în care mai există multe capitole ale „Gramaticii Academiei", care sînt încă controversate, şi asupra cărora părerile diferă de la o persoană la alta. Cu atît mai oportună se dovedeşte apariţia cărţii profesorului Gh. Bulgăr, *„Limba română — Sintaxă şi stilistică"*. Propunîndu-şi să examineze în special problemele practice ale nivelului sintactic al limbii române, autorul realizează, în prima parte a studiului său, un foarte util compendiu (în sensul cel mai pozitiv al cuvîntului) care, folosind exemple numeroase selecţionate cu grijă, spune mai multe decît o acumulare de explicaţii generale.

Capitolul consacrat contextului-element, ceva mai nou în gramatică, despre care, cu toate că se vorbeşte mult în lingvistica modernă, „Gramatica Academiei" nu dă relaţii, face cum nu se poate mai bine trecerea spre cea de-a doua parte a cărţii profesorului Gh. Bulgăr: „Probleme de stilistică".

Este curios că, deşi în lingvistica românească există vechi şi solide preocupări pentru studierea stilului scriitorilor (să nu amintim aici decît valoroasa contribuţie a lui Tudor Vianu), iar în ultimul timp, diferenţierile stilistice ale limbajului intră tot mai mult în atenţia cercetătorilor, nu am avut pînă în prezent o sinteză metodică a aspectelor problemei şi a stadiului cercetărilor. Contribuţia profesorului Gh. Bulgăr vine astfel să umple un gol resimţit de mult în pregătirea studentului filolog şi readuce în actualitate o veche întrebare a acestuia: pe cînd un curs de stilistică în programele facultăţilor de filologie?

Reuşind să cuprindă într-un spaţiu extrem de redus faţă de complexitatea problemelor principalele jaloane ale cercetării stilului, adăugînd capitolelor teoretice o anexă ce cuprinde două exemple de analiză stilistică concretă, Gh. Bulgăr reuşeşte înainte de toate să demonstreze actualitatea şi necesitatea studierii acestui aspect al limbii, căci, după cum observa domnia sa: *„...stilistica, stilul, toate formele expresivităţii contribuie în mare măsură la definirea tezaurului unei limbi, completînd inventarul lexical, fonetic şi gramatical stabilit în tratate şi dicţionare"*.

Subliniind încă o dată oportunitatea apariţiei cărţii profesorului Gh. Bulgăr nu putem să încheiem fără a ne exprima nedumerirea faţă de hotărîrea Editurii didactice şi pedagogice de a limita tirajul unei lucrări atît de necesare la numai 3 000 de exemplare. Sau poate conducerea editurii nu este informată că, numai în Capitală Facultatea de limbă şi literatură română numără la cursurile de zi şi fără frecvenţă aproape 2 000 de studenţi?

Cezar TABARCEA

RETROSPECTIVE UNIVERSITARE

la hotarul dintre două pătrare de veac

CLUJUL MEDICAL ÎNTRE DOUĂ VIRSTE

În primii ani de la înființare studiau în Facultatea de medicină 764 studenți. Cît privește condițiile lor de viață și studiu sînt concludente datele din anuarul pe 1925 al Universității.

— Total studenți pe Universitate — în acești ani — 1 871

— Total burse pe Universitate — 298

— Total locuri în cămine pentru Universitate — 260

— Biblioteca Universității. Locuri în săli — 600. Volume — 31 000

Cîteva extrase dintr-un raport al rectorului Universității, Sextil Pușcariu :

„Aglomerația mare de la Medicină are ca urmare că sălile de cursuri nu mai sînt de mult suficiente" — „În împrejurările grele de trai de astăzi și în lipsa desăvîrșită de locuințe, dat fiind că studențimea noastră este în cea mai mare parte săracă, iar bursele unor fundații particulare nu mai corespund nici pe departe situației actuale, comit o crimă națională cei ce caută să răpească studențimii unul din cele două cămine ale lor, în care ei nu se lăfăiesc în lux ci stau tixiți mulți în fiecare cameră". — „...va trebui să grijim de un cămin pentru fete pentru care, cu toate strădUințele, nu am reușit să le găsim încă un adăpost potrivit".

„...dar toate măsurile pe care le încercăm noi, conducerea Universității, sînt iluzorii atîta vreme cît statul nu se va îngriji ca starea materială și socială a studenților să se îmbunătățească".

Și iată, la aceleași capitole datele pe care le oferă **anul 1969 :**

Institutul de medicină. Facultăți	3
Număr de studenți	2 000
Număr cadre didactice	411
Cămine (băieți și fete)	5
Cantine	3
Numărul total al bursierilor	1 210
Volume în bibliotecile institutului	220 000
Volume în biblioteca centrală univ.	2 300 000

★

Trebuia să recunosc în mulțime un om. S-a apropiat de locul în care așteptam un bătrîn drept, frumos, un domn adevărat, însoțindu-se înțelepțește în mers de baston, un bătrîn cu părul alb, așa cum ni-i imaginăm întotdeauna la amurg pe marii oameni. **Prof. dr. docent VALERIU BOLOGA**, unul din admirabilii profesori ai Institutului de medicină și farmacie din Cluj. Intenționam un dialog despre primul an, primele zile ale Facultății de medicină din Clujul îndepărtatului 1919.

ANUL UNU

Un fragment din anuarul recent al institutului :

„După unirea Transilvaniei, în anul 1919, cu patria mamă, ia ființă Facultatea de medicină din cadrul Universității românești din Cluj. Un corp profesoral tînăr, cu elan creator, a conferit Facultății de medicină din Cluj încă din timpul înființării o dezvoltare sub raport didactic și științific apreciată atît în țară cît și peste hotare".

★

Rep. : Stimate domnule profesor, dacă ar trebui să concepeți dumneavoastră cîteva întrebări capabile să acopere în esență acești cincizeci de ani, care ar fi întrebările, care răspunsurile?

Prof. Valeriu Bologa: Prima s-ar referi la cei vechi, la bunii noștri profesori. Noi, tinerii, veniserăm din toate colțurile țării, încercați greu de război. Eram chemați să facem un lucru minunat : Universitatea românească în Cluj, cu dascăli români. Am văzut atunci tot ce avea mai bun în științe România în Comisia universitară întrunită pentru selecționarea cadrelor didactice: Iorga, Pârvan, Gh. Marinescu, Babeș, Longinescu, Iuliu Hațieganu, în sfîrșit, Sextil Pușcariu, președintele comisiei. Comisia a reținut cu mare obiectivitate pe cei mai buni dintre candidați și n-a cedat nici unei presiuni chiar cînd intervențiile veneau direct de la palat. La Medicină au fost aleși cîțiva docenți tineri care-și dovediseră deja capacitatea : Iacob Iacobovici, Victor Papilian și alții. O bază trainică. Dintre ardeleni, foarte apreciați erau Iuliu Hațieganu și Iuliu Moldovan. Pe lîngă acești maeștri stăteam noi, o constelație de tineri abia veniți de pe front. Aveam o mare foame de învățătură, de bine. Văzuserăm prea multe în război. Cea mai frumoasă trăsătură a acestor ani a fost extraordinara comuniune sufletească și de ideal, care făcuse din studențime și din corpul profesoral un tot memorabil. Munceam uriaș și ne veneram dascălii. Era minunat. A doua întrebare ar trebui să se intereseze de specificul școlii clujene de medicină.

Aici, la noi, exista o tradiție medicală în spiritul școlii vieneze. Cei din Iași și din București erau de formație franceză, în bună parte. În Cluj s-a făcut o sinteză fericită a acestor concepții medicale. Este meritul cel mare al profesorilor noștri. Se explică de ce s-au înființat aici, pentru prima oară în țară, catedrele de radiologie medicală, stomatologie, neurologie (separată de psihiatrie), istoria medicinei. De la primele începuturi această facultate s-a axat pe ideea echivalenței profilaxiei față de terapeutică în activitatea medicului și a depășirii zidurilor înguste ale universității prin ieșirea pe teren. Se sublinia cum cuvine activitatea socială a medicului.

Primii trei ani au fost hotărîtori. S-a lucrat îndîr[...] nebirocratic. O mare coeziune, o pilduitoare coeziu[...] a tuturor celor aflați în facultate. Aceeași atmosf[...] am mai regăsit-o după 1944, cînd ne-am reîntors ac[...] la Cluj, de la Sibiu, unde ne gonise urgia Tratatului [...] la Viena. Într-o lună am refăcut universitățile [...] Sibiu și Timișoara — asta în 1940 — și apoi, du[...] cîțiva ani, am luat-o de la capăt în bătrînul nos[...] Cluj. A fost cea mai grea, cea mai fierbinte epoc[...] vieții mele, a vieții noastre.

Revenind la textul impersonal al anuarului :

„Dictatul de la Viena a determinat mutarea te[...]porară a facultății. În 1944 s-a reînapoiat la C[...]

Eliberarea, instaurarea orînduirii socialiste, a [...]dicat noi probleme și în domeniul ocrotirii sănă[...]ții publice. Vechea Facultate de medicină a [...] transformată prin Reforma învățămîntului supe[...] din 1948 într-o instituție egală în grad cu unive[...]tățile și politehnicile din țară, sub numele de [...]stitut de medicină și farmacie. Institutul cupri[...] trei facultăți : Medicină, Stomatologie și Farma[...]

În institut sînt școlarizați peste două mii [...] studenți. Ei au la dispoziție trei cămine de bă[...] două de fete și trei cantine. Învățămîntul [...] gratuit pentru toți studenții. Statul acordă inst[...]tului 1200 de burse".

★

Biografia **prof. dr. docent ION GOIA** este, într-un [...] exemplară pentru o întreagă generație de intelect[...] români. Începe cariera universitară în 1919 ca asis[...] al prof. Iuliu Hațieganu și ajunge în scurtă v[...] șef de lucrări, docent, conferențiar.

Prof. Ion Goia își amintește :

— Trebuia să atingem repede un înalt nivel pr[...]sional. Ne obliga la aceasta mîndria de profeso[...] primei facultăți românești de medicină din Transi[...]nia, ne obliga prezența în facultate a marilor sav[...] ai timpului. Un proverb spune : cine n-are bă[...] să-și cumpere. Noi am trăit în cultul bătrînilor [...]fesori. Am făcut muncă de Sisif de cînd mă [...]u. [...] am muncit cu toții. Acum institutul e mare, are [...] ce-i trebuie și pare că așa a fost de cînd lumea. P[...]tic noi am pus pe picioare Facultatea de medicin[...] mai multe ori : în 1919, apoi în 1940 la Sibiu, și [...] nou la Cluj în localurile devastate. Dimineața lu[...]

Promoția din acest an a I.M.F.-Cluj

RĂSPUNSUL NOSTRU VA FI LA ÎNĂLȚIME !

O splendidă festivitate a marcat, la sfîrșitul săptămînii trecute, pornirea în viață a celei de-a 50-a promoții a I.M.F.-ului clujean, promoția Congresului X al P.C.R.

Colegii m-au desemnat să adresez în numele nostru, al absolvenților, cîteva din gîndurile la sfîrșitul perioadei de studii universitare și început de profesie ca medic sau farmacist, a celor care au umplut pînă la refuz marea sală a Casei de cultură într-o amiază de la finele acestui mai.

Din cuvintele mele doresc să transmit și colegilor, din alte facultăți și alte centre universitare, pe cele mai semnificative.

Pe toți ne unesc aceleași gînduri, aceleași idealuri, pe care de atîtea ori le-am găsit în paginile „Vieții studențești".

— Putem fi fericiți de-a fi avut șansa să învățăm într-o perioadă de avînt fără precedent în istoria poporului român, de-a fi fost participanți și martori la marșul desăvîrșit al poporului nostru, călăuzit de minți și idei sănătoase, spre un destin de invidiat.

— Putem fi fericiți de-a fi învățat într-o perioadă cînd tradițiile sănătoase, inteligența, bunul simț și cinstea au fost promovate la cel mai înalt rang al valorilor, cînd acestea constituie criterii de apreciere ale omului și activității sale.

— Putem fi fericiți de-a fi avut șansa să ne petrecem anii de studenție în minunatul centru universitar, oraș cu bogate tradiții, care este Clujul, într-o atmosferă de seriozitate și de înalt nivel intelectual.

— Putem fi fericiți de-a fi avut șansa să fim studenți ai I.M.F.-ului clujean, adevărată marcă de calitate a pregătirii unui medic.

La tot ce am primit în anii de studiu se cere un răspuns egal, pe care-l vom da.

Convingerea mea, a tuturor colegilor mei, este că răspunsul nostru, al absolvenților de astăzi ai I.M.F.-ului, va fi la înălțimea așteptărilor celor care ne-au oferit perspective largi de împlinire și afirmare. **Cînd spun aceasta mă gîndesc la cîteva elemente din bagajul cu care pornim astăzi mai departe : în primul rînd la capitalul nostru de viață de neprețuit — Tinerețea. O tinerețe plină de maturitate și responsabilitate, împletită cu un alt element de mare valoare : o pregătire profesională de înalt nivel, rodul muncii de zi cu zi din anii de studiu, al orelor petrecute în laboratoare, biblioteci, al orelor de clinică sau de cabinet, al muncii în cercurile științifice studențești.**

Cînd am afirmat că mîine răspunsul nostru va fi la înălțime m-am mai gîndit la un element esențial : c[...]cem cu noi, fiecare, în conștiință și în suflet, o [...]rîmă din marea tradiție a școlii medicale cluje[...] ce-și înscrie ca deviză pentru activitatea de fiec[...] zi, de fiecare oră UMANITARISMUL și care po[...] fi cea mai mare valoare a unei școli de medicină.

Urmează despărțirea : de dascăli, de colegi, de [...]stitut și... de oraș. Fire nevăzute de legătură se [...] păstra. Fire care se vor numi amintiri. O să ne [...]toarcem, ne vom revedea !

Doresc ca ultimele cuvinte să fie de mulțumire p[...]tru părinții și pentru dascălii noștri, pentru cei c[...] ne-au dat o fărîmă din viața și știința lor, pen[...] cei care ne-au învățat această profesiune minun[...] a „științei și conștiinței", sfătuindu-ne să o practic[...] totdeauna cu un entuziasm tineresc de perpetuu s[...]dent cum numai un medic adevărat poate fi.

Liviu MUREȘAN
absolvent I.M.F. Cluj
promoția Semicentenarului 196[...]

Revistei noastre i-aș adresa felicitări și în spe[...] mulțumiri. Ar fi prea puțin pentru paginile pe c[...] le-am răsfoit încă de cînd eram elev și visam [...] mult dorita studenție, mai apoi ca student, acum [...] aproape „doctor" etc.

O asigurare însă : la țară sau fie unde voi fi de[...] toamnă, „Viața studențească" va fi prima pe lista [...] de abonamente la presă. Și dacă vreodată o voi om[...] va fi primul semn de alarmă al scurgerii tiner[...] Dar vorbeam de o perpetuă tinerețe...

Vă mulțumesc,
LIVIU

ru studenţii şi după-amiaza, pînă noaptea tîrziu, dădeam consultaţii şi adunam bani pentru aparatură, pentru ziua de cursuri care venea. Eu am trecut drept un profesor aspru. Nu am fost de loc indulgent. Cred că mă ţin minte bine toţi studenţii mei. Şi nu cred că-mi poartă cineva necaz. Ani de zile mi-au pus „Ivan cel Groaznic". Acum mi se spune „Copacii mor în picioare". Ei au întotdeauna dreptate. Ce mă uimeşte la tinerii de acum este multilateralitatea lor. Studenţimea română de azi mă face fericit în multe privinţe. Iată, cu două zile înainte, pe o ploaie îngrozitoare un grup mare a venit şi a cîntat vechi cîntece studenţeşti în cinstea mea. Eu am fost „Ivan cel Groaznic" dar au înţeles exact ce vroiam de la ei şi vin pe asemenea vreme să-mi cînte la fereastră la sfîrşitul anului universitar. O mare fericire, o mare fericire!

ANUL DOUĂZECI ŞI CINCI

A fost să se împlinească un sfert de secol pentru facultatea de medicină clujeană în clipele ei cele mai dramatice, în anul 1944. De fapt, acest capitol ar trebui să se numească din nou ANUL UNU.

Prof. dr. docent ION BACIU, prorectorul institutului, a fost student şi preparator pentru anii mai mici în facultate în anii războiului. A împărtăşit cu abnegaţie şi speranţa în zile mai bune, soarta rea a facultăţii. A încercat prematur aceeaşi muncă de Sisif cu profesorii săi. În dialogul la care a avut amabilitatea să participe, primele cuvinte au fost în memoria marilor dascăli pe care i-a avut: Benetatto, Haţieganu, Iacobovici.

În medicină, mai mult ca în oricare altă ştiinţă, progresul e condiţionat de existenţa obligatorie a cuplului profesor-student, de specializarea pe lîngă un maestru.

Din anuar:

Activitatea ştiinţifică a studenţilor: În cadrul institutului, pe lîngă catedre şi discipline, funcţionează 39 cercuri ştiinţifice studenţeşti formate din 3—30 membri, conduse de profesori. Se lucrează de obicei teme pe durata mai multor ani (1—3). Cele mai bune lucrări sînt premiate. La doi ani o dată

are loc în fiecare centru universitar o sesiune ştiinţifică. Pentru studenţii în Medicină şi lucrările lor se editează revista SPITALUL".

*

La vîrsta de 28 de ani, tînărul medic Ion Baciu era numit conferenţiar (!). Avea la activ mai multe studii, le publicate chiar în timpul facultăţii. Comentează el anii primelor cercetări personale:

— Făceam ceea ce se chema pe atunci „benevolat" pe lîngă un profesor de seamă. Eu am avut şansa să fiu îndrumat în cercetarea ştiinţifică de prof. Benetatto. Lucram de la 6 dimineaţa pînă la 11 noaptea, adesea fără pauze pentru masă. Trebuia să refacem facultatea, să ne refacem pe noi înşine. Trebuia să refacem strălucirea Clujului universitar. Acest stil de muncă, educaţia sub ochiul suveran al profesorului, a continuat, îmbunătăţit. Astăzi, cele mai multe din cadrele didactice ale institutului — la tineri mă refer — şi-au probat dragostea pentru cercetare, şi-au verificat însuşirile încă din anii doi şi trei de studii. În primii ani de la absolvire tinerii medici ne sînt deja buni colaboratori şi colegi. Este şi aceasta una din tradiţiile personale ale Clujului medical.

ANUL CINCIZECI

În ultimii douăzeci şi cinci de ani au absolvit Institutul de medicină şi farmacie din Cluj între 300 şi 400 studenţi anual.

Şi anul acesta va absolvi Ion Marcea, unul din acei tineri culţi şi foarte pasionaţi care-l emoţionează profund pe profesorul Ion Goia.

Iată ultimele pagini din jurnalul celor şase ani de studenţie pe care Ion Marcea i-a iubit frenetic şi i-a încheiat desăvîrşit, în mare respect pentru meserie şi pentru bătrînii profesori:

20, 21, 22 mai 1969. Le-aş numi pe toate ultimele nopţi ale studenţiei. Pentru că despre aceste nopţi este vorba. Oare am să le pot uita vreodată? Seară de seară pînă tîrziu (sau devreme), pînă pe la ora 3 dimineaţa am umblat Clujul de la un capăt la altul, de pe un deal pe altul. Într-o noapte a plouat aşa de tare de nu mai ştiam dacă sîntem încălţaţi sau desculţi; într-o noapte a fost frig ca toamna. Dar nimeni nu avea timp să bage de seamă. Am avut 4 melodii: „Serenada" de Brahms, „Gaudeamus", „O vis al vieţii studenţeşti" şi... „La mulţi ani". Le-am cîntat de mai bine de 40 de ori pe fiecare. Flori, cuvinte calde, geamuri luminate... Acei ce-au fost şi vor fi dascălii şi exemplul nostru sînt sigur că au fost mulţumiţi, ascultîndu-ne.

23 mai 1969. Deci — Sfîrşitul... începe mîine.

Chiar azi am primit invitaţia pentru banchet. E în faţa mea. Pe ea scrie simplu: „Promoţia Semicentenarului Facultăţii de medicină şi farmacie — Cluj"... Încerc să-mi sedimentez logic gîndurile. E foarte greu. E foarte greu pentru că, inevitabil, trebuie să folosesc cuvîntul „sfîrşit". Sincer să fiu, nu prea agreez acest cuvînt, pentru că toată lumea îl interpretează unilateral, sîntem cu toţii tentaţi să vedem în el latura statică implacabilă, care înseamnă „încheiere". E mai simplu pentru un moment să omiţi din „sfîrşit" „începutul" viitor. Pentru un moment... E mai simplu, momentan, într-o duioasă inerţie sentimentală, să-ţi întorci privirile mai degrabă înapoi decît să priveşti în faţă. Asta poate şi dintr-o curioasă teamă de necunoscutul „de dincolo". Sau poate din cauza unei posibile comparaţii copleşitoare...

*

1919—1969 — 50 de ani. În spatele acestui „sfîrşit" ediţia 1969 este o întreagă epocă „de aur" a medicinei Clujene şi româneşti. În spatele nostru şi printre noi avem atît de multe nume care ne copleşesc. Nu citez nici unul că-s prea multe... Cu noi se încheie o jumătate de veac. Cu cei de după noi se trece în cealaltă jumătate. Ce vom reprezenta noi pentru generaţiile care vin? Comparaţia cu trecutul ne apasă greu, dar ne obligă să urcăm. Vom putea? Ah, această jumătate din „sfîrşit" care înseamnă început!... Cît de simplu ar fi fără ea... Simplu, dar viaţa ar fi fără sens... De aceea, pentru că, totuşi, orice am face, trebuie să privim şi înainte, fie ca viitorul, care de mîine depinde **numai** de noi, să fie la înălţimea trecutului de aur. Fie într-un ceas bun!

Tudor OCTAVIAN

O nouă revistă studenţească la Cluj:

„DIALOG"

Dialog, *revista studenţilor medicinişti din Cluj, îşi mărturiseşte clar şi elocvent, încă de la acest prim număr al său, sensul apariţiei, exprimat într-un salut semnat de rectorul institutului, prof. dr. A. Fodor. Ea se vrea a fi, aşa după cum o sugerează şi titlul, un „dialog în problemele studenţeşti, între ceea ce se realizează şi ce ar trebui să se realizeze în viaţă şi în învăţămîntul nostru medical şi cu deosebire aici la noi", „dialog între obligaţia de a deveni* universitar *şi ceea ce face fiecare şi noi cu toţii în vederea atingerii acestui obiectiv", „între ceea ce ne oferă nouă — studenţi şi dascăli — societatea, statul nostru, şi ceea ce restituim noi societăţii".*

Sobră, riguroasă, selectivă, revista se impune prin cîteva materiale relevante, care, în economia generală a cuprinsului, dau „greutate" acestui număr inaugural. Dintre acestea se detaşează omagiosul „profil" semnat de Ion Marcea, dedicat „unuia dintre cei mai veneraţi profesori din Cluj" — prof. dr. Ion Goia, *căruia şi revista noastră i-a rezervat nu de mult una dintre „convorbirile" sale:* Nostalgia sanctuarului *de Romulus Rusan. Amplă şi la obiect ne apare, de asemenea, discuţia pe tema externatului, la care îşi dau concursul profesori şi studenţi ai I.M.F. Două oportune însemnări,* De ce activitate ştiinţifică? *şi* Originalitate şi personalitate, *se înscriu ca adevărate pledoarii pentru cercetarea ştiinţifică studenţească, iar comunicarea alăturată ne relatează succint despre interesanta sesiune de lucrări ştiinţifice studenţeşti în limbi străine de circulaţie internaţională, iniţiată de conducerea Institutului de medicină şi farmacie din Cluj.*

În ceea ce priveşte evoluţia viitoare a Dialogului, *ne place să sperăm şi noi, o dată cu unul dintre semnatarii săi, că „aspectul revistei, atît grafic cît şi privind conţinutul, nu este definitiv (at), el urmînd a fi supus unei permanente îmbunătăţiri"...*

Ample dimensiuni şi perspective pentru un nou avînt creator al poporului nostru

(Urmare din pagina I)

neconenit formele de activitate, sporindu-şi contribuţia la atragerea tineretului în activitatea economică, în viaţa social-politică şi culturală a ţării, la educarea tinerei generaţii în spirit revoluţionar, la formarea concepţiei sale de viaţă materialist-dialectică, la lupta pentru înfăptuirea politicii partidului.

Studenţimea patriei şi organizaţia sa politică şi profesională, U.A.S.R., parte integrantă a Uniunii Tineretului Comunist, îşi manifestă în modul cel mai viu recunoştinţa pentru aceste importante atribuţii politice şi sociale cu care este investit tineretul. Tineretul universitar înţelege că exercitarea ireproşabilă a acestor atribuţii înseamnă în momentul de faţă o pregătire multilaterală de anvergură, o înaltă competenţă în specialitate şi un profil moral-politic exemplar, singurele garanţii pentru activitatea ce o va desfăşura după absolvire, în producţie, în cercetare, în învăţămînt, în cultură şi artă.

Beneficiind de marile avantaje de ordin material şi spiritual, de prefacerile serioase cunoscute de învăţămîntul nostru ca urmare a eforturilor depuse în ultimul an de conducerea partidului, de tovarăşul **Nicolae Ceauşescu** personal, tinerii de pe băncile facultăţilor, alături de distinsul corp didactic fac din procesul de perfecţionare şi modernizare a şcolii noastre superioare o cauză a muncii lor de fiecare zi. Corelînd într-o măsură tot mai mare pregătirea universitară cu cerinţele economiei, ştiinţei şi culturii noastre, cu nevoile civilizaţiei societăţii socialiste, însuşindu-şi cuceririle avanposturilor revoluţiei tehnico-ştiinţifice contemporane, învăţămîntul nostru se înscrie tot mai sigur pe coordonatele ce le-au fixat Directivele elaborate anul trecut de Comitetul Central al partidului şi de Legea învăţămîntului.

Apreciind încă o dată implicaţiile profunde pe care le au în îmbunătăţirea şcolii noastre de toate gradele, aceste măsuri adoptate de partidul nostru, atît **Tezele** cît şi proiectul **Directivelor Congresului al X-lea,** subliniază necesitatea ca învăţămîntul să fie în continuare dezvoltat şi modernizat, pentru a asigura pregătirea temeinică a cadrelor destinate tuturor domeniilor de activitate ale societăţii. Atrage în mod deosebit atenţia accentul pe care proiectul **Directivelor** îl pune pe **dezvoltarea învăţămîntului superior tehnic şi economic, pe formarea unui număr tot mai mare de specialişti în energetică nucleară, electronică, automatică, analiza şi modelarea proceselor economice, în ştiinţele naturii, tehnice şi sociale.** Sînt imperative pe care trebuie să şi le asume în mod firesc o şcoală şi o societate modernă, o ţară care aspiră să se numere printre statele cele mai avansate din punct de vedere al progresului tehnic, ştiinţific şi cultural, al nivelului general de viaţă şi civilizaţie. Ele oferă totodată un cîmp tot mai larg de afirmare a virtuţilor tineretului, a receptivităţii acestuia faţă de nou, a năzuinţei sale patriotice de a fi părtaş în transformarea ţării noastre într-un adevărat leagăn de civilizaţie şi cultură socialistă înaintată.

Îmbrăţişînd multilateral toate domeniile de activitate ale partidului şi statului nostru în perioada viitoare, jalonînd eforturile creatoare ale poporului nostru în vederea acestei noi ascensiuni, recentele documente care au fost supuse dezbaterii largi la care participă întregul partid, organizaţiile obşteşti şi profesionale, tot poporul se bucură de o amplă rezonanţă în lumea frematătoare a amfiteatrelor. Aflaţi în plină sesiune de confirmare prin rezultatele la examene a înaltei lor responsabilităţi sociale, studenţii sînt bucuroşi că pot închina cele mai frumoase succese ale lor acestui măreţ eveniment. Mesajele gîndurilor pe care ei le adresează partidului, conducerii sale, în frunte cu tovarăşul **Nicolae Ceauşescu,** în aceste zile de efervescenţă politică grandioasă au şi început să sosească pe adresa redacţiei. Numărul de faţă le şi reţine pe cele dintîi, iradiind de entuziasm şi satisfacţie. Expresii concludente ale adeziunii depline pe care o întrunesc în inimile şi conştiinţele studenţilor noştri, cele două documente importante ale apropiatului Congres, mesajele şi opiniile tineretului universitar se vor înscrie cu cinste în dezbaterile ample pe care, într-un spirit profund democratic, le-a iniţiat conducerea partidului nostru. „Viaţa studenţească" îşi deschide cu bucurie paginile tuturor cititorilor săi, reprezentanţilor vieţii universitare — studenţi şi profesori. File ale cronicii acestor zile de nou şi puternic avînt în întreaga viaţă politică şi socială a patriei, aceste pagini nu ne îndoim că vor da glas gîndurilor şi sentimentelor care animă studenţimea în preajma celui de al X-lea Congres al partidului şi a celei de a XXV-a aniversări a eliberării României de sub jugul fascist.

EVRIKA!

SENSUL EVOLUŢIEI UMANE

„Natura umană mă interesează pentru că este natura mea".

C. I. Harrick

Foarte mult timp ni s-a spus că evoluţia umană a fost un fenomen deosebit de simplu şi în întregime explicabil. Simplificînd mult faptele, fenomenul era înţeles oarecum schematic, la nivelul bunului simţ, cam aşa: în urmă cu un milion de ani, *o maimuţă s-a dat jos din copac, a început să meargă în două picioare şi apoi să facă unelte. În momentul în care a devenit creator de unelte, a devenit om. Acesta ar fi fost momentul hotărîtor al evoluţiei umane. Evoluţia ulterioară a fost surprinzător de simplă — au apărut pitecantropii-neandertalieni şi oamenii sapiens fosili.* Mecanismul evoluţiei nu prezenta nici un fel de incertitudini, totul se datora adaptării directe la mediu. Dovezi în sprijinul acestei ipoteze nu existau, dar nu avea nici un fel de importanţă.

Ne este teamă că această prezentare a „originii şi evoluţiei omului" a discreditat cea mai pasionantă problemă a biologiei. De fapt, ştim un singur lucru cert şi anume că întreaga istorie arhaică a omului este plină de lacune, că numărul incertitudinilor este mult mai mare decît cel al certitudinilor. Şi nici nu poate fi altfel atîta timp cît numărul resturilor fosile va fi insuficient. Pe lîngă aceasta se adaugă şi lipsa de cultură genetică a multor paleontologi. Pentru ei singurul fapt important nu este semnificaţia descoperirii, ci dorinţa de a da un nume nou unui rest fosil (aceasta înseamnă şi adăugarea propriului lor nume la materia ştiinţifică respectivă!). În paleontologie există acum un haos — pe care nici un genetician nu încearcă să-l clarifice.

Apariţia omului este, cel puţin aşa cum se prezintă pînă acum rezultatul întîmplării. Evoluţia maimuţelor putea să meargă în sensuri diferite — unul dintre rezultatele finale fiind şi omul. *Simpson* remarca însă *„că în istoria vieţii ceea ce se poate întîmpla se întîmplă"*. Aceasta nu înseamnă că trebuie să se întîmple şi se întîmplă cum se poate şi nu cum este mai bine — este ceea ce Simpson numea oportunitate. În cursul evoluţiei, limitele oportunităţii au fost întotdeauna limitate. *Omul — ca să rămînem numai la el — putea să apară numai dacă mediul oferea condiţii mai bune de evoluţie şi dacă în acel mediu existau fiinţe care să beneficieze de ele.*

Ca atare, se poate presupune, şi presupunerea este susţinută de cîteva dovezi paleontologice, că au existat mai multe încercări de „umanizare". Cu o singură excepţie, toate vor eşua.

După toate probabilităţile, această specie este *Homo habilis* (dacă nu cumva se va dovedi că este o specie a Australopitecilor). Oricum, aceste tentative de „umanizare" vor rămîne pe scena evoluţiei multe sute de mii de ani. Apoi vor dispare, şi acum cel puţin 7—800 000 de ani pămîntul a fost ocupat de rasele lui *Homo erectus* (pitecantropi). După puţine sute de mii de ani va apare *Homo sapiens* cu rase vechi — neandertalieni şi rase moderne — homo sapiens sapiens. Evoluţia umană a fost deci simplificată. *Se pare că au existat în ultimele 2 milioane de ani numai 3 specii — fiecare cu mai multe rase.*

Dar acum se nasc noi întrebări. Unde a apărut şi unde a evoluat acel mult căutat inel de legătură dintre maimuţe şi om? Nu ştim. Poate că în Africa. Dacă presupunerea este corectă atunci va trebui să ne explicăm prezenţa unor hominide primitive în Asia. Cea mai simplă ipoteză ar fi migrarea. Dar ce factori au putut determina micile grupe de vînători să parcurgă distanţe uriaşe în căutarea unui mediu mai bun?

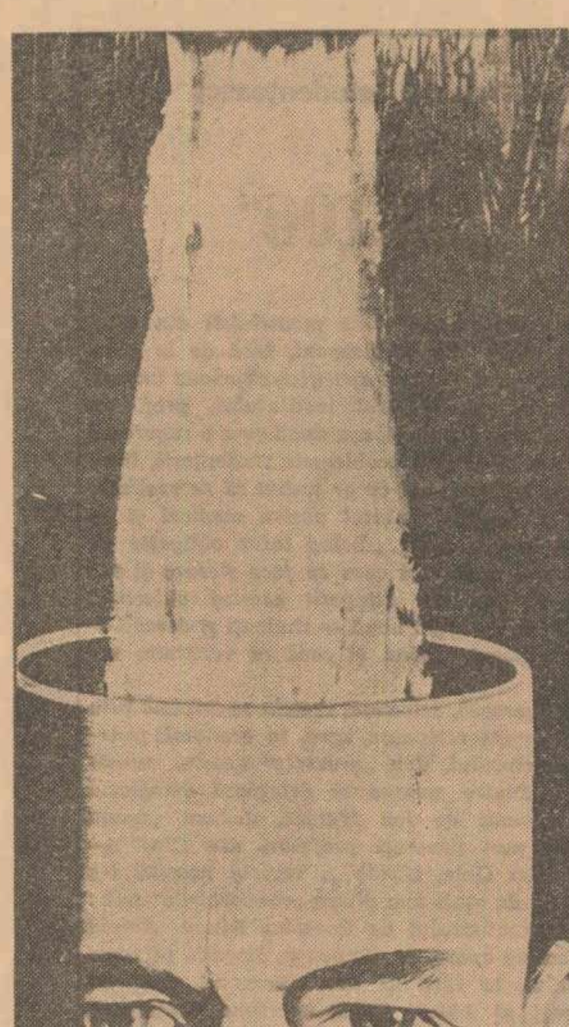
Am putea presupune că apariţia primelor fiinţe asemănătoare Australopitecilor africani a avut loc mai mult sau mai puţin „sincron" şi că apoi evoluţia a continuat independent, rezultatul fiind rasele actuale. Nu este însă exclus ca după răspîndirea Australopitecilor sau a altor fiinţe asemănătoare lor, evoluţia să fi continuat independent în mari zone geografice. Se admite — aproape unanim însă — că formarea marilor rase este rezultatul unei îndelungate evoluţii locale. În Africa, de pildă, evoluţia a continuat neîntrerupt de cel puţin 2 milioane de ani. Aceasta nu înseamnă că populaţiile actuale sînt în întregime urmaşii pitecantropilor africani. Probabil numai boşimanii şi hotentoţii. Celelalte au venit recent din Asia şi din Europa acum cîteva secole. De asemenea, există suficiente dovezi în sprijinul ipotezei că evoluţia a continuat neîntrerupt de la pitecantropi pînă acum în Europa şi Asia îndepărtată.

Evoluţia umană a avut ritmuri deosebite. A fost lentă probabil pînă la apariţia primilor „oameni-maimuţă" şi apoi explozivă. În mai puţin de un milion de ani a apărut omul modern.

Formarea omului actual a însemnat înlocuirea treptată a caracterelor. Unele caractere sînt foarte vechi, iar altele sînt foarte noi. Iată un singur exemplu. *Puţinele oase din scheletul Australopitecilor descoperite pînă acum au un aspect uman. Iar femurul „pitecantropului" din Java este cu totul asemănător omului contemporan.* Forma feţei s-a realizat însă relativ recent. Evoluţia poate fi studiată şi biochimic, dar numărul cunoscutelor este încă prea mic.

Cea mai interesantă este dezvoltarea creierului, care a jucat un rol hotărîtor în evoluţie. În decurs de aproximativ 65 000 de generaţii capacitatea craniană a crescut de la 500 c.c. la 1 550 c.c. la rasele timpurii ale lui Homo sapiens; apoi s-a stabilizat la 1 400 c.c., atît cît are omul contemporan.

Acesta este un fenomen deosebit de complex, care implică nu numai creşterea craniului în cursul vieţii intrauterine, ci şi modificarea oaselor bazinului matern îngustate de mersul biped. La maimuţe, puiul se naşte cu un sistem nervos suficient de dezvoltat pentru a-i permite să se agaţe de mamă. La om a apărut o „dilemă obstetricală". În timp ce selecţia naturală favoriza dezvoltarea creierului — impusă de progresul cultural — dezvoltarea creierului era împiedicată de noile dimensiuni ale bazinului matern. Soluţia a fost simplă — naşterea mai timpurie a copilului. Dar el este dependent mult timp de mamă. Consecutiv are loc o delimitare a responsabilităţilor — mama se ocupă de copil iar tatăl vînează. Acest fenomen constituie una dintre cele mai semnificative premise ale evoluţiei ulterioare.

Mecanismul evoluţiei este, de asemenea, plin de incertitudini. *Oricum, se ştie că evoluţia înseamnă mutaţie şi selecţie.* Să explicăm aceste noţiuni folosite frecvent, dar nu întotdeauna corect. *Mutaţia înseamnă o modificare a transmiterii informaţiei genetice — în locul unui caracter oarecare apare altul.* Deoarece aproape întotdeauna vechiul caracter permite purtătorilor lui să supravieţuiască într-un mediu dat, orice modificare poate fi dezavantajoasă. Numărul mutaţiilor favorabile a fost şi este foarte mic. Dacă un individ primeşte o asemenea mutaţie el se va adapta mai bine mediului său — adică va trăi mai mult şi va avea mai mulţi urmaşi. În timp noul caracter îl va înlocui pe cel vechi. *Selecţia înseamnă astfel natalitate şi mortalitate preferenţială. Adaptarea directă la mediu — atît de scumpă lamarckismului — a fost reînviată din considerente care n-au nimic comun cu ştiinţa. Ea este un mit.*

Credem că ar merita discutat puţin rolul muncii în evoluţie. Conform antropologiei de acum două decenii, apariţia muncii a marcat definitiv hotarul dintre maimuţă şi om. *Munca a asigurat evoluţia. Dar fenomenul nu este atît de simplu.* Este bine demonstrat acum că şi maimuţele „muncesc conştient". Mai mult chiar, multe hominide primitive foloseau unelte, şi totuşi au dispărut. De aceea, savantul nostru Ştefan Milcu spunea că *munca a fost un fenomen accesoriu al evoluţiei.* Şi iată probabil cum: *printre hominidele primitive existau creatori şi utilizatori de unelte. Nu toţi însă aveau acelaşi potenţial creator şi aceeaşi îndemînare. Cei mai buni supravieţuiesc mai uşor. Cei mai buni înseamnă cei cu o inteligenţă mai mare. Selecţia a operat energic şi într-o perioadă relativ scurtă coeficientul de inteligenţă mediu a crescut.* Omul a devenit implicit capabil să-şi aleagă, în măsura posibilităţilor, un nou mediu de viaţă pe care îl schimbă cît poate. Iar noul mediu favorizează pe cei care au cea mai adecvată structură genetică. Ciclul continuă. Fiecare nou progres cultural înseamnă un avantaj pentru cei care ştiu să-l folosească şi un dezavantaj pentru cei care nu ştiu. *În acest fel există o permanentă interacţiune între ereditate şi cultură.* Caspari a exprimat deosebit de clar acest fenomen; schimbările genetice au generat o abilitate crescută pentru adaptarea activă prin intermediul mijloacelor culturale şi adaptarea prin mijloace culturale a schimbat condiţiile de mediu într-aşa fel încît s-au născut presiuni selective diferite, care au dat naştere la alte schimbări genetice în populaţie.

Aşadar, dacă conceptul de muncă este înlocuit cu cel de cultură, care are o sferă extrem de largă, atunci înţelegerea evoluţiei devine mult mai complexă.

Şi evoluţia s-a configurat. Presupunerea că „omul de mîine va fi deosebit de noi, cei de azi, este cu totul imposibilă. Apariţia unei noi specii *implică condiţii care nu mai există de multe sute de mii de ani — şi mă gîndesc, în primul rînd, la izolare.* Este, de asemenea, cu totul improbabilă apariţia unor caractere mult deosebite de cele ale noastre. *S-a presupus că în noile circumstanţe ale secolelor următoare mîna va avea numai trei degete, capul va creşte enorm, numărul de dinţi se va reduce. Pentru a accepta o asemenea ipoteză va trebui să acceptăm şi ideea că ele vor fi mai utile decît actualele caractere.* Este greu de crezut, dar chiar în ipoteza că — să admitem — mîna cu trei degete va fi mai bună decît cea cu cinci, vor trebui să apară mutaţiile necesare într-o populaţie izolată în care actuala formă a mîinii este un dezavantaj.

De asemenea, este imposibilă şi dispariţia speciei noastre atîta timp cît se vor păstra condiţiile de mediu acuale. Posibilităţile noastre de a controla mediul înconjurător sînt fireşte suficient de eficiente pentru a nu fi învinşi chiar de o nouă glaciaţie de mari proporţii.

Mai rămîne însă o cale deschisă — ameliorarea propriei noastre specii. Cum şi cînd, nu ştim, dar subiectul constituie una dintre marile probleme ale biologiei moderne. Fără nici o îndoială, mai devreme sau mai tîrziu, vom putea controla ereditatea, vom şti cîte şi unde — pe ce cromozomi sînt localizate genele pentru inteligenţă sau forma corpului — şi probabil se vor crea indivizi ideali. Dar totul va avea valoare de experiment.

Este greu de crezut că întreaga lume va beneficia de realizările geneticii şi este la fel de greu de crezut că va exista vreo societate care să accepte crearea unui grup de remarcabili indivizi. Dar se poate admite că, datorită geneticii, o parte cel puţin dintre indivizii cu tulburări ereditare se vor dezvolta ca indivizi normali.

Dar genetica nu va fi niciodată condiţia propice apariţiei unor populaţii alcătuite din indivizi uniformi, cu aceeaşi constituţie genetică. Progresul cultural şi supravieţuirea biologică implică diversitate.

Fireşte, mai curînd sau mai tîrziu, spontan sau treptat, actuala distribuţie a marilor rase se va modifica şi probabil va avea loc un important amestec. Din punct de vedere genetic nu se ştie dacă acest fenomen va avea consecinţe pozitive sau negative. *După toate probabilităţile, va avea efecte favorabile deoarece, cu cît variabilitatea este mai mare, cu atît sînt mai mari posibilităţile selecţiei de a favoriza combinaţiile cele mai avantajoase.*

Există însă şi pesimişti. Pentru ei destinul omenirii este sumbru. Nu peste foarte mult timp omenirea va dispare, fie datorită acumulării de mutaţii nefavorabile, fie datorită suprapopulării şi foamei. Ipoteza are însă puţini apărători şi circulaţia ei este mereu mai restrînsă. Dar putem fi mulţumiţi şi cu gradul de dezvoltare pe care l-am atins sub aspect biologic. Avem şi vom avea suficiente posibilităţi pentru a hotărî propriul nostru destin.

C. MAXIMILIAN

Din jurnalul de lectură al studentului în filozofie

Cîteva mari nedumeriri în legătură cu „Micul dicţionar filozofic"

Recent, un pertinent comentator al „Micului dicţionar filozofic", prof. dr P. Apostol, personalitate recunoscută în filozofia românească contemporană, sugera ca o catedră de specialitate sau vreun alt for autorizat să-şi asume sarcina de a patrona o „largă dezbatere" pe marginea acestei publicaţii.

Departe de noi pretenţia de a deschide în paginile „Vieţii studenţeşti" o asemenea dezbatere (mai ales că, se pare, autorii dicţionarului nu ne-au avut în vedere şi pe noi, studenţii facultăţilor de filozofie, atunci cînd au conceput lucrarea), însă am dori să ne exprimăm cîteva nedumeriri, şi, de ce nu am spune-o, şi insatisfacţii privind „Micul dicţionar filozofic".

De mult simţită nevoia (măcar) a unui „Mic dicţionar filozofic" care „să reflecte stadiul la care a ajuns cercetarea ştiinţifică în prezent" (pag. 6), la apariţia lui am exclamat bucuroşi: în sfîrşit! Iată-l! Iniţiativa şi îndrăzneala alcătuirii unei asemenea lucrări merită, fără îndoială, a fi salutată. Deşi cu unele neajunsuri (şi vom încerca să semnalăm cîteva din ele), „Micul dicţionar filozofic" constituie, în ansamblu, un instrument util pentru cei ce doresc să se iniţieze şi să se informeze în problematica gîndirii filozofice şi a unor domenii colaterale, nu de mai puţină importanţă.

În ultimii ani, ca urmare a puternicelor impulsuri primite de la Congresul IX încoace, din partea conducerii de partid, am fost martorii unor apariţii valoroase, producţii îmbucurătoare ale gîndirii filozofice din ţara noastră.

Apreciem la autorii „Micului dicţionar filozofic" încercarea de a sintetiza rezultatele gîndirii filozofice, politicii sociologice, etice, estetice etc., dar ni se pare că, în contextul ideatic actual, încercarea e mult prea timidă şi ne întrebăm dacă numai în acest stadiu a ajuns gîndirea filozofică marxistă din ţara noastră după mai bine de douăzeci de ani de străduinţe?!

Lucrarea e elaborată de un colectiv numeros de specialişti (39) cu prestigiu pe tărîmul cercetării filozofice. Cunoaştem pe mulţi dintre ei, îi admirăm pentru valoarea lor ştiinţifică şi îi stimăm ca dascăli eminenţi. Sîntem convinşi că mulţi dintre ei ar fi putut să facă şi singuri ceea ce a realizat acest colectiv numeros şi poate chiar mai bine; din aceste motive, ne miră ţinuta ştiinţifică la care ni se prezintă dicţionarul.

În primul rînd, ni se pare că, poate tocmai datorită numărului mare de autori, nu există o concepţie unitară în elaborarea lucrării. Nu ne referim aici la concepţia filozofică, doar toţi autorii sînt filozofi marxişti, ci la modul în care e conceput şi realizat unul sau altul din capitolele lucrării, la criteriul de selecţie a valorilor şi la formularea definiţiilor. Din acest punct de vedere capitolele sînt de valori inegale: unele excelează aproape (logica, istoria filozofiei contemporane...), iar altele (materialism dialectic, de exemplu) sînt depăşite, anacronice. Tot ca o deficienţă a modului de a concepe lucrarea considerăm a fi şi definirea noţiunilor specie (clasa muncitoare, filozofia culturii, filozofia vieţii etc.) înaintea noţiunilor gen (clasă, filozofie etc.).

Ni se pare că s-a lucrat mult la acest „Mic dicţionar filozofic" fiindcă unii termeni definiţi la începutul stadiului într-un anumit fel, între timp au primit alte sensuri, nu au mai fost revăzuţi şi redefiniţi. Sau, poate, erau termeni învechiţi (în accepţia lor) încă în momentul preluării lor.

Credem că ar fi fost mult mai echitabil şi mai corespunzător unei atitudini ştiinţifice, la autorii care-şi asumă responsabilitatea afirmaţiilor lor, ca la sfîrşitul fiecărei definiţii să se noteze (în paranteză) iniţialele numelui (sau numelor) autorului (sau autorilor).

Deci autorii încearcă o reflectare a stadiului la care a ajuns cercetarea ştiinţifică în prezent. În acest caz, pornind de la termeni şi fără a susţine că „Micul dicţionar filozofic" să fi luat alte dimensiuni, lipsa unor termeni de acută circulaţie în filozofie şi domeniile învecinate este, credem, una din lacunele lucrării. Notăm aproximativ întîmplător: *areal* (sensul sociologic), *aculturaţie*, *apolitic*, *generaţie*, *eveniment*, *coeziune* (şi derivaţii), *delicvenţă*, *rasă*, *opinie* (în sens general), *statu quo* ş. a. La o serie de termeni lipsesc derivaţiile atît de utilizate (notăm tot întîmplător): *criteriu axiologic*, *ierarhia valorilor*, *conştiinţa politică* etc.

Credem apoi că, dată fiind întinderea relativ redusă care o putea avea un „mic dicţionar filozofic", unii termeni nu-şi au justificarea în forma în care sînt prezentaţi. Aşa, de pildă, *Argumentele pentru existenţa lui Dumnezeu*, care se-ntind pe două jumătăţi de pagină (18—19). Asemenea argumente ar putea fi prezentate în legătură cu foarte multe fenomene; cel puţin, după Kant, am putea vorbi de argumente privind inexistenţa lui Dumnezeu, pentru finitatea sau infinitatea timpului şi spaţiului etc.

Un aspect supărător este faptul că în *Dicţionar* se

dialectica ideilor

expune în probleme controversate numai părerea autorilor, ignorînd păreri şi argumente contrarii. Se comite astfel o abatere de la etica cercetării ştiinţifice: prezentarea în faţa publicului nespecializat (care nu poate verifica justeţea afirmaţiei) într-un dicţionar (care, oricum, presupune definiţii şi interpretări în genere acceptate) a unor puncte de vedere parţiale şi personale, drept definitiv constituite şi unanime!

Nu se pomeneşte, astfel, nimic despre discuţia încinsă, care se poartă în ultimii zece ani, de către marxişti, în jurul definiţiei materiei. (Ne miră acest lucru, cu atît mai mult cu cît unul din autorii *Dicţionarului*, Stelian Popescu, a avut prima intervenţie din ţara noastră în această discuţie). Se vorbeşte de asemenea de *structura materiei*, cînd se ştie foarte bine că mulţi cercetători nu admit că materia ar avea structură, ci numai *structuralitate*, structură avînd doar diferitele nivele de organizare a materiei.

Contradictoriu şi lacunar e definit, de pildă, şi termenul de „înstrăinare" (pag. 193). La începutul articolului: *„Înstrăinare — categorie a filozofiei şi sociologiei marxiste"*. Şi mai departe: pentru prima dată în istoria gîndirii, noţiunea de înstrăinare este interpretată materialist de către Marx şi Engels". Deci: pe de o parte se sugerează că noţiunea de înstrăinare a apărut în filozofia şi sociologia marxistă (eroare absolută), aparţinînd numai şi numai sistemului marxist (altă eroare la fel de mare), iar pe de altă parte că ea exista anterior, Marx şi Engels dîndu-i o interpretare materialistă (ceea ce este adevărat).

Sau să ne imaginăm că un om absolut necunoscător află despre religie că este: „Forma istorică a conştiinţei sociale, care constituie o reflectare denaturată, *imaginară* (sublinierea noastră) a realităţii naturale şi sociale" (pag. 318). Cum va înţelege acesta că... şi în cadrul altor forme istorice ale conştiinţei sociale există reflectări denaturate, nefiind vorba totuşi de religie?! (Reflectare denaturată putem avea şi în cadrul artei, chiar al filozofiei, ba uneori şi în ştiinţă!) Nici aici autorii nu au ţinut seama de diversitatea opiniilor.

La articolul „teoria probabilităţii" (pag 299) ni se spune: una dintre însuşirile fundamentale ale evenimentelor întîmplătoare de masă, pe care se bazează teoria probabilităţii, este constiinta frecventei relative a acestor evenimente, adică a raportului dintre numărul încercărilor (sau observaţiilor) în care se produce evenimentul dat şi numărul total al încercărilor. Acest raport devine constant pe măsură ce ne apropiem de un număr mare de încercări (legea numerelor mari) şi se cunoaşte *probabilitatea evenimentului respectiv* (sublinierea noastră)! Se confruntă aici două noţiuni a căror distincţie este de o semnificaţie importantă pentru interpretarea materialist-dialectică a fenomenelor probabilităţii: *frecvenţa relativă* şi *probabilitatea*. Frecvenţa relativă este o noţiune experimentală, reprezentînd un raport a posteriori, iar probabilitatea (un raport constant şi nu tinzînd spre constanţă) o noţiune teoretică, referitoare la o situaţie a priori. Tocmai legea numerelor mari exprimă legătura dintre aceste două noţiuni, dintre practic şi teoretic, în cadrul teoriei probabilităţii.

Mai amintim, în fugă, cîteva definiţii lacunare: termenul *reflex* (pag 314), prezentat în maniera tradiţionalistă (după Pavlov) fără a se aminti măcar de schema modernă a arcului reflex, introdusă de Anohin şi dezvoltată de cibernetică, unde se include (trebuie!) şi feeal-sackul *Anomie* (pag 131) termen complex, care implică dezorganizare socială, probleme sociale, chiar progresul social cunoscînd o asemenea stare şi marcîndu-se uneori din ea — este expediat în cîteva cuvinte pe seama lui Durkheim... Dar Merton nu are nici o legătură cu el?

Empirism social (pag. 111) definit fals — contradictoriu. „Renunţînd la *orice teorie* (subl. noastră), empirismul social procedează la studiul direct al fenomenelor sociale concrete pe baza unor ipoteze restrînse, care permit stabilirea unor teorii intermediare...".

Grup social: ansamblu de indivizi care se cunosc personal (? ?) şi între care este instituit un sistem de relaţie socială.

Nu mai comentăm definiţiile ambigue ale termenilor de *„mişcare"*, *„devenire"*, *„progres"*, *„dezvoltare"*, *„ştiinţă"*, *„mod de trai" („nivel de viaţă")* — (ultimii doi termeni: mod de trai şi nivel de viaţă nu se suprapun ca intenţiune, aşa cum subînţeleg autorii) sau termenii de *„fericire"*, *„clasă"*, *„clasă socială"*.

Am mai menţiona în treacăt, avînd în vedere şi dimensiunile reduse ale lucrării, că autorii ar fi putut să fie ceva mai ponderaţi în a menţiona atît de numeroase „contribuţii" la dezvoltarea uneia sau alteia dintre problematicele disciplinelor filozofice.

Nu avem pretenţia de a fi sesizat în întregime neajunsurile (mari!) ale acestui „mic dicţionar filozofic". Nici nu negăm valoarea acestei lucrări (deşi ea ar fi putut viza — prin destinaţie — şi pe „intelectualii şi studenţii" cu profil... filozofic), dar considerăm că după douăzeci de ani de cercetări ample în domeniul filozofiei marxiste era de aşteptat ca o asemenea întreprindere să fie mai receptivă la satisfacerea cerinţelor actuale ale gîndirii teoretice, să reflecte mai deplin cîştigurile realizate în domeniul literaturii de specialitate, cu atît mai mult cu cît lucrarea de faţă apare după o serie de lucrări prestigioase în domenii învecinate. Credem însă că o nouă ediţie, îmbunătăţită, şi la nivelul actual al dezvoltării gîndirii ştiinţifice şi filozofice se impune cu mare acuitate.

I. BODA
Gr. ZANC
I. CRISTOIU

Primul scrutin, al doilea scrutin şi Franţa

Nu declamăm pe parapetul evenimentelor, dar înainte de a consemna trepidaţia electorală la care Franţa s-a conectat după acel procent majoritar de „NU" acordat referendumului, să inserăm aci rîndurile unei fetiţe dintr-un departament oarecare, trimise spre o localitate tihnită din Irlanda: „Dacă sinteţi trist — mon général — gîndiţi-vă că eu vă iubesc"

Cine sint însă personajele care s-au hotărît să intre în arena luptei pentru cea mai înaltă investitură, cu ce combustibil politic şi-au desfăşurat turnirul, ce elemente de perspectivă vizează aceşti cascadori ai propriilor lor convingeri, dintre care unii cu vechi state de serviciu, iar alţii (Krivine şi Ducatel) redutabili prin absenţa oricărui sistem de referinţă a trecutului lor public.

Maratonul electoral a inclus, dacă nu într-o ordine a preferinţelor elective, devenite indiscrete prin sondaje pe cit de savante, pe atit de persuasive, în ordinea primelor trei locuri pe Georges Pompidou (gaullist). Alain Poher (centrist) şi Jacques Duclos (comunist), deşi printre pretendenţi a luat loc — după o cursă epuizantă — şi Gaston Deffere (socialist). acel aprig primar al Marsiliei care, de patru ani îşi prepară. pînă acum sub auspicii pesimiste, autostrada politică care să-l propulseze în vîrful piramidei administrative şi aceasta nu în culise obscure. ci cultivînd atenţia generală şi riscînd, cu o savoare a imprudenţei, comentariile cele mai improbabile. În sfîrşit. ultimul candidat (depăşit în ordinea dezinteresului de Alain Krivine şi Louis Ducatel), Michel Rocard, reprezentantul partidului socialist unificat, încheie „grupa celor 7", sumă de pretendenţi care derutează prin scara vîrstelor şi opţiunilor, de la 27 la 73 de ani, de la gaullismul lui Pompidou la centrismul lui Poher, de la politica de asanare a surselor de conflictualizare şi organizarea unui program economic eficient şi armonios propus de Duclos. la nebulozitatea lui Krivine, ca să nu mai specificăm că un evantai de şapte posibilităţi afişat în faţa unei naţiuni, în ultima vreme insuficient exersate în selectarea unei atari sume de direcţii programatice, ar fi putut determina executarea, cu o doză de incoerenţă, a actului electoral. dacă reflexele politice ale alegătorilor n-ar fi fost menajate din vreme, limitîndu-se la 3 obiectivele viitorului tir concentric al voturilor.

Aşa cum Pompidou deschidea o pantă de perspectivă centriştilor de a participa la viaţa politică. Poher a subliniat că va face totul pentru a evita dizolvarea Adunării Naţionale de preponderenţă copios gaullistă. Jacques Duclos, candidatul partidului comunist, a angajat campania electorală într-un ritm impus şi de starea de dificultate survenită în urma eşecului stîngii de a propune un candidat unic şi de a se crea aşadar o platformă comună. Duclos a reuşit în cadrul programului său „de lealitate şi salubritate politică" să producă un curent de opinie dintre cele mai favorabile atit în rîndul alegătorilor, adunaţi la cuvintările sale în mitinguri uriaşe. cit şi în rîndul presei în general, ceea ce trebuie subliniat cu deosebire, fiind ştiut că este foarte dificil să te impui acestor monştri sacri, care sint ziarele.

Desigur, ceilalţi candidaţi şi-au executat şarjele electorale cu un succes mai mare sau mai mic, dar limitat la acel zgomot de fond, determinat de constelaţia primilor trei, atit de marcanţi ca personalitate şi diferiţi ca programe politice, încît pot consuma singuri disponibilităţile de adresă politică ale electorilor.

Primei reprize electorale punîndu-i-se punct, duminică 1 iunie, cei 28.755.876 de înscrişi în listele de votare au început să se perinde într-un şir indian plin de suspens, după ziua de acalmie publicitară oferită de candidaţi propriilor lor nervi, dar şi electorilor. Cu aproximativ şase milioane de voturi neexprimate din totalul înscris, primul tur de scrutin a început, odată cu zorii zilei de luni, să-şi descarce tensiunea aşteptărilor atit de comprimate, furnizînd, în cazul lui Pompidou, o doză apreciabilă de stabilitate, spre deosebire de plonjarea spectaculoasă a cotei lui Poher, care a înregistrat 23.42 la sută, adică o diminuare de circa 10 la sută. Handicapat de lipsa unei baze comune a forţelor de stînga, situaţie remarcată mai sus, Duclos a reuşit totuşi să-şi ridice coloana de mercur a bazei de public la 21,52 la sută, ceea ce exprimă concis viabilitatea programului său politic, cu toate intemperiile de organizare, sub care şi-a desfăşurat campania.

Începînd din acest moment şi pînă la 15 iunie, data expresă cînd fotoliul prezidenţial va fi locuit stabil. meciul electoral va depune în rezerva atenţiei publice toate celelalte evenimente, lupta pentru supremaţie blocînd iarăşi orice altă zonă de interes a televiziunii, radioului, cinematografiei şi presei.

Nu este exclus să asistăm, în virtutea replierilor forţelor politice suportere, la unele surprize, aşa cum nu este exclus ca Pompidou, confortabil domiciliat pe cantitatea de simpatizanţi sondaţi (43,95 la sută), să-şi considere betonat drumul spre investitură. încă de pe acum.

Dar, fără îndoială, veritabila „mare surpriză" a scrutinului de duminică — aşa cum o apreciază unii comentatori — este numărul de adeziuni populare acumulate de candidatul Partidului Comunist Francez, număr care a depăşit dublul pronosticurilor exprimate în repetatele sondaje de opinie pre-electorale constituind baza unuia din cele mai importante succese electorale ale P.C.F. din ultimele decenii. Vorbind la plenara C.C. al P.C. Francez, care a avut loc luni, Waldeck Rochet, secretarul general al partidului — subliniind faptul că înţelegerea stîngii, pe care comuniştii o preconizaseră, nu s-a putut înfăptui cu prilejul scrutinului prezidenţial deoarece liderii Partidului socialist au refuzat toate propunerile P.C.F. privind încheierea unui acord pe baza unui program comun şi o candidatură unică a forţelor de stînga — a recomandat alegătorilor care au votat la 1 iunie pentru Duclos să nu participe la votul de la 15 iunie.

Rezultatele înregistrate duminică arată clar că, dacă stînga nu ar fi fost scindată, dacă socialiştii n-ar fi obstrucţionat desemnarea unui candidat unic al stîngii, acesta s-ar fi putut manifesta ca o forţă însemnată în actuala campanie prezidenţială.

Acum, Franţa a intrat în aşteptarea viitoarei reprize a cursei prezidenţiale. Deşi candidatul centrist a obţinut mult mai puţine voturi decit se scontase pe baza sondajelor, unii comentatori şi-au exprimat opinia că apropiata confruntare directă dintre Pompidou şi Poher va fi pasionantă.

Radu BUDEANU

Interlocutorii noştri — colegii de la revista olandeză STUDENT

De mai bine de o săptămînă sînt oaspeţii U.A.S.R. şi ai revistei noastre **Lucas Reijnders** şi **Karel Bostoen**, redactori ai revistei **Student**, organ al Uniunii Naţionale a Studenţilor din Olanda. După vizitarea unor obiective universitare şi turistice din ţara noastră, cei doi ziarişti studenţi, în cadrul unei întîlniri care a avut loc la „Viaţa studenţească", au avut amabilitatea de a ne răspunde la cîteva întrebări legate de viaţa studenţimii olandeze şi de obiectivele mişcării universitare din Olanda.

— Care este stadiul actual al învăţămîntului universitar olandez?

— În Olanda sînt 5 centre universitare mai importante: Amsterdam Leyda, Nymegen, Croningen şi Utrecht. La Amsterdam există două institute de învăţămînt superior — o universitate care cuprinde numeroase secţii (filozofie, economie, medicină, ştiinţe naturale, ştiinţe sociale, drept, filologie, istorie, teologie) şi o şcoală politehnică. Universitatea din Amsterdam cuprinde aproape 16 000 de studenţi, iar Şcoala Politehnică aproape 5 000. Imediat următoare ca mărime şi importanţă, cea din Utrecht are 9 000 de studenţi. În ceea ce priveşte serviciul social studenţesc, el cuprinde: cămine la care sînt găzduiţi aproximativ 40% dintre studenţi, precum şi cantinele aferente. Cel mai important se numeşte Drienerloo Campus. Mai există şi un sistem de asigurări, care însă în stadiul actual este nemulţumitor şi în contra căruia studenţii luptă prin toate mijloacele, în primul rînd fiindcă nu include asistenţa medicală.

— Revista noastră a prezentat cititorilor fenomenul PROVOS. Care sînt urmările acestei mişcări contestatare?

→

COKTAYL

minicronica microevenimentelor

A acoperi publicitar pentru a descoperi anatomic...

Cu protuberanţe somptuoase, năvalnic perpendiculare pe torace, lateralităţi rodnic înfoiate, gambe falnice cu rotule tihnite, privire heei-ruup şi şuvoi capilar astrahan sau mătasea porumbului, femeia-sexy cu jartiera abandonată într-un ocean de pîrg şi călcîiile înfipte în sandale cu tocuri building, culoarea moscului, se bate corp la corp cu femeia-sexy (extrema opusă) de tipul matematician, cu retina perplex imobilă, cu claviculele scrîşnind sub piele, abrupt amamară şi cu picioarele girafice, capsate vag de un tors din care răsar angoasate coastele. Fie torenţial carnală, fie prelungă şi stoarsă ca un papirus, femeia-sexy „trebuie" să iasă învingătoare, căci altfel obiectele, toate obiectele, nu se mai vînd, fiind ştiut că orice firmă occidentală nu desface fără reclamă şi o reclamă de şireturi, portocale sau maşini de curse fără un sistem de referinţă copios anatomic...

Dar pe lîngă publicitatea în imagini, a cărei pornografie fondant agresivă se pompează în milioane de creiere (prin afişe, panouri, reviste de mare tiraj, programe de televiziune etc.) mai există, referindu-ne la fenomenul sexy, reviste profilate pentru domni şi doamne, în care unghiul amănuntului e dus, color, sau alb-negru, la rădăcină, mai există salbe de localuri unde vizitatorii vizionează, în scurgere silabisită, strip-teasul, ca să nu mai vorbim despre filmele specializate în care fiinţe, şi aşa, şi aşa, goale puşcă, hăulesc printre crăci.

De aici pînă la tribuna teoretică, la produsul artei „inocente", compendiul tipărit şi conferinţa doctă unde ideile evidente sînt balansate de ma-

„Intervenţie musculoasă împotriva unei demonstraţii anti-sexy"

— Provos s-a autodizolvat. În primul rînd fiindcă se simţea nevoia unei mişcări organizate pe baze mai solide, cu mai multe răspunderi în faţa problemelor universitare. O asemenea organizaţie este Uniunea Naţională a Studenţilor din Olanda, care coordonează activitatea majorităţii studenţilor ; zic majorităţii fiindcă mai există şi forme de organizare secundare, cum ar fi cluburile cu activitate orientată mai mult sau mai puţin către divertismente. Cîteva asemenea cluburi sînt rezervate numai studenţilor care fac parte din familii foarte bogate şi care-şi pot permite luxul unor activităţi extraşcolare foarte „chic", dar cu puţine tangenţe cu condiţiile studenţeşti obişnuite. Mai există o serie de alte cluburi sau societăţi organizate pe baze religioase, însă şi acestea sînt în minoritate şi nu constituie o veritabilă forţă politică studenţească.

Mijloacele de luptă pentru îmbunătăţirea învăţămîntului şi a condiţiilor de activitate universitară sînt variate, ele mergînd de la simpla cerere pînă la demonstraţii şi greve. Un fapt pozitiv — ministrul Educaţiei Naţionale are ca sfătuitori un grup de specialişti, buni cunoscători ai problemelor studenţeşti, proaspeţi licenţiaţi ai unui institut de învăţămînt superior.

— În ceea ce priveşte presa studenţească, ce ne puteţi spune ?

— În afară de revista **„Student"**, organ al Uniunii Naţionale a Studenţilor, mai există la fiecare institut de învăţămînt superior reviste studenţeşti, dintre care unele au o veche tradiţie. De pildă, **Propria Cures**, revista Universităţii din Amsterdam, a fost fondată încă din 1890. Redacţiile acestor reviste sînt formate în exclusivitate din studenţi. Majoritatea materialelor publicate în **„Student"** se axează pe probleme studenţeşti, constituind de multe ori veritabile argumente ale revendicărilor.

— Care sînt principalele obiective ale acestora ?

— În primul rînd democratizarea învăţămîntului superior. Acordarea unor responsabilităţi mărite studenţilor în toate domeniile vieţii universitare. Se poate vorbi de un consens general al tuturor membrilor Uniunii Naţionale a Studenţilor în vederea democratizării învăţămîntului superior. Recent au avut loc manifestări studenţeşti la Amsterdam, mobilul acestora constituindu-l unele revendicări privind controlul studenţilor asupra administraţiei Universităţii. Poliţia a reprimat cu brutalitate studenţii manifestanţi, provocînd nemulţumiri în pături largi ale populaţiei.

Studenţii manifestă şi împotriva menţinerii dominaţiei neocolonialiste asupra Antilelor.

— Ce puteţi spune despre formele de învăţămînt ?

La această întrebare ne-a răspuns Karel Bostoen, student în anul IV al Facultăţii de filologie din Amsterdam :

— Sînt folosite două metode. Una clasică, denumită curs ex cathedra, în care, de pildă, un profesor predă timp de un semestru un curent, o mişcare literară sau un scriitor. Cursurile sînt tipărite şi, după parcurgerea lor şi a bibliografiei necesare, studentul susţine întîlnirea decisivă a examenului în vederea promovării. O metodă mai recent introdusă şi care pare a avea mai multe şanse în viitor, atît pentru formarea unui specialist cît şi ca metodologie este cea a aşa-ziselor grupuri de proiect, în care 10—12 studenţi studiază o temă dată cu toate variantele posibile. De exemplu, în cadrul temei **Teatrul spaniol în secolul XVI**, o asemenea grupă a putut face cîteva interesante descoperiri de ordin filologic şi în primul rînd a descoperit cîteva piese inedite de Lope de Vega şi Calderon de la Barca. Această grupă este ajutată de doi cercetători ştiinţifici, în cadrul ei promovîndu-se spiritul de echipă, munca colectivă. Cîteodată apar grupe gemini — grupe cu aceeaşi tentă. Cea mai valoroasă lucrare este publicată, examenul nemaiavînd loc, cercetarea autentificînd nivelul de pregătire al studentului.

— Ce impresii aveţi despre vizita făcută la noi ?

— Foarte utilă pentru cunoaşterea reciprocă a tineretului şi în acelaşi timp ne-a oferit posibilitatea de a vedea o ţară cu frumuseţi inegalabile, cu o intensă viaţă universitară. Ne-au impresionat mult Clujul, Sibiul, Litoralul. Există multe similitudini între atitudinea dv. deschisă, veselă, aplecată spre latura optimistă şi atmosfera universitară de la noi. Apoi am remarcat spiritul constructiv al discuţiilor studenţeşti, atitudinea serioasă a studenţilor faţă de procesul de formare a unui specialist. Relevante ni se par şi activităţile centrului de cercetare pentru problemele tineretului, a cărui activitate, deşi recentă, va căpăta, credem, în curînd un prestigiu european.

Călin STĂNCULESCU

MAPAMOND STUDENŢESC

● La invitaţia U.A.S.R. ne-au vizitat ţara Kimmo Eskola, preşedintele S.Y.L. (Uniunea naţională a studenţilor finlandezi), Anders Mathiesen, membru al preşedinţiei D.S.F. (Uniunea studenţilor din Danemarca) şi Gunnar Foreland, vicepreşedinte al N.S.U. (Uniunea Studenţilor din Norvegia). Oaspeţii au vizitat institute de învăţămînt superior, cămine, cantine şi cluburi studenţeşti din centrele universitare Bucureşti şi Constanţa, au avut întîlniri cu studenţii, au făcut o vizită în redacţia „Vieţii studenţeşti".

Delegaţia uniunilor naţionale studenţeşti din ţările nordice a fost primită de tovarăşul TRAIAN ŞTEFĂNESCU, preşedinte al Consiliului U.A.S.R.

● La sfîrşitul lunii mai, Ansamblul folcloric de cîntece şi dansuri al Institutului pedagogic din Oradea a participat la Festivalul internaţional studenţesc de folclor de la Skoplje — R.S.F. Iugoslavia. La festival au mai participat formaţii din Cehoslovacia, Republica Arabă Unită şi Iugoslavia (cu şase formaţii). Studenţii orădeni, ale căror spectacole s-au bucurat de un succes deosebit, au obţinut Marele Premiu al Festivalului.

● În 5 oraşe de provincie din Ceylon au fost deschise anul acesta noi colegii tehnice cu o durată de doi ani de studii. Fiecare colegiu are aproximativ 200 de studenţi. În acelaşi timp aceste colegii încearcă să extindă posibilitatea educaţiei superioare, în special în mediul rural. Ceremonia de deschidere a avut loc la Kuliyapitiya, unul din cele cinci centre provinciale.

● În Argentina, după închiderea a şase din cele zece universităţi ale ţării, continuă grevele şi demonstraţiile de protest. Deşi aflate în ilegalitate, organizaţii studenţeşti, şi în special Frontul Universitar Argentinian, desfăşoară o intensă activitate atît în capitală, unde recent a avut loc un „marş al tăcerii" cît şi în alte centre universitare ca : Rosario, Santa Fé, Bahia Blanca, Corrientes.

STUDENTSKA TRIBUNA

la două decenii de la apariţie

La 23 mai 1969, săptămînalul studenţilor bulgari, **Studenska Tribuna**, a apărut într-un număr jubiliar. S-au împlinit 20 de ani de la întemeierea publicaţiei colegilor noştri.

Cu mult timp înainte de război, presa studenţească din Bulgaria se făcuse purtătoarea de cuvînt a opiniei democratice revoluţionare a tineretului universitar bulgar. În Bulgaria, la 24 mai 1927 apărea ca organ al tineretului academic o revistă intitulată **Studentska Tribuna**, care a inaugurat o rodnică tradiţie de luptă democratică progresistă, continuată de publicaţii ca **Studentsko Zname, Academik, Jar.**

După eliberarea Bulgariei de sub jugul fascist, un rol însemnat în întemeierea unei publicaţii revoluţionare a studenţilor bulgari l-a jucat şi ediţia din 1945, al cărui prim număr datează de la începutul lui aprilie a revistei **Studentska Tribuna.**

Aflată azi la al 20-lea an de apariţie, **Studentska Tribuna** este o publicaţie matură, în paginile căreia se reflectă multilateral realitatea universitară, opinia studenţească din Bulgaria.

Cu prilejul aniversării a 20 de ani de activitate, redacţia **Vieţii studenţeşti** transmite colegilor de la **Studentska Tribuna** călduroase felicitări şi cele mai bune urări de succes !

meloanele subtextuale, e o distanţă de un călcîi. Şi totuşi marea afacere cu femela bombardament a înregistrat fisura de debut o dată cu înfiinţarea, de către Mike Levesque, elev de 17 ani, a primei asociaţii anti-sexy. Asociaţia lui Mike şi-a multiplicat halucinant rîndurile, a efectuat demonstraţii de stradă într-o serie de oraşe americane, în cursul cărora poliţia puritană salarizată a intervenit totuşi împotriva puritanilor amatori. Se pare că şansele lui Mike de a extrage piepturile, coapsele, abdomenurile de pe toate ecranele comerciale rămîn minime. Un demon inocent l-a servit însă în R.F.G. cu ocazia recentă a prezentării unor filme şoc, regizorii respectivi au descins de la premieră direct în puşcărie.

Comerţ, comerţ, dar şi cu... ridicata.

„Bancos asaltados"

Un oraş argentinian oarecare... În lumina crudă a zilei, cîţiva tineri bine clădiţi, cu mişcări agile, produc o stare de confuzie printre trecători în urma deschiderii unui foc de carabine intens şi alandala. Apoi îşi fixează în linie de bătaie mitralierele, fac zob banca, o ocupă, sparg seifurile, extrag fără nici o modestie conţinutul şi dispar. Scena se întîmplă, în realitate, cel puţin o dată pe săptămînă, determinînd frisoane în zonele lombare ale înalţilor funcţionari din poliţie, finanţe şi asigurări.

Starea de dificultate a oficialităţilor argentiniene este cu atît mai amară cu cît atacurile sînt de regulă inopinate, crude, perfecte, lacome şi lapidare, adică nu lasă urme suficiente şi jefuiesc complet.

Se atacă cu arme perfecţionate, de calibru mare şi, asta-i culmea, de către debutanţi, cu alte cuvinte fără antecedente înregistrate, amprente şi fotografii reţinute etc.

Recent, sub egida Institutului Naţional Argentinian de Asigurări, ofiţerii de poliţie şi directorii de bănci s-au adunat printre cafele şi sub nori de havane să prepare răspunsul la întrebarea-cheie : „Ce fură gangsterii, cine plăteşte?", pentru că societăţile de asigurare înspăimîntate şi făcute financiar praf se eschivează să mai „asigure" băncile. Pe fondul acestei dileme, cronice în esenţă, milioanele continuă să dispară sub focul concentric al mortierelor gansstereşti. Şi să se pulverizeze sub formă de graţioase cheltuieli prin cabareturile argentiniene.

Rămîne ca poliţia, cu un fler dacă nu născut, făcut, să atace prima băncile şi apoi să împartă contribuabililor bancnotele, deşi gestul ar putea fi interceptat şi că mîine poimîine poliţiştii ar putea fi eliminaţi printr-un bau ! făcut în cor de o mînă de copilaşi cu capse fumigene şi pocnitori titanice, care să ia banii grămadă şi să îngraşe negusorii de acadele din Buenos Aires.

„Cheile cu care se pătrunde pe direcţia stradă-seif"

R. B.

etc

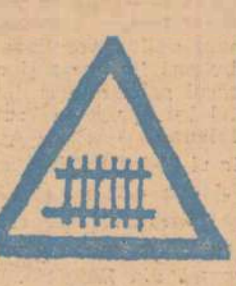
Cinci semne

de circulație

pentru cei

cinci ani

universitari

Desene de Adrian ALEXANDRESCU

Șarpele mîncător de ouă

Există în Africa un șarpe care nu consumă decît ouă de pasăre. Nimic altceva nu-l interesează pe lumea asta. Ouăle le înghite în întregime, deschizînd o gură imensă în raport cu mărimea lui. Apoi se umflă ca o minge. Dar nu pentru mult timp, fiindcă oul înghițit întîlnește în calea lui adevărate „cuțite de conserve" — acele de pe coloana vertebrală — care taie coaja oului și împing substanța moale în stomac. Cojile sînt trimise înapoi și ies prin gură.

Astrologie științifică ? !

Un mare magazin universal din Hamburg oferă clienților săi o analiză a caracterului pentru suma de 2,90 mărci. Nu una făcută de ghicitoare cu ajutorul unei sfere de cristal și nici de o țigancă care ghicește în palmă, ci de un computer. Astrologul amator în chip de calculator electronic oferă în cîteva minute o analiză de 40 de rînduri, dacă este programat cu data nașterii celui interesat. Peste 500 de vizitatori află zilnic din partea incoruptibilului calculator cum este sau cum ar trebui să fie și ce mai pot aștepta de la soartă. Computerul este alimentat cu programe pentru toate zilele anului, plus datele astrelor și două pînă la cinci biografii corespunzătoare ale unor oameni celebri, născuți în aceeași zi. Din toate acestea astrologul electronic produce calcule de bază pentru amănuntele caracterului.

Peștele care merge noaptea

În Florida mai există astăzi un pește-pisică mergător din Asia, ultimul dintr-o serie de „rarități" asiatice care pun în primejdie fauna și flora. Această brută tenace poate sări patru picioare din apă, se poate întoarce înapoi pe puternicii săi pectorali și poate trăi ore întregi pe uscat, datorită sistemului său de respirație, care îi permite să respire afară ca și în apă. Însă, cu toate că această „pisică" preferă să pască iarbă noaptea, ea este omorîtă de căldura solară ziua.

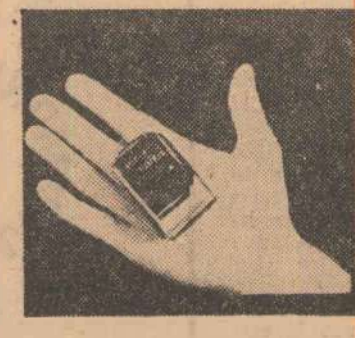
Claudia Cardinale și judo

Nu este vorba de un film de aventuri în care figurile de judo bombardează ochii spectatorilor. Caudia, după 3 ani de la prezentarea în public a fiului ei, care-și crezuse pînă atunci mama drept soră mai mare, se amuză acum privind demonstrațiile de judo ale lui Carlo. Mamă perfectă, Claudia își petrece timpul liber dintre două filmări, ocupîndu-se atent de educația lui Carlo și jucînd pentru destindere disputate meciuri de șah.

Pușkin... miniaturizat

O ediție a celebrului roman „Evgheni Oneghin" apărută în 1893 reprezintă o inestimabilă valoare bibliofilă. Cu dimensiuni miniaturale 1/2/3 cm. volumul marelui scriitor rus poate fi cu ușurință ascuns în palmă.

Umor cu lingurița

— V-ați lăsat de cîntat, domnișoară ?
— Da, mi-a interzis doctorul.
— A, desigur, e vecinul d-voastră...

★

— Cea mai uimitoare coincidență de care îmi aduc aminte s-a petrecut în a unsprezecea zi din a unsprezecea lună cînd locuiam într-o cameră cu numărul unsprezece pe ușă și am pariat pe calul numărul unsprezece.
— Și bineînțeles că numărul ți-a purtat noroc...
— Da de unde, calul a sosit al unsprezecelea.

★

— De ce strîngeți umbrelele de pe cuier? Vă e frică să nu vi le fure musafirii ?
— Nu, mi-e frică să nu le recunoască...

★

Profesorul : „Nu tot ce strălucește este aur", spune un vechi proverb. John, poți să ne dai un exemplu ?
John : Desigur, d-le profesor : pantalonii d-voastră.

★

Ea : Dacă, precum mi-ai spus, sînt prima fata pe care ai sărutat-o, de unde știi să săruți atît de bine ?
El : Dar, dacă, precum mi-ai spus tu, sînt primul bărbat care te-a sărutat, de unde știi că sărut bine ?

Nu rîdeți, e adevărat

Micul orășel Orischot este mîndru de recordul său : la numărul de 7 250 de locuitori deține 278 de gemeni.

★

Din închisoarea din orașul mexican Vera Cruz au fugit 52 de deținuți. De frica pedepsei pentru o proastă supraveghere, împreună cu ultima partidă de deținuți a fugit, de asemenea, și directorul închisorii.

★

Harriet Atwood a împlinit 104 ani. În anul 1887 inventatorul fonografului, Thomas Edison pentru prima oară în istorie, i-a înregistrat glasul pe plăci.

★

La Debrețin unul din hoteluri se apără de concurența restaurantelor cu autoservire în felul următor : pe fiecare măsuță este cîte o clepsidră cu nisip care numără zece minute. Cîți clienți nu sînt serviți în decursul acestui timp primesc mîncare gratuit.

★

Un hoț care a făcut o spargere la o luxoasă vilă din Miami (S.U.A.) a lăsat o bancnotă de 20 de dolari cu adnotația : „Pentru femeia de serviciu, care va face ordine aici".

De la cancer la... lînă

O fabrică vest-germană de medicamente din Bielefeld a efectuat timp de mai mulți ani cercetări în laboratoarele sale pentru a găsi un leac împotriva cancerului. Experiențele s-au făcut pe oi.

Din păcate, medicamentul anticanceros nu a fost descoperit, însă, s-a obținut un produs care bucură pe crescătorii de oi. Este vorba despre niște pilule care frînează diviziunea unor celule, avînd efect mai pronunțat asupra celulelor aflate la rădăcina firului de lînă. Tratarea oilor cu aceste pilule timp de 3—4 zile, duce la blocarea creșterii lînii, firul încrețindu-se pînă la rupere. Astfel lîna poate fi „tunsă" cu mîna. După o săptămîna lîna crește din nou, operația de „tundere" putîndu-se repeta.

Raf Vallone regizor

Actorul italian părăsește platourile de filmare pentru a se dedica regiei de teatru. Iată-l lîngă dramaturgul american Arthur Miller sosit la Roma pentru a asista la premiera piesei sale „Prețul", pusă în scenă de Raf Vallone.

Noutăți la Honda

Specialiștii firmei Honda au adus unele îmbunătățiri motocicletelor acestei firme încît le-au făcut pe acestea să concureze din punct de vedere tehnic cu un automobil obișnuit. Astfel, noul tip de motocicletă va avea frînă pe disc cu comandă hidraulică. Motorul în patru timpi este prevăzut cu patru pistoane avantajos așezate, încît permit foarte ușor accesul la ele și curățarea motorului. Circuitul de gresare este prevăzut cu un cartuș cu filtru cu ulei, de asemenea, foarte comod de manevrat. Nici „tabloul" de bord n-a rămas mai prejos, căci și el a suferit o serie de modificări. Văzînd o astfel de motocicletă nu e de mirare îndoiala care te cuprinde în ceea ce privește plăcerea ce ți-o poate provoca ca și plăcerea pe care o ai conducînd o soră de a ei mai mare, pe patru roți...

Marile victorii ale unei flote mici

Constructorii polonezi de nave în miniatură au cîștigat la campionatele europene de la Amiens și la recentele întreceri de la Bâle două medalii de aur și două medalii de argint. Șantierele microscopice continuă să producă fără întrerupere noi nave urmînd cronologic epocile istorice.

Umor studențesc

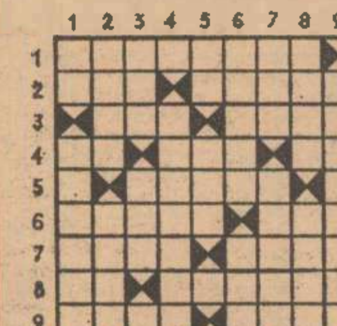
Din însemnările unui student de la I.E.F.S.

- *Runda cea mai apropiată a rezervei e... tușa.*
- *Handbalistul slab evită să tragă, cel bun trage prin... evitare !*
- *Evidențiatul baschetbaliștilor e coșul, deoarece e pus la... panou.*
- *Fotbalistul constructor practică apărarea beton, matematicianul pe cea în... linie.*
- *Procedeul tehnic îndrăgit de croitor e șutul prin... foarfecă.*
- *Gimnastul e singurul om, care, deși face salturi mortale, totuși... trăiește*
- *Atletul : parașutismul e doar o săritură... la înălțime.*
- *La tir campionul absolut e cismarul : trage ireproșabil la... ținte.*
- *Cugetarea unei bare : „nu-i înțeleg de loc pe sportivii ăștia. Fotbalistul mă înjură, gimnastul mă adulează".*
- *Și fotbaliștii buni și cei mediocri sînt maeștri la... loviturl. Primii marchează, ceilalți... faultează.*
- *Fotbalistul mediocru e nepoliticos. Cînd intră pe teren nu bate la... poartă !?*
- *Tenismenii sînt mai moderni ca piloții. Piloții umblă cu avioanele, tenismenii cu... rachetele.*
- *În fotbal cînd ești în afară de joc, ori ești în ofsaid, ori... profan !?*
- *Un atlet venise la startul unui concurs cu un elan. I se reproșase de către antrenor că îi lipsește la acea probă... elanul. Și-l dobîndise.*
- *Pentru un echipaj de rame culmea vitezei e atunci cînd spectatorii uimiți rămîn... tablou.*

Din replicile unui student de la I.A.T.C.

- *Ce gusturi „culinare" au și artistele !? Fiecare insistă pe lîngă soțul ei să o lase să-și aducă pe lîngă casă un... Piersic !?*
- *E scuzabil atunci cînd un actor nu-și realizează jocul de scenă, stînd ca de lemn. E doar pe... rampă.*
- *Răzbunare :*
  Regizorul : Află și tu că eu sînt cel mai bun la regie.
  Rivalul (ironic) : Dacă e așa, dă-mi te rog un pachet de țigări !?
- *Cînd atît de mulți joacă teatru în viață, te miri, totuși, de ce sînt atît de puțini artiști ?*
- *Vara, chiulangii se prefac bolnavi ca să profite de sezon. Așa s-a născut teatrul de vară !?*
- *Ce înțelegem noi prin paradox ?*
  Un exemplu : să fii un actor mare la... Teatrul Mic.
- *Oricine de la I.A.T.C. visează ca în cariera sa să fie un meteor (nu în sensul apariției strălucitoare și apoi a dispariției), ci ca pe o stea cu... coadă (la casa de bilete ! ?).*
- *Slujitorii teatrului susțin că atuul femeilor frumoase e... Thalia !?*
- *Un actor nota în jurnalul său intim : „Am avut un mare succes. Spectacolul s-a jucat cu casa închisă". Evident... Era gratuit !*

Examene, examene !

ORIZONTAL : 1) E... (pl.) 2) ... X ... — ... A ... 3) ... M ... — ... E ... 4) ... N ! — Lipsiți de orice tărie — E, de două ori ! 5) Apă în sud-vestul țării 6) Superlativul dulceții 7) — Sînt de prost gust — O întrebare referitoare la timp 8) Dați în cap ! — Un balcon deacuma depășit 9) Înseamnă măiestrie — Luat peste picior.

VERTICAL : 1) Poftiți în față ! — Se mută de ici colo 2) Rime amestecate — Primul zburător 3) Ei și încă o jumătate ! — Cu mult deasupra pămîntului 5) Țipă fără vocale ! — Ceasuri 6) Pseudonim literar — Cîntecul nopții 7) Mic (pop.) — Alăturat 8) Dirijor român — Dar 9) Prima carte.

Ion PAVEL

DEZLEGAREA JOCULUI DIN NUMĂRUL TRECUT :

A FI SAU A NU FI

ORIZONTAL : 1) Micron — Cap ; 2) Alean — Rudă ; 3) Narcoză — At ; 4) Arbori — Apa ; 5) Si — Ra — Udat ; 6) T — Tirani — I ; 7) Ici — Imnuri ; 8) Rînduri — Cal ; 9) Încă — Noimă ; 10 Distanțat.

PREUNIVERSITARIA

ORIENTAREA PROFESIONALĂ — PROBLEMĂ DE MARE ACTUALITATE

(*Urmare din pag. 1*)

Institut Național de orientare profesională, **precum și centre de orientare școlară și profesională. În 1962 a fost organizat un Congres internațional de orientare școlară și profesională. În 1963 s-a organizat în Anglia, la Londra, sub auspiciile Consiliului european, un colocviu intitulat: „Accesul la muncă și orientarea spre profesii".**

O anchetă inițiată de Biroul internațional de educație, în 1963, arăta că azi un sistem generalizat de orientare profesională este stabilit de multă vreme în 55% din țările care au răspuns la anchetă.

În ultima vreme, îndeosebi, după Congresul al IX-lea al P.C.R., problema orientării profesionale capătă contururi tot mai precise și în țara noastră. În 1966 a avut loc la București sub conducerea Ministerului Învățămîntului și cu sprijinul Institutului de științe pedagogice primul simpozion consacrat orientării școlare și profesionale în România. Ulterior s-au organizat cercetări complexe în cîteva centre importante din țară ca: București, Cluj, Ploiești, Arad.

În școala noastră organizarea în mod sistematic a orientării profesionale și școlare se găsește la început de drum. În actualul an școlar, pentru prima oară au funcționat în școli consilieri de orientare profesională. De asemenea, s-a constituit cercul pedagogic al profesorilor de psihologie și al consilierilor de orientare profesională. La unele licee din Capitală (D. Cantemir, Aurel Vlaicu, I. Neculce) s-au înființat cabinete de orientare școlară și profesională. În vacanța de iarnă cu sprijinul Institutului de perfecționare a cadrelor didactice s-a organizat un simpozion cu tema „Contribuția profesorilor diriginți la orientarea școlară și profesională a elevilor". Că aceste inițiative sînt de mare stringență o dovedește într-un fel propriu și ancheta efectuată de Mihai Stoian și publicată în Lupta de clasă **nr. 12 din 1968 sub titlul „Omul potrivit la locul potrivit". Ea evidențiază o serie de lacune ale școlii noastre.**

Așa, spre exemplu, în legătură cu îndrumările date spre alegerea unei profesii se relevă faptul că aproape trei sferturi din elevi au răspuns că n-au fost sfătuiți de nimeni, 25% au fost sfătuiți de familie și numai 3% de școală. În legătură cu motivele care i-au determinat să-și aleagă profesia, 61% au răspuns că profesia este bănoasă, 10% că este curată, 17% că nu este prea grea și 1% că profesia respectivă cere inteligență. Trebuie de aceea să se înțeleagă tot mai mult dezideratul major că orientarea profesională este o acțiune cu un caracter organizat, sistematic și permanent. Îndrumarea elevilor nu poate să aibă un caracter sporadic, întîmplător și să se efectueze numai la clasele ultime (VIII sau XII), cînd opțiunea devine obligatorie. **Trebuie folosite în mai mare măsură posibilitățile oferite în ansamblu de întregul proces de învățămînt care constituie calea principală de educare a intereselor, înclinațiilor și aptitudinilor tineretului studios. Desigur că, în orientarea tineretului, școala nu trebuie să acționeze izolat. Trebuie antrenată mai mult familia, care poate aduce o contribuție însemnată în armonizarea dorințelor și intereselor proprii cu aptitudinile reale ale elevilor și în funcție de cerințele și posibilitățile oferite de economia și cultura unui stat la un moment dat. La această vastă și importantă acțiune, pot concura numeroși alți factori ca: întreprinderi, institute de învățămînt superior, instituții cultural-artistice, cinematografia, radioul, televiziunea, presa etc.**

De multe ori se consideră suficient dacă i se dau elevului lămuriri sumare privind condițiile de admitere, condițiile de cazare sau diferite alte informații care n-au nimic cu orientarea profesională a tineretului. Uneori se popularizează școli sau institute, nu profesii. Dacă tînărul își cunoaște din vreme înclinațiile, este pasionat pentru un domeniu sau altul, partea de informație de acest gen, capătă, cum este și normal, un aspect secundar.

De multe ori și calea tinerilor absolvenți de licee spre institutele de învățămînt superior este aproape întîmplătoare. Urmărind dinamica înscrierilor absolvenților din ultimii ani la concursul de admitere în învățămîntul superior cu greu se pot desprinde concluzii favorabile unei sistematice și susținute activități de orientare a elevilor din liceu spre diferite secții și facultăți ale institutetelor de învățămînt superior. Se constată afluența spre anumite facultăți numai pentru că materia ce se cere la admitere ar fi cantitativ mai redusă comparativ cu alte facultăți sau secții. **Lipsește la unii candidați formarea unei convingeri temeinice pe baza cunoașterii atît a aptitudinilor, cît și a conținutului, a perspectivelor, a frumuseților sau greutăților profesiei alese. Transformînd actul opțiunii dintr-un act crucial al vieții într-o simplă întîmplare, tînărul uneori pornește la un drum greu aproape în necunoștință de cauză. De altfel și actul selecției pe bază de concurs nu permite o riguroasă filtrare a valorilor adevărate, deoarece nici timpul și nici mijloacele existente la îndemînă nu sînt suficiente.** Mai există uneori practica dopajului intelectual, dacă se poate numi astfel, care reușește să acopere goluri în pregătirea care se descoperă numai în timpul școlarității, cînd nu se mai pot face retușuri eficiente. Perfecționarea sistemului claselor speciale de fizică, matematică, chimie, biologie etc., subordonate direct institutelor de învățămînt superior, ar permite o cunoaștere mai minuțioasă a candidaților cu mult înainte de concurs. Pentru îndrumarea către anumite secții de înaltă specialitate ar fi de studiat o metodă de selecție a valorilor asemeni sistemului de mare eficiență folosit astăzi la olimpiadele școlare.

Conjugînd eforturile tuturor factorilor interesați în selecția și promovarea valorilor pe perioade de timp mai mult îndelungate (poate chiar pe parcursul întregii durate a liceului sau după absolvirea clasei a VIII-a) putem dirija într-o mai mare măsură pregătirea acestor energii incipiente în folosul lor propriu și al întregii noastre societăți. Ar fi astfel o încununare cu succese tot mai mari a eforturilor materiale uriașe pe care le face statul nostru pentru promovarea științei, învățămîntului și culturii.

ORA ULTIMEI HOTĂRÎRI

UN SONDAJ LA CLASELE A XII-a LA LICEUL „NICOLAE BĂLCESCU" DIN BRĂILA

Liceul e vechi de mai bine de 100 de ani. Acesta este un fapt. Un al doilea, care, în aparență, nu pare să aibă vreo legătură cu primul, este că *din cei 190 de absolvenți, cît a fost ultima promoție a liceului, 160 au intrat la facultate din prima sesiune.* E de presups — și prin sondajul nostru ne verificăm presupunerea — că nu toți cei 190 s-au îndreptat către facultăți. 10—15% din ei, ca și astăzi, s-au hotărît pentru școli tehnice de specializare, sau, pur și simplu, s-au mulțumit cu studiile liceale.

Cum se ajunge la un astfel de succes? În alegerea meseriei elevii au mărturisit, între influențele hotărîtoare, *prestigiul unui obiect, sfatul dirigintelui* (25%). Părinții elevilor acestui liceu nu intervin direct în intențiile fiului sau fiicei. Doar cîțiva amintesc că s-au orientat spre o anumită facultate după tradiția familiei sau la îndemnul părinților, și numai unul singur este presat de voința tatălui pentru o meserie nedorită („a trebuit să lupt cu familia ca să fac liceul și acum și pentru facultate").

70% declară cu seriozitate: am ales singur facultatea, neinfluențat de nimeni!

Cu toată stima pentru promptitudinea acestei afirmații, avem convingerea că răspunsul nu e decît parțial adevărat: dacă i-a plăcut cuiva într-atît literatura sau matematica încît să prefere o facultate alteia e aici dovada calităților celor ce au știut să le cultive gustul pentru literatură și pentru științe — profesorii. Răspunsul este, deci, rodul unei mîndrii precipitate, altfel nu ne-am putea explica de ce, totuși, marea majoritate își descoperă vocația în timpul liceului și doar cîțiva se gîndesc din copilărie la o disciplină anume. *Că este așa, că educația în liceu este cheia drumului spre învățămîntul superior o probează și numeroasele scrisori de mulțumire pe care liceul le-a primit de-a lungul anilor din partea mai multor institute politehnice, pentru excelenta pregătire a absolvenților liceului la disciplinele „reale".*

E vorba, deci, de *tradiție*, de cei 100 și ceva de ani de la întemeiere, de seriozitatea cu care corpul profesoral înțelege să orienteze elevii spre locul cel mai potrivit. Nu-i oare semnificativ că cei mai mulți, 70%, știu din clasele a IX-a și a X-a spre ce facultate se vor îndrepta?

Ideea de bună tradiție intelectuală, de orientare eficientă e susținută și de ambiția actualilor absolvenți de a bate la poarta facultății alese în cazul unui „accident" pînă la depășirea lui.

Doar cîțiva știu că, în cazul nereușitei, vor renunța. Socotim hotărîrea celorlalți întemeiată, mai ales amintindu-ne de cei 160 de studenți ai ultimei propoții de 11 clase.

Din sondaj se deduce o orientare judicioasă spre toate specialitățile învățămîntului superior. Foarte mulți aleg facultăți din cadrul Institutului politehnic din Galați. Preferința pentru chimie, bunăoară, e argumentată mai întîi prin elocvența lecțiilor de chimie din liceu și abia apoi prin amintirea vizitelor în institut. Distanța e și ea un factor hotărîtor.

Este, credem, util să enumerăm cîteva din opțiuni și justificarea lor:

Geografie — „am luat hotărîrea în timpul unei lungi excursii prin țară".

Literatură română — „profesorul de literatură română m-a făcut să-mi placă să „descurc" frazele complicate la orele de gramatică".

Drept — „cu tot progresul înregistrat de societate mai sînt oameni asociali. Am simțit că e de datoria mea să urmez Dreptul".

Medicina — „am ales această facultate după o spitalizare îndelungată" (patru răspunsuri).

Chimie — „am ales facultatea fermecat de lecțiile prof. Danciu".

Dacă toate acestea reușesc să ilustreze, întrucîtva indirect, munca în perspectivă susținută în liceu, direct lucrurile se prezintă astfel:

— E un fel de lege a școlii că examenele de admitere în facultate se dau, de fapt, în ultimii doi ani de liceu. În acești ultimi doi ani numărul corigențelor și repetenților este minim.

— Tematica orelor de dirigenție vizează constant alegerea meseriei potrivite.

— Profesorii liceului, și chiar profesori universitari, sînt invitați să țină lecții speciale cu temele de examen la ultimele 8 toamne fierbinți.

— Părinții sînt în permanență informați despre gustul și hotărîrile fiilor. Au loc întîlniri cu locuri și personalități ce-ar putea influența gîndirea elevilor.

Într-un cuvînt, toate acestea înseamnă *tradiția unui liceu.*

Elevii ne-au sugerat o idee de mare interes pe care o propunem tuturor institutelor și facultăților din țară: pentru o bună informare, o informare în adîncime și în intimitate, elevii propun editarea unor prospecte-monografii, cu prezentarea fiecărei facultăți în parte, istoricul, rostul și perspectivele fiecărei discipline.

Această idee a fost leitmotivul tuturor discuțiilor avute cu elevii și conducerea liceului. S-a precizat că o bună cunoaștere a facultății echivalează cu un an sau doi de studiu efectiv într-o facultate nepotrivită firii și posibilităților fiecăruia. S-ar evita cazul nu prea rar cînd candidații așteaptă întîmplarea să dezlege tot ce nu cunosc încă despre ei și despre locul lor într-o instituție de învățămînt superior.

O. TUDOR

Cronica microbistului

Saluti da Torino!

Săptămîna aceasta am preferat — pentru prima dată în trei ani de zile — atletismul. Pentru că n-aş fi putut supravieţui deznodămîntului de la Constanţa, pentru că aveam datorii vechi faţă de cea mai veche disciplină sportivă, pentru că doream să testez potenţialul nostru studenţesc într-o competiţie de anvergură şi — nu în ultimul rînd — pentru că am fost invitat la o asemenea competiţie de anvergură, am preferat Concursul Mondial de Atletism de la Torino. Vinerea trecută, împreună cu 12 băieţandri, 5 fetişcane şi doi antrenori, am luat mai întîi drumul Romei — pe care abia am descoperit-o, însă, printre ruini, automobile, catedrale, fîntîni, vin de Chianti şi cîntece leggeri — şi apoi ne-am îndreptat spre capitala Alpilor — Torino (după numele ei italienesc), Turin — după toponimia franceză. Avea să ne întîmpine aici o uluitoare surpriză...

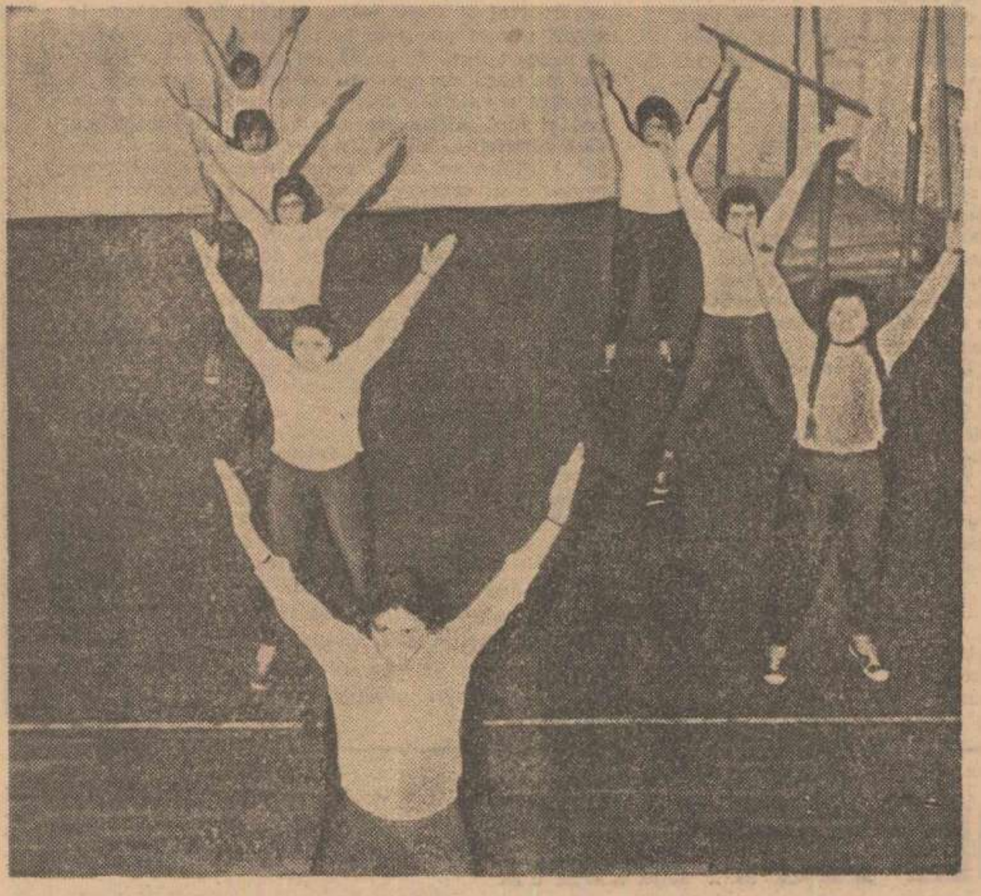
În concurs s-au înscris nu mai puţin de 23 delegaţii sportive, multe cuprinzînd nume de primă mînă în atletismul mondial: perla neagră Davenport, americanul Seagren şi italianul Dionisi (cei doi mari rivali la supremaţia asupra înălţimilor de dincolo de 5 metri), sovieticii Ter-Ovanesian, Skmorokov şi Skvorţov, poloneza Kirszenstein, brazilianul Prudencio, cubanezul Ramirez şi încă alte cîteva stele olimpice, mondiale sau europene. Încercînd să reabiliteze la timp ideea Universiadelor — obstrucţionată anul acesta de autorităţile portugheze — Primo Nebiolo, preşedintele Federaţiei Internaţionale a Sportului Universitar, a făcut tot ce a putut pentru a organiza în Torino — oraşul său de reşedinţă — atît Universiada 1970, cît şi o repetiţie atletică a ei în zilele de 1—2 iunie 1969.

Acum stau la masa presei din tribuna unei cochete mini-arene atletice (situată în curtea marelui stadion al marelui Juve) şi transmit prin telefon la Bucureşti rezultatele. Pînă în această clipă (luni, orele 17,30) s-au disputat 15 din cele 22 probe, cele 11 finale ale zilei de duminică au revenit reprezentanţilor din U.R.S.S. (4), Italia (3), Cuba, R.F. a Germaniei, Ungaria şi Polonia. Noi am avut o singură satisfacţie — locul 2 ocupat de Ioan Şerban la înălţime (2,12 m.), în urma unui splendid final triunghiular cu sovieticul Skvorţov (2,15) şi italianul Azzaro (2,12). Ne-am plasat pe poziţia 4 (Monica Vasilescu la disc), 7 şi 10 sau am fost eliminaţi din serii. Azi, luni, după calificările de dimineaţă şi o ploaie cu spume la prînz, asistăm la o minunată după-amiază cu soare şi răcoare. Americanul Davenport, campion olimpic în Mexic, care ieri a concurat în California şi azi la Torino, ne-a oferit o rară demonstraţie de zbor peste gardurile înşirate pe distanţa de 110 m., iar la prăjină este în toi duelul Seagren-Dionisi. Noi ne uităm cu mari speranţe la Doina Munteanu, care se poate clasa a doua (sau chiar prima) la înălţime, şi aşteptăm cu sufletul la gură finala la 800 bărbaţi în care avem pe bucureşteanul Neamţu şi pe clujeanul Purghel.

Despre rezultatele definitive, despre comportarea generală a atleţilor noştri studenţi la acest concurs mondial, voi reveni însă, pe larg, după întoarcerea în ţară.

G. MITROI

Torino, 2 iunie

Cîteva minute de relaxare în sala de gimnastică...

Alpinismul ieşean la altitudine!

De la începutul anului şi pînă în prezent sportivii tinerei secţii de alpinism din cadrul clubului Universitatea Iaşi, au desfăşurat o bogată şi complexă activitate teoretică şi practică. Primele zile ale anului 1969 surprind cîţiva dintre sportivii alpinişti începători în masivul Bucegi, învăţînd tehnica alpinismului de iarnă pe văile de aici.

Luna februarie, etapa de iarnă a alpiniadei republicane a tineretului din masivul Ciucaş (20—23 febr.) 4 alpinişti ieşeni (Bajcsi Akos, Lungu Gheorghe, Kovacs Zoltan, Holban Lucian), iau parte la această importantă competiţie. Locul VI, din 14 echipe, obţinut de aceştia este mai mult decît meritoriu avînd în vedere că spre deosebire de alte echipe participante, este primul concurs de acest fel la care participă alpiniştii ieşeni, într-o zonă complet necunoscută. Acest loc VI este cu atît mai valoros, dacă ţinem seama că echipa ieşeană s-a clasat înaintea unor cluburi alpine cu o bogată tradiţie (Creaţia Braşov, Unirea Cluj, Griviţa Roşie Bucureşti etc.).

În timp ce o parte din alpinişti erau prezenţi la acest concurs, alţi 10 se aflau în masivul Bucegi, antrenîndu-se în vederea parcurgerii uneia dintre cele mai dificile trasee pe timp de iarnă din Carpaţii Româneşti: creasta Pietrei Craiului. Avînd o bună pregătire fizică şi cunoştinţele tehnice necesare dobîndite în masivul Bucegi, succesul acestei ture este asigurat. Creasta este parcursă între 23—25 februarie pe traseul: Zărneşti, cabana Curmătura, Vf. Turn, Vf. la Om.

Luna aprilie era aşteptată cu multă nerăbdare. Era luna cînd urma să aibă loc alpiniada universitară republicană (etapa de iarnă). În vederea obţinerii unui loc cît mai bun se fac antrenamente intense la sală şi se efectuează o deplasare la Cheile Bicazului. Ca urmare, la 27 aprilie 1969, cînd are loc concursul, alpiniştii clubului sportiv Universitatea Iaşi ocupă locul II pe ţară.

Întorşi acasă, cîţiva sportivi fac o deplasare în Cheile Bicazului în vederea pregătirii alpiniadei „Cupa Universitatea Iaşi" de la 11 mai, primul concurs de alpinism organizat de moldoveni.

Cu sprijinul clubului sportiv şi al B.T.T.-ului concursul din 11 mai 1969 s-a bucurat de o frumoasă organizare. Prin buna lor pregătire alpiniştii ieşeni au reuşit să cîştige concursul şi Cupa. Gradele de dificultate ale traseelor parcurse au arătat din plin forma excepţională de pregătire a unor sportivi participanţi. Ca să dăm cîteva exemple: de la clubul sportiv Universitatea-Iaşi Brumărescu Alexandru, Kovacs Zoltan — traseul Pintenul 6 A; de la Asociaţia sportivă Griviţa Roşie: Dorel Shapira şi Irina Zaharescu — santinela de la Gîtul Iadului 6 A, iar alpiniştii clubului sportiv I.P.G.G. parcurg cu toţii trasee de gradul V B — VI B.

Prin succesele obţinute de către alpiniştii ieşeni s-a spulberat ideea învechită că alpinismul se poate practica numai cu condiţia existenţei în imediata apropiere a zonei muntoase şi s-a demonstrat că acolo unde există entuziasm şi pasiune se pot realiza lucruri mari şi frumoase.

Al. NOUR

secretarul clubului sportiv Universitatea-Iaşi

BASCHETUL STUDENŢESC A FĂCUT DOI PAŞI ÎNAPOI (II)

Doar trei echipe feminine studenţeşti au participat în ediţia 1968—1969 la campionatul naţional categoria A. Cu tot numărul mic de participante, tricourile de campioane au fost în ultimii şase ani (cinci titluri), apanajul formaţiei bucureştene Politehnica (fostă Ştiinţa). Baschetbalistele antrenate de prof. Gr. Costescu (în rîndurile cărora activează nu mai puţin de 6 componente ale lotului naţional) au realizat în sezonul recent încheiat o performanţă meritorie în „Cupa Campionilor Europeni", obţinînd locurile III—IV în clasamentul final.

Dar, spre regretul nostru, Politehnica a capotat de două ori inexplicabil în faţa vechei sale rivale Rapid, cedînd cel puţin pînă la anul viitor supremaţia în baschetbalul feminin. Două înfrîngeri la un singur coş diferenţă (dintre care prima după prelungiri) n-au mai putut compensa cu nimic victoria fără miză şi fără strălucire din turneul final în faţa aceluiaşi adversar.

Ceea ce este curios, privind acest regres în campionatul intern, este faptul că această echipă în decurs de numai 6 luni a întîlnit cele mai puternice formaţii de club din Europa (Radnicki Belgrad, Academik Sofia, Sparta Praga şi TTT Riga), comportîndu-se mai mult decît onorabil!! Cum a fost oare posibil ca jucătoare tinere, cu stagiu destul de îndelungat în echipa naţională (Taflan, Dumitrescu—Georgescu, Vogel—Savu, Diaconescu, Ciocan sau chiar Ghiţă) să se împotmolească într-un mod de necrezut în faţa unor baschetbaliste, este drept cu vastă experienţă competiţională, dar cu o valoare modestă?

La 4 zile după o evoluţie excelentă la Riga, în faţa celei mai bune formaţii din lume, studentele de la Politehnica au jucat de nerecunoscut într-o întîlnire decisivă pentru titlul naţional. Pivoţii Diaconescu şi Ciocan au lăsat să zburde sub propriul lor panou pe Biţu (încă nerestabilită după un accident şi la primul joc în retur), Vogel—Savu, după titulatura obţinută la Riga („cea mai bună jucătoare din Balcani"), a făcut o partidă ştearsă, iar Taflan şi Dumitrescu—Georgescu au fost departe de forma lor obişnuită. La această comportare se mai adaugă orientarea antrenorului acestei formaţii. Este adevărat că Politehnica a pierdut nu mai puţin de 4 jucătoare de valoare în acest sezon (Niculescu, Haralambie şi Tintorescu retrase din activitatea competiţională, Pruncu — transferată la Constructorul) dar antrenorul, secţia şi clubul s-au preocupat prea puţin de completarea lotului cu elemente noi. În aceste condiţii echipa s-a prezentat în CCE cu un lot de numai 9—10 jucătoare din care 2—3 fără nici o valoare.

Nici tactica de joc nu a fost cea mai fericită în partidele-cheie împotriva Rapidului. Spunea, nu de mult, prof. Dan Niculescu, antrenorul echipei campioane Dinamo, că dacă Politehnica s-ar fi apărat cu insistenţă, în zonă, şi pe parcursul întîlnirii, anumite momente ar fi alternat cu cîteva minute de presing, altul ar fi fost rezultatul. Într-adevăr, zona Politehnicii a distrus ani de zile orice încercare a feroviarelor de a obţine titlul naţional. Abandonarea ei în favoarea presingului sau a apărării „om la om" o considerăm factorul determinant în înfrîngerea Politehnicii (atît în tur, cît şi retur), cu toate că specialiştii le consideră pe studente superioare adversarelor lor.

Urmează un an de meditaţii, de pregătire asiduă, de completare a lotului cu junioare de mare perspectivă, de înţelegerea adevărului că fără respectarea unui program complet şi a indicaţiilor de pe margine nu se pot obţine rezultate. Sîntem convinşi că, învăţînd din insuccesul actual, baschetbalistele de la Politehnica vor reuşi în ediţia viitoare a campionatului naţional să reintre în posesia mult invidiatului trofeu.

O surpriză agreabilă a constituit-o comportarea în campionat a studentelor de la I.E.F.S. (antrenor prof. Theodora Predescu), care au ocupat pentru prima oară în ultimii zece ani, locul III. Avînd o evoluţie în general constantă pe toată durata competiţiei, formaţia I.E.F.S. a demonstrat o tendinţă de joc activ, un lot destul de omogen cu un număr impresionant de jucătoare, dar a cedat cu prea mare uşurinţă în faţa primelor două clasate. Performanţa tinerelor pregătite excelent de cunoscuta animatoare a baschetului studenţesc — Theodora Predescu — rămîne însă un deosebit de lăudabil succes.

Un regres considerabil a constituit faţă de anii trecuţi modul cum au abordat campionatul studentele de la „U" Cluj. Desigur că dificultăţile intervenite în lotul echipei (n-au mai evoluat trei jucătoare de bază: Horvath, Rizescu şi Topor) au atîrnat greu în balanţa comportării, dar lipsa de concentrare în finalurile unor întîlniri, atenuarea nedorită a pasiunii pentru jocul de baschet, precum şi salturile în comportare de la o partidă la alta au coborît „U" Cluj pe locul VI.

După ce am spus cîte ceva despre cele trei reprezentate în prima divizie de baschet feminin, se impune o întrebare: unde sînt celelalte formaţii studenţeşti cu tradiţie în baschetul feminin ca Iaşi sau Timişoara? Ele există, desigur, împreună cu altele din Braşov sau Craiova, dar activează modest, fără vreo şansă de promovare, în mijlocul clasamentului categoriei B.

Revirimentul mult aşteptat al acestor echipe îl vom căuta din nou în ediţia 1969—70... poate atunci cu mai mult succes decît pînă acum.

În încheiere, cîteva cuvinte despre suporterii baschetului studenţesc care au dispărut cu desăvîrşire în ultimul timp din sălile de sport, în special din Bucureşti.

Cîţi studenţi de la Institutul politehnic din Bucureşti şi-au susţinut oare echipa lor în jocul decisiv pentru titlul naţional? Numărul nu-l putem însera în acest articol, fiindcă pare de necrezut. A dispărut ca printr-un vis neplăcut temuta şi tradiţionala galerie studenţească? Nu! Este imposibil a dispare entuziasmul studenţilor... În schimb, s-a evaporat ca prin farmec popularizarea... mobilizarea suporterilor la partidele în care evoluează colegii lor.

Imaginea primei victorii a formaţiei Ştiinţa (1962—1963) în sala de la I.M.F. din Tg. Mureş, cînd studenţii au purtat pe braţe pe campioane nu poate dispare... ea trebuie să reînvie cît mai curînd. Sîntem convinşi că studenţii vor reveni în sălile de sport spre a-şi susţine echipele lor în ediţia viitoare a campionatelor de baschet. Colegii lor sportivi îi aşteaptă.

Valentin ALBULESCU

Redacţia: Str. Brezoianu 13, tel. 14.02.15. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „CASA SCINTEII" 40-466